

Miljøgodkendelse
Bukkerupgård,
Bukkerupvej 67,
4340 Tølløse

Efter § 12 i
husdyrgodkendelsesloven

Holbæk Kommune
15. august 2016

Datablad:

§ 12 miljøgodkendelse til Bukkerupgård, Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse

Ansøgers navn	Knud Kjær Knudsen
Ansøgers adresse	Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse
Ansøgers email adresse	knudkknudsen@gmail.com
Ansøgers CVR-nummer	33304366
Ejendommens navn og adresse	Bukkerupgård, Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse
Ejendommens CHR-nummer	12350
Ejer	Knud Kjær Knudsen
Ansøgers konsulent	Piil Krogsgaard, Landboforeningen Gefion, pkr@gefion.dk
Myndighed	Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed Kanalstræde 2, 4300 Holbæk
Sagsbehandler	Henrik Rasmussen
Telefon og e-mail	72 36 25 05, landbrug@holb.dk
Journalnummer	16/7958
Dato	15. august 2016

Indholdsfortegnelse

Den samlede godkendelse består af fire sammenhængende dele:

0. Kort resume
1. Afgørelsen med klagevejledning
2. Vilkår, der er forudsætningerne for godkendelsen
3. Miljøteknisk redegørelse og vurdering.

Den miljøtekniske beskrivelse redegør for landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning, der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet, hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med godkendelsen. Beskrivelsen af de enkelte afsnit afrundes med kommunens vurderinger af, hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet, eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår, der er stillet for at imødegå påvirkningen.

INDHOLDSFORTEGNELSE	3
0 IKKE-TEKNISK RESUME	5
<i>0.1.1 Miljømæssige konsekvenser .....</i>	<i>5</i>
1 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	6
1.1 KLAGEVEJLEDNING.....	7
1.2 ANNONCERING AF ANSØGNING	7
1.3 HØRING	7
1.4 OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSEN	8
2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
2.1 GENERELLE VILKÅR.....	9
2.2 VILKÅR VEDRØRENDE ANLÆGGET	9
2.3 VILKÅR VEDRØRENDE HUSDYRGØDNING	14
2.4 VILKÅR VEDRØRENDE TILSYN, EGENKONTROL OG RISICI.....	15
2.5 VILKÅR VED OPHØR AF PRODUKTION	16

3	MILJØREDEGØRELSE OG -VURDERING.....	17
3.1	BAGGRUND.....	17
3.1.1	Sagsforløb.....	17
3.1.2	Anlæggets ejer- og driftsforhold.....	17
3.2	HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	18
3.2.1	Husdyrbrugets beliggenhed.....	18
3.2.2	Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold.....	19
3.2.3	Produktionens størrelse.....	24
3.2.4	Husdyrbrugets bygningsanlæg.....	25
3.2.5	Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering.....	31
3.2.6	Ammoniakfordampning.....	33
3.2.7	Lugt.....	42
3.2.8	Støv.....	44
3.2.9	Støjkluder.....	44
3.2.10	Transport.....	46
3.2.11	Lys.....	52
3.2.12	Fluer og skadedyr.....	53
3.2.13	Ressourceforbrug.....	54
3.2.14	Kemikalier og pesticider.....	56
3.2.15	Affald.....	56
3.2.16	Afledning af spildevand og tagvand.....	57
3.3	UDBRINGINGSAREALER OG HUSDYRGØDNING.....	57
3.4	UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER.....	58
3.5	EGENKONTROL.....	59
3.6	ANVENDELSE AF BAT - BEDSTE TILGÆNDELIGE TEKNOLOGI.....	59
3.6.1	Foder.....	60
3.6.2	Staldindretning.....	61
3.6.3	Gødningsopbevaring og håndtering.....	62
3.6.4	Ressourceforbrug.....	63
3.6.5	Management.....	64
3.7	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-SCENARIOE.....	65
3.8	HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	65
3.9	OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	66
3.9.1	Offentliggørelse af ansøgning.....	66
3.9.2	Høring/orientering.....	66
3.9.3	Offentliggørelse af afgørelse.....	67
4	BILAG.....	69
	BILAG 1. SITUATIONSPLAN.....	69
	BILAG 2. BESKYTTET NATUR I NÆRHEDEN AF ANLÆGGET.....	70
	BILAG 4. MILJØSTYRELSENS VEJLEDENDE UDTALELSE OM MILJØEFFEKT FOR AGRIFARM STALDKONCEPTET INTELLIFARM TIL SLAGTESVIN.....	74
	BILAG 5. PLACERING AF DØDE DYR.....	79
	BILAG 6. HVIDBOG – FORANNONCERING AF ANSØGNING.....	80
	BILAG 7. HVIDBOG – HØRING AF UDKAST TIL MILJØGODKENDELSE.....	108

0 Ikke-teknisk resume

Miljøgodkendelsen til Bukkerupgård giver mulighed for at producere 30.500 slagtesvin årligt.

Den nye miljøgodkendelse erstatter eksisterende miljøgodkendelse fra 2008 (8.525 slagtesvin) og tilladt produktion før dette på 7.350 slagtesvin.

Der opføres en ny slagtesvinestald på cirka 4700 m² med en højde på cirka 10,7 meter til en årsproduktion på 23.900 slagtesvin. Den nye stald etableres i grå elementer med gavle i koks grå eternit. Taget bliver stålplader med 12 graders hældning.

Den nye stald er indrettet med ny teknologi til rensning af lugt og ammoniak fra ventilationsluften. En del af ventilationsluften suges ud under spalterne i stalden, og denne luft sendes gennem luftrenser. Herved fjernes 53 % af ammoniakken og 44 % af lugten. Teknologien er så ny, at den i en opstartsperiode skal testes. Viser det sig, at teknologien ikke lever op til det lovede, skal fastsatte lugt- og ammoniakgrænseværdier overholdes på anden vis.

Den eksisterende stald ændres ikke.

Der opføres to nye kornsiloer. De bliver af samme højde som de to eksisterende kornsiloer og placeres sammen med disse. En del af en eksisterende bygning nedrives i forbindelse hermed.

Størstedelen af gyllen afsættes som udgangspunkt til kommende biogasanlæg. Miljøgodkendelse indeholder dog også mulighed for opbevaring af gylle i lejede gyllebeholdere på anden ejendom eller opbevaring udelukkende på Bukkerupgård. Såfremt sidstnævnte bliver tilfældet, opføres to nye gyllebeholdere med teltoverdækning.

Der etableres teltoverdækning på de to eksisterende gyllebeholdere.

Der hører ikke udbringningsarealer til miljøgodkendelsen, idet alle marker er bortforpagtet.

0.1.1 Miljømæssige konsekvenser

Alle afstandskrav er overholdt, og projektet kan gennemføres uden negativ virkning på landskabelige værdier.

Projektet overholder såvel det generelle krav om reduktion af ammoniaktab og krav om bedst tilgængelige teknologi med de anførte ammoniakreducerende tiltag. Det vurderes således, at projektet ikke i væsentlig grad påvirker internationalt og nationalt beskyttet natur.

Kriterier vedrørende lugt er overholdt med de anførte lugtreducerende tiltag.

Projektet vil medføre, at antallet af transportere til og fra ejendommen stiger. Der er opsat vilkår vedrørende transport for at minimere generne som følge heraf.

Øvrige krav i lovgivningen er overholdt.

Det er Holbæk Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når de opstillede vilkår overholdes. Kommunen kan derfor meddele miljøgodkendelse til det ansøgte projekt.

1 Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Bukkerupgård, matrikelnummer 1a Bukkerup By, Soderup m.fl. beliggende Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse.

Miljøgodkendelsen giver tilladelse til, at dyreholdet på Bukkerupgård kan udvides til en årlig produktion af 30.500 slagtesvin i vægtintervallet 32-118 kg.

Miljøgodkendelsen omfatter etablering af en ny slagtesvinestald, to nye kornsiloer og to nye gyllebeholdere.

Miljøgodkendelsen gives med hjemmel i § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹ med de vilkår som fremgår af godkendelsen samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Miljøgodkendelsen indeholder store og væsentlige ændringer i forhold til ejendommens eksisterende miljøgodkendelse af 19. december 2008. Holbæk Kommune vurderer derfor, at nærværende, nye miljøgodkendelse skal erstatte den eksisterende miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelse af 19. december 2008 bortfalder derfor, når denne nye miljøgodkendelse træder i kraft. Dette sker, når den nye miljøgodkendelse udnyttes.

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter afgørelsesdatoen – det vil sige senest den 15. august 2018. Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven.

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes.

Miljøgodkendelse fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøgodkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jævnfør § 40 i husdyrgodkendelsesloven. Dog kan vilkårene til enhver tid ændres efter reglerne i § 40, stk. 2.

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Første revurdering skal dog ske efter 8 år. Proceduren for revurdering igangsættes at Holbæk Kommune. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

1.1 Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af dig, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen være indgivet til Natur- og Miljøklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Det vil sige at klagefristen i dette tilfælde er den **12. september 2016**.

Du skal klage via Klageportalen ved at logge på med din NEM-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk. Der er direkte links til disse steder via forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk, hvor du også finder information om, hvordan man klager via Klageportalen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen sender derefter din anmodning til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

1.2 Annoncering af ansøgning

Ansøgningen har været offentlig annonceret.

I forbindelse med annonceringen modtog kommunen 59 bemærkninger fra omkringboende. Se nærmere i afsnit 3.9.1. og bilag 6.

1.3 Høring

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse har været i seks ugers høring.

Der er indkommet 24 høringssvar fra omkringboende og et høringssvar fra ansøger. Se nærmere i afsnit 3.9.2. og bilag 7.

1.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøgodkendelsen er annonceret på kommunens hjemmeside. Se nærmere i afsnit 3.9.3.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 15. august 2016

Henrik Rasmussen
Agronom

2 Vilkår for miljøgodkendelsen

Godkendelsen gives under forudsætning af, at produktion opfylder følgende vilkår. Vilkårene er stillet på baggrund af en miljøvurdering af forureningsmæssige forhold i forbindelse med produktionen. Vilkårene skal sikre, at produktionen ikke giver anledning til væsentlig virkning på miljøet.

Udover de opsatte vilkår skal produktionen til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.1 *Generelle vilkår*

1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og ansøgningsmaterialet.
2. Miljøgodkendelsen skal udnyttes senest 2 år efter den er meddelt. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet 2 år efter godkendelsen er meddelt.
3. Husdyrholdet må først udvides, når tilstrækkelig med arealer til udbringning af al husdyrgødning fra husdyrholdet er vurderet. Det er i den forbindelse tilstrækkeligt, at ansøger senest 4 måneder før, udbringningsarealerne skal anvendes til udbringning af husdyrgødning fra det udvidede dyrehold, har meddelt kommunen hvilke yderligere arealer, der skal vurderes.
Udvidelse af anlæg kan påbegyndes inden, der foreligger vurdering af alle udbringningsarealer.
4. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Holbæk Kommune.
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.
6. Miljøgodkendelsen må kun udnyttes, når forudsætningerne i Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om miljøeffekt for Agrifarms staldkoncept Intellifarm til slagtesvin og kemisk luftrensning Agri Airclean følges. Den nye stald skal testes i overensstemmelse med en af ETA Danmark godkendt testplan. Testplanen skal sendes til Holbæk Kommune, inden stalden tages i brug.

2.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Landskab

7. Den nye stald skal placeres i terrænet en meter lavere end eksisterende stald.

8. Beskyttet dige skal, som markeret på kort 1, tilplantes, så beplantningen for størstedelen er uafbrudt. Tilplantning skal ske med arter, som i forvejen findes på diget. Inden tilplantning skal plan herfor indsendes til kommunen, der vurderer om planen kan accepteres. Endvidere skal der søges om dispensation fra museumsloven. En robust plantning skal være etableret senest et år efter, byggearbejdet af ny stald er gået i gang. Vilkåret er betinget af, at der kan opnås dispensation til plantning.

Dyreholdets størrelse

9. Husdyrholdet skal være sammensat, som det fremgår af nedenstående tabel. Den samlede produktion må ikke overstige 30.500 slagtesvin (32-118 kg) på årsplan.

Bygning	Staldsystem	Dyretype	Størrelse, kg	Antal	DE	Sti-pladser
Eksisterende slagtesvinestald	Delvis spaltegulv (25-49 % fastgulv)	Slagtesvin	32-118	6.600 ^a	201,4	1.650 ^a
Ny slagtesvinestald	Delvis spaltegulv (25-49 % fastgulv)	Slagtesvin	32-118	23.900	729,5	5.975
I alt				30.500	930,9	

^a 6.400 slagtesvin og 1.600 stipladser i eksisterende slagtesvinestald i 1-2 testår, jævnfør vilkår 10.

10. I år med tests af effekt af lugt- og ammoniakreduktion i ny stald må produktionen i eksisterende stald maksimalt være 6.400 slagtesvin (1600 stipladser). Vilkåret gælder indtil afsluttende rapport om testresultater er indsendt til kommunen.
11. Det tillades, at ind- og afgangsvægten for slagtesvin varierer +/- 10 % inden for det maksimalt tilladte antal dyreenheder. Dog må der ikke på noget tidspunkt være mere end 448 ton slagtesvin i den nye slagtesvinestald og 124 ton (120 ton i testår) slagtesvin i den eksisterende slagtesvinestald.

Ammoniak og lugt

12. Gulvtyperne i staldene skal være som de fremgår af tabel i vilkår 9.

Hyppig gylleudslusning

13. Gyllen i gyllekanalerne i den nye slagtesvinestald skal udsluses mindst hver 7. dag. Gyllesystemet skal være udstyret med automatisk åbning af spjæld, gyllepropper eller lignende, der sikrer at udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår om udslusning mindst hver 7. dag.
14. Udslusning af gylle skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

Gulv-/punktudsugning

15. Ventilationen skal styres således, at 10-25 m³ luft pr. gris pr. time bortventileres via punktudsugningen.
16. Punktudsugningens udsugningsåbninger skal placeres under lejearealet, således at det vil medvirke til, at luften under spaltegulvet strømmer mod punktudsugningen.
17. Luften fra punktudsugningen skal ledes gennem luftrenser

Kemisk luftrenser

18. Der skal benyttes en luftrenser, der findes på Miljøstyrelsens teknologiliste (eller som er på vej til at blive optaget på teknologilisten).
19. Luftrenseren skal levere en lugtreduktion på minimum 74 % af den luft, der suges ud under staldgulvet, som indeholder 60 % af lugten. Samlet set skal luftrensningsanlæggets kombination af gulvudsugning, hyppig gylleudslusning og luftvasker reducere lugten med mindst 44 %.
20. Luftrenseren skal levere en ammoniakreduktion på mindst 89 % af den ammoniak, der suges ud under staldgulvet, som indeholder 60 % af ammoniakken fra stalden. Samlet set skal luftrensningsanlæggets kombination af gulvudsugning, hyppig gylleudslusning og luftvasker reducere ammoniakfordampningen fra anlægget med mindst 53 %.
21. Luftrensningsanlægget skal styres og reguleres af et SRO-anlæg, som sender fejlmeddelelser til driftsleder. SRO skal logge og dokumentere, som minimum, pH i alle filtre, væskehøjder, vandtilførsel og – aftapning og flow fra hver enkelt staldsektion. SRO-anlægget skal styre luftrensningsanlægget, således at ovenstående vilkår om samlet reduktion af lugt og ammoniak overholdes.
22. Luftrensningsanlægget skal indstilles til at behandle udsugningsluften fra gulvudsugningen med det antal m³ luft pr. time, som fremgår af den indsendte tekniske beskrivelse, jævnfør bilag 2. Antal m³ luft pr. time skal svare til 10-25 % af den samlede norm for ventilation i slagtesvinestalde i forhold til dyrenes alder i de enkelte staldsektioner, dog således at vilkår om samlet reduktion af lugt og ammoniak sikres overholdt.
23. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt, mindst 8.750 timer pr. år. Dog med undtagelse af op til 32 dage i 1-2 år, hvor effekt af luftrensningsanlægget testes.
24. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget og være kendt af driftspersonalet.
25. Der skal indgås skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Anlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver 3. måned. Kalibrering af sensorer skal foretages med den hyppighed som leverandøren forskriver. Serviceaftalen med producenten/leverandøren skal opbevares på husdyrbruget.

Testresultater

26. Minimum en gang årligt i testperioden skal der til kommunen fremsendes testresultater fra test af staldkoncept og luftrensere for det indeværende år.
27. Om nødvendigt revideres vilkårene i godkendelsen efter endt testforløb.

Alternative vilkår til ammoniak- og lugtreduktion

28. Hvis effekten af lugtrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres eller der skal der installeres lugtreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 44 % svarende til udledning af maksimalt 112.613 OU. Beregninger, der viser, at dette krav overholdes med brug af teknologier, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, skal fremsendes til kommunen.
29. Hvis effekten af ammoniakrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres. Alternativt skal der installeres ammoniakreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 53 % svarende til udledning af ammoniak på maksimalt 7.368 kg N. Beregninger, der viser, at dette krav overholdes med brug af teknologier, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, skal fremsendes til kommunen.

Øvrige ammoniak- og lugtvilkår

30. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene – det vil sige som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
31. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Gyllehåndtering og -opbevaring

32. Det skal sikres, at der til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle. Den tilstrækkelige kapacitet kan ske ved afsætning af gylle til biogasanlæg, ved etablering af gyllebeholdere eller ved aftaler om opbevaring af gylle på andre ejendomme.
33. De to eksisterende gyllebeholdere og de to nye gyllebeholdere skal være overdækket med teltdug. Overdækningen af samtlige gyllebeholdere på ejendommen skal etableres inden ibrugtagning af den nye slagtesvinestald.
34. Al pumpning og håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Foder

35. Den totale mængde P af dyr pr. år beregnet som P af dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 20.682 kg P pr. år.

36. Bedriftens foderplaner kontrolleres og revideres minimum en gang om året.

Støj

37. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	
Mandag-fredag	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 - 22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	
Mandag-fredag	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 22.00 - 07.00	
Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift - dog kun støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel og ikke støj fra for eksempel markdrift.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst en gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning for ekstern støj fra virksomheder.

Transport

38. Egne transporter må ikke ske ad Dumpedalsvej og ad Gl. Høbjærgvej/Jernbanevej.
Egne transporter, omfatter transport med egne køretøjer og køretøjer, der er bestilt til en bestemt opgave. Det vil for eksempel sige også gylletransporter med lastbil uanset hvem, der er modtager af gyllen.
39. Egne transporter må udelukkende finde sted på hverdage i tidsrummet 08-18.
Egne transporter, omfatter transport med egne køretøjer og køretøjer, der er bestilt til en bestemt opgave. Det vil for eksempel sige også gylletransporter med lastbil uanset hvem, der er modtager af gyllen.
Korntransporter i høstsæsonen er undtaget fra vilkåret.
Transport af gylle direkte fra gyllebeholder og til udbringning i mark er undtaget fra vilkåret i to korte perioder i forårssæsonen og en kort periode i efterårssæsonen.
40. Eventuel spild af husdyrgødning i forbindelse med transport på offentlige veje eller private fællesveje skal straks opsamles.

Lys

41. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje.
Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr

42. Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er mulighed for unødigt opformering af fluer og skadedyr. Foder skal opbevares, så det ikke skaber tilhold for rotter eller andre skadedyr.
43. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.
44. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og andre skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog.

Energi- og vandbesparende tiltag

45. Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres hver måned.
46. Staldmekanik (f.eks. luftrensningsanlæg og ventilationssystemet) skal renholdes og serviceres regelmæssigt. Rensning og service skal registres i egenkontrolrapport.
47. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Affald

48. Døde dyr må maksimalt ligge 24 timer på afhentningsplads inden afhentning.
49. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald. Farligt affald må højst oplagres et år på husdyrbruget.

2.3 *Vilkår vedrørende husdyrgødning*

50. Al husdyrgødning skal afsættes til gyllemodtager.
Den producerede gylle svarer til 930,9 DE (efter norm på ansøgningstidspunkt) med et indhold af kvælstof og fosfor på henholdsvis 93.582 kg N og 20.742 kg P.

2.4 *Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici*

51. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Ved tilsyn skal kommunen desuden have adgang til egenkontrolrapport og slagterifregninger samt foderforbrug, -planer og -analyser for de foregående 5 år.

Egenkontrol luftrensningsanlæg

52. SRO-anlægget skal sikre logning af luftrensningsanlæggets drift. Som minimum skal følgende være tilgængeligt for inspektion:
- Alle sensorers målinger skal kunne udskrives i kurve eller tabelform med opløsning på ikke under 5 minutter,
  - daglig og månedlige oversigter over anlæggets driftstid, vandtilledning, vandafledning og luft flow,
  - månedlige opgørelser af vand-, syre- og baseforbrug.
53. Der skal derudover føres en logbog fra luftrensningsanlæggets drift, som mindst skal dokumentere:
- Sensorkalibreringer,
  - tidspunkter for rengøring/ skiftning af filtre,
  - enhver form for driftsstof med angivelse af årsag og varighed,
  - en årlig opgørelse af driftstiden.
- Hvis punkterne er dokumenteret i SRO-anlægget, er dette fyldestgørende.
54. Holbæk Kommune skal straks underrettes, såfremt målinger viser, at vilkår om samlet reduktion af lugt og ammoniak ikke er overholdt, hvis luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 dage, eller der er udsigt til et driftsstop udover 24 timer.
55. Logbøger og elektroniske registreringer af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibreringer af sensorer skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende. Elektroniske data skal sikres forsvarligt.

Øvrige vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici

56. Den automatiske styring af udslusningen af gylle, jævnfør vilkår 13, skal tilsluttes en data-logger eller lignende. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forvises til tilsynsmyndigheden på forlangende.
57. Fosfor ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder.

58. Der skal føres en månedlig logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- Fordeling af slagtesvin i eksisterende stald og i ny stald
  - Antal afhændede slagtesvin med angivelse af indgangs-, og afgangsvægt
  - Foderforbrug pr. kg tilvækst
  - Det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne
  - Dato for rensning, servicering og udskiftning af øvrig staldmekanik, herunder ventilationssystemet
  - Månedlig aflæsning af vand- og elforbrug. Registreringen af elforbruget, kan være i form af udskrift fra el-selskabet
  - Dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald skal registreres. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald, herunder farligt affald som spildolie, til rette modtager, jf. kommunens affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.
59. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
60. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal også omhandle uheld i forbindelse med transport af gylle fra ejendommen. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Planen skal senest fra ansættelses start også foreligge på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

2.5 Vilkår ved ophør af produktion

61. Ved produktionsophør på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester og gyllebeholdere tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning, som er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal afmeldes til kommunen, hvis de afmeldes beholderkontrol.
62. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes efter den til enhver tid gældende lovgivning samt Holbæk Kommunes affaldsregulativ.

3 Miljøredegørelse og -vurdering

Den miljøtekniske redegørelse danner grundlag for de vilkår, som meddeles i tilknytning til miljøgodkendelsen. Vurderingen skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

3.1 Baggrund

3.1.1 Sagsforløb

Ejendommen havde tidligere tilladelse til at producere 7.350 slagtesvin om året. Standardtal for vægtinterval var på daværende tidspunkt 30-102 kg. Denne produktion svarer til 175 dyreenheder (DE) med nuværende omregningsfaktor.

Den 19. december 2008 meddelte Holbæk Kommune miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven til årlig produktion af 9.500 slagtesvin i vægtintervallet fra 36 kg til 118 kg. Dette svarer til 283 DE med nuværende omregningsfaktor.

Den tilladte produktion blev den 5. december 2014 ændret til 8.525 slagtesvin (32-108 kg), svarende til 222 DE.

I 2016 har Knud Kjær Knudsen søgt om miljøgodkendelse i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 12 til at udvide produktionen til 30.500 slagtesvin (32-118 kg), svarende til i alt 931 DE. Produktionen skal ske i eksisterende stald og i ny stald med teknologi til reduktion af lugt og ammoniakfordampning. Ansøgningen omfatter endvidere to nye gyllebeholdere og to nye kornsiloer.

Husdyrproduktionen adskilles fra ejendommens marker, der fremover bortforpagtes til Lunde-rød ApS, som har en selvstændig miljøgodkendelse af udbringningsarealer efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven. Al husdyrgødning afsættes til godkendte modtagere.

Der er indsendt en ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk med skema nummer 85577. Seneste version 3 er genindsendt den 3. maj 2016.

I henhold til husdyrgodkendelseslovens § 26, skt. 2, skal kommunen foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget de seneste 8 år. Det betyder, at nudriften i sagsbehandlingen skal være det tilladte fra før december 2008. Nudriften for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er således 7.350 slagtesvin (30-102 kg).

3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Bukkerupgård ejes og drives af Knud Kjær Knudsen, Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse.

Besætningen på Bukkerupgård er i det centrale husdyrregister (CHR) opført med nummeret: 12350

Såfremt drifts- eller ejerforhold ændres i godkendelsesperioden, er der stillet vilkår om, at det skal meddeles Holbæk Kommune. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om det kan give anledning til at ændre vilkår eller udarbejde tillæg til godkendelsen.

3.2 *Husdyrbrugets anlæg*

3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Bukkerupgård ligger i landzone.

Beboelsen på ejendommen ligger cirka 87 meter vest for eksisterende gyllebeholder.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Bukkerupvej 57, som ligger cirka 110 meter nord for eksisterende stald. Bukkerupvej 57 er ejet af ansøger.

Nærmeste byzone er Tølløse/Kvarmløse 1.360 meter nordvest for anlægget (eksisterende stald). Nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende er Soderup 660 meter nord for anlægget (eksisterende stald).

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav fremgår af tabel 1.

Udover overholdelse af de generelle afstandskrav skal kommunen i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 20 sikre, at væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 meter fra beboelsesområderne:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren,
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, eller
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Nærmeste beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren er Bukkerupvej 87, som ligger cirka 590 meter sydvest for anlægget (ny gyllebeholder).

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune konstaterer, at ejendommen overholder alle afstandskrav i §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven.

Anlægget på Bukkerupvej 67 ligger mere end 300 meter fra beboelsesområder omfattet af § 20 i husdyrgodkendelsesloven.

Tabel 1: Generelle afstandskrav, jævnfør §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven - samt konkrete afstande fra husdyrproduktionsanlæg.

	Generelle afstandskrav, meter	Konkret afstand, meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	ca. 290 Tingerupvej 115
Almene vandforsyningsanlæg	50	ca. 1.000 Bukkerup Vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	ca. 68 Sø nordøst for ny stald
Offentlig vej og privat fællesvej	15	ca. 40
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	85
Naboskel	30	ca. 46
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	1.360 Tølløse/Kvarmløse
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50	660 Soderup, lokalplan 18.03
Nabobeboelse	50	110

3.2.2 Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold

Det overordnede landskab

Ejendommen er beliggende inden for landskabsplanens område 37 Kr. Eskilstrup, som er et åbent landbrugslandskab med en markstruktur i middel skala. Terrænet er let bølget, men opfattes forholdsvis fladt. I området er der mange bevoksede diger og markskel samt en del småsøer. På trods af de mange bevoksede diger og markskel opfattes området som åbent. Der er ingen større skove i område, men store skove i naboområderne skaber en svagt synlig baggrund for området.

Bebyggelsesstrukturen i området er påvirket af Tølløse by, som fortsat udvides, men ellers er der tale om mindre landsbysamfund og fritliggende gårde og huse. I området er der flere store gårde med store bygninger samt en del tekniske anlæg som vindmøller og jernbane. Der er ingen større veje i området.

Målsætning og anbefalinger i området

Landskabsplanens målsætning er, at området bør bibeholdes som et åbent landbrugsland, hvor der dog kan ske en fortsat udvikling af landbrugserhvervet. Det fremgår også af landskabsplanen, at der i området kan etableres større tekniske anlæg.

Diger og bevoksede markskel bør bevares, og der bør ske en yderligere tilplantning for at styrke oplevelsen af de bevoksede linjer i landskabet.

Kommuneplanens udpegninger og andre registreringer

Ejendommen er beliggende inden for et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Disse områder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, som ikke understøtter jordbrugserhvervet.

Ejendommen er beliggende inden for et område, som er udpeget som skovrejsning ønsket. Disse områder ønskes tilplantet med skov, eller de kan på anden måde indgå i en skovplantning.

Nord og øst for ejendommen – i ejerlavsskel- er der registreret beskyttede diger. Disse diger er omfattet af museumslovens § 29a, og der må ikke uden tilladelse fra kommunen ske ændringer i digernes tilstand.

Kulturhistorie i området

Ejendommen ligger i Bukkerup ejerlav. Bukkerup er en velbevaret, karakteristisk stjerneudskiftet landsby, hvor en stor del af gårdene fortsat ligger i landsbyen. Stjerneudskiftningen kan stadig ses i vejforløb, diger og markskel. Bukkerup er udpeget som kulturmiljø, hvor de bærende elementer i udpegningen er den gamle vejstruktur, de mange udflyttede gårde, de små huse på fortet og langs hovedgaden samt gadekæret med en delvis bevaret grønning. Landsbyens historie går formentlig tilbage til 1500 tallet.

Nord for ejerlavet ligger landsbyen Soderup, som også er udpeget som kulturmiljø. I Soderup ligger sognekirken.

Der er ikke registreret fredede fortidsminder inden for ejerlavet, men der er en del ikke fredede fortidsminder i området, som hovedsageligt daterer sig til stenalder.

Syd for ejendommen er opsat tre vindmøller, og vest for ejendommen i ejerlavsskellet er opsat yderligere tre vindmøller. Nord for ejendommen står en række højspændingsmaster, som dog er ved at blive nedtaget. Umiddelbart uden for ejerlavet – mod øst, nord og vest findes to jernbanestrækninger. Disse jernbaner påvirker ikke omgivelserne i ejerlavet.

På trods af vindmøllerne fremstår området originalt, da der ikke er sket væsentlige ændringer i vejstrukturen eller i bebyggelsen frem til i dag. Ejendommen er, som én af få gårde, flyttet ud fra Bukkerup, hvilket er sket så sent som i midten af 1960'erne. Ejendommen er løbende blevet udbygget fra 1965 og frem til 2007. I dag fremstår gården som en større produktionsgård.

Ejendommen

Ejendommen er bebygget med et stuehus samt en række driftsbygninger og siloer. Arealet af driftsbygningerne udgør cirka 6.720 m². Bygningerne er opført i perioden 1965 til 2007, og der er tale om gedigne bygninger i tidstypisk udtryk – hovedsageligt røde teglsten.

Størstedelen af ejendommens bygninger ligger på et plateau i niveau med vejen cirka i kote 57. Mellem vejen og bygninger er en afskærmende beplantning. Omkring plateauet falder terrænet med 5-6 m. En staldbygning på ca. 2.270 m², som er opført i 2007, er beliggende nord for ejendommens øvrige bygninger i kote 52. Denne staldbygning er synlig fra vejen (hovedsageligt fra nordvest og nord) og opfattes som lavtliggende i forhold til ejendommens øvrige bygninger.

Landskabet omkring ejendommen

Landskabet omkring ejendommen er åbent og relativt upåvirket af byggeri. Udsynet mod vest afgrænses af skovene Nederskov og Dyrehave ved Tølløse. Mod nord begrænses udsynet mod Soderup af spredt beplantning i landskabet, og mod nordøst og øst begrænses udsynet af Åstrup Skov i Lejre Kommune. Mod syd ses Bukkerup med spredt bebyggelse og tæt, gammel beplantning. Langs Bukkerup vej ligger enkelte beboelsesejendomme omgivet af haver.

Visuelt fremstår området omkring ejendommen som en stor åben højslette omgivet af skov og skovlignende beplantning i randen.

De seks vindmøller ses i området omkring ejendommen, men virker ikke dominerende på grund af områdets store skala.

Ejendommens nuværende påvirkning i landskabet

På grund af beplantning falder ejendommens bygninger naturligt ind i landskabet, når man ser ejendommen fra syd og sydvest. Set fra nord og nordvest er en del af ejendommens bygninger synlige, da de ligger uden omgivende beplantning. Det er hovedsageligt den cirka 115 meter lange staldbygning fra 2007, som dominerer billedet. Da bygningen er placeret cirka 5 meter under vejens niveau og er lavere end ejendommens øvrige bygninger, er det hovedsageligt bygningens længde, der virker dominerende.

Set fra nordøst (Tingerupvej) er hele ejendommen synlig, men da bygningerne ses som en samlet helhed, og da den lange staldbygning fra 2007 ses med de øvrige bygninger i baggrunden, er udtrykket ikke dominerende. Udtrykket blødes desuden op af mindre plantninger i området og det bløde, småbakkede terræn.

Fra vest og sydvest ligger ejendommen åben i landskabet, men herfra er den lange staldbygning hovedsageligt synlig fra gavlen. Helhedsindtrykket af ejendommen er derfor en større gård med en samlet bygningsmasse, der blødes op af beplantning omkring gårdens ældre bygninger.

Placering af ny staldbygning, to siloer samt to gylletanke

Den nye staldbygning på cirka 4.700 m² ønskes placeret umiddelbart øst for ejendommens øvrige bygninger vinkelret på den lange staldbygning fra 2007. De to staldbygninger bygges i tilknytning til hinanden. Den nye staldbygning placeres i kote 51 (én meter under terræn i forhold til den eksisterende stald). Stalden får en samlet højde på cirka 10,5 meter.

En svinestald på cirka 430 m² opført i 1976 nedrives for at gøre plads til to nye siloer. Siloerne vil få samme højde som to eksisterende siloer, som er cirka 16,5 meter høje. De to nye siloer placeres i tilknytning til de to eksisterende siloer. Siloerne placeres cirka i kote 57.

Syd for den nye staldbygning og umiddelbart øst for gårdens eksisterende bygninger er der søgt om at etablere to nye gyllebeholdere. Beholderne placeres på et areal hvor koten er 53 – 55 m.

De nye bygningers påvirkning af landskabet

Staldbygningen

Den nye staldbygning placeres lavt i forhold til Bukkerupvej. På grund af eksisterende bygninger, terrænets former og beplantning vil stalden ikke være væsentlig synlig, når man færdes på Bukkerupvej syd og vest for ejendommen. Set fra nord vil gavlen af den nye stald være synlig, hvor den vil bevirke, at den eksisterende stald fra 2007 kommer til at syne endnu længere, end den gør i dag.

Set fra Tingerupvej vil den nye staldbygning være forholdsvis synlig, og specielt fra nord vil den virke dominerende, da den vil ses i sammenhæng med den lange stald fra 2007. Der er dog flere områder i landskabet, hvor der er beplantning, som vil virke slørende på byggeriet, hvis den forstærkes. Set direkte fra øst og fra syd på Tingerupvej vil stalden ikke virke dominerende, da den ses med de eksisterende bygninger i baggrunden samt fire siloer, som vil være med til at samle bygningerne.

Siloerne

De nye siloer bliver af samme højde som de eksisterende. De vil komme til at stå sammen i en gruppe, og visuelt vil de fremstå som ét byggeri. Da de placeres i midten af gårdens bygninger vil de ikke virke dominerende, men derimod vil de samle gårdens bygninger, og få staldbygningerne til at syne mindre.

Gyllebeholderne

På grund af gyllebeholdernes placering i landskabet og terrænets former vil gyllebeholderne være meget lidt synlige, når man færdes i området.

Kommunens samlede landskabelige vurdering

Den nye staldbygning vil være synlig i landskabet – specielt set fra nord på Bukkerupvej og Tingerupvej. Da ejendommen i forvejen har en stor bygningsmasse, og da staldbygningen placeres lavt i forhold til ejendommens øvrige bygninger, vil terrænet og de øvrige bygninger bevirke, at stalden på trods af sin synlighed ikke vil så virke dominerende, at landskabet påvirkes negativt. Siloerne vil med deres placering og højde bevirke, at ejendommens bygninger kommer til at virke lavere. De vil ikke virke dominerende, men være med til at skabe en god helhed sammen med gårdens bygninger.

Området virker robust, og da stalden placeres i tilknytning til et eksisterende større gårdanlæg, vil der ikke ske en påvirkning af landskabet, der bevirker, at de kulturhistoriske træk bliver slørede. Overordnet set kan stalden placeres på ejendommen uden at virke negativt på områdets kulturhistoriske og landskabelige værdier. Det nye anlæg vil desuden ikke påvirke indsynet til Soderup Kirke.

Kommunen vurderer, at den eksisterende beplantning på beskyttet dige skal forstærkes, så de nye bygninger sløres i landskabet. En styrkelse af beplantningen er desuden en målsætning for området i forhold til kommunens landskabsplan.

Der stilles derfor vilkår om at diget skal tilplantes, således at beplantningen for størstedelen er uafbrudt. Se de to grønne markeringer på kort 1. Tilplantning skal ske med arter, som i forvejen findes på diget. Beplantning på diget vil dog kræve dispensation fra museumsloven. Kommunen vurderer umiddelbart, at en dispensation vil kunne gives, idet tilplantningen vil styrke det landskabelige udtryk i området og sløre indsynet til stalden. Da det imidlertid ikke er sikkert om dispensation kan opnås, vil vilkåret om tilplantning være betinget af dette.

Kort 1. Markering, hvor eksisterende beplantning skal forstærkes (grønne ellipser)

3.2.3 Produktionens størrelse

Dyreholdets sammensætning og fordeling af dyr i de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 2 og 3. Staldenes placering er vist på kort 2 og bilag 1. Godkendelsen er givet på grundlag af oplysningerne i tabel 3.

Tabel 2: Besætningssammensætning og fordeling af dyr i de enkelte stalde i nudrift.

Bygning	Staldsystem	Dyretype	Størrelse, kg	Antal	DE	Stipladser
Eksisterende slagtesvinestald	Delvis spaltegulv (25-49 % fastgulv)	Slagtesvin	30-102	7.350	175,0	1.850
Hestestald		Heste	300-500	2	0,7	2
I alt					175,7	

Tabel 3: Besætningssammensætning og fordeling af dyr i de enkelte stalde i ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem	Dyretype	Størrelse, kg	Antal	DE	Stipladser
Eksisterende slagtesvinestald	Delvis spaltegulv (25-49 % fastgulv)	Slagtesvin	32-118	6.600	201,4	1.650
Ny slagtesvinestald	Delvis spaltegulv (25-49 % fastgulv)	Slagtesvin	32-118	23.900	729,5	5.975
I alt				30.500	930,9	7.625

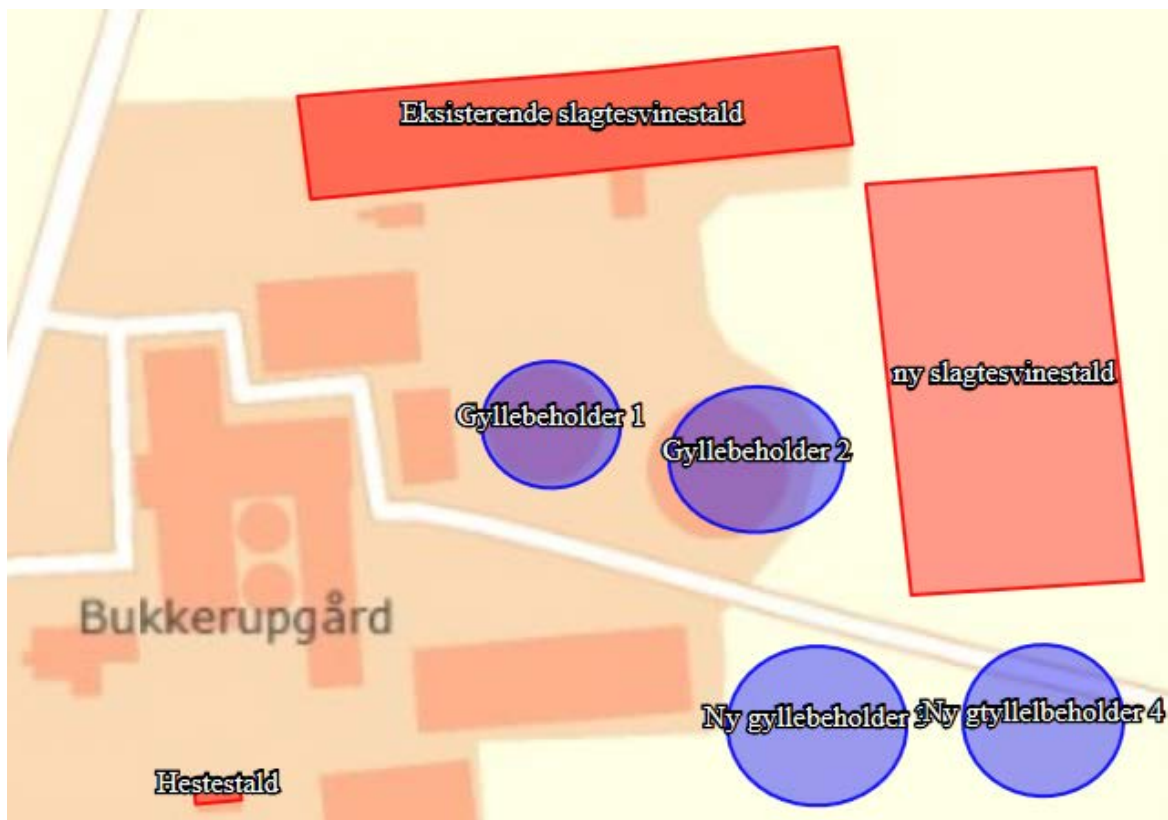
Det fremgår af ovenstående, at ejendommens dyrehold stiger fra 175,7 DE i nudrift til 930,9 DE i ansøgt drift, jævnfør den på godkendelsestidspunktet gældende omregningsfaktor for dyreenheder.

I eksisterende slagtesvinestald udnyttes 1.650 stipladser. Der vil således maksimalt være 1.650 slagtesvin (32-118 kg) med en gennemsnitsvægt på 75 kg på stald, og derfor vil der maksimalt være 123.750 kg slagtesvin i stalden af gangen.

I ny slagtesvinestald udnyttes 5.975 stipladser. Der vil således maksimalt være 5.975 slagtesvin (32-118 kg) med en gennemsnitsvægt på 75 kg på stald, og derfor vil der maksimalt være 448.125 kg slagtesvin i stalden af gangen.

Der anmodes om at afgangsvægten på slagtesvinene kan reguleres, så længe det samlede antal DE ikke overskrides. Alternativt ønskes mulighed for at regulere på antal producerede dyr og afgangsvægt, så længe emissionerne ikke overstiger det, der er fastlagt i godkendelsen.

Kort 2. Staldenes og gyllebeholdernes placering

Kommunens vurdering

Miljøgodkendelsen er givet på grundlaget af de oplysninger om dyrehold og staldtyper som fremgår af tabel 3. Miljøpåvirkningen herunder lugt afhænger af dyresammensætning og fordeling på staldtype. Derfor fastsættes vilkår om antal dyr på stald af gangen, vægtgrænser og den maksimale tilladte produktion. Ind- og afgangsvægten på slagtesvinene må varierer med 10 %, så længe det samlede antal dyreenheder ikke overskrides og tons dyr på stald af gangen ikke overskrides.

3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg

En oversigt over ejendommens bygninger fremgår af bilag 1.

Ejendommen består inden udvidelsen af stuehus, slagtesvinestald, to siloer til korn, en lade og to maskinhaller, to gyllebeholdere, samt en række ældre bygninger, der ikke anvendes i driften mere.

Staldene

Den eksisterende slagtesvinestald er opført i 2007 og er bygget i grå betonelementer med gråt eternittag. Den er cirka 120 meter lang og 21 meter bred og på 2.520 m². Bygningen er cirka 8,5 meter høj. Slagtesvinestalden er inddelt i otte sektioner og en sygestald, og den er indrettet med delvist spaltegulv (1/3 fast gulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 spaltegulv). Der er etableret overbrusning over gødearealet i alle stier. I den vestlige ende er der indrettet et foderrum, hvor tilskudsfoder opbevares, og foderanlægget er opstillet.

Der sker ingen ændringer af staldsystemet i den eksisterende stald. Der er 1.650 dyr på stald af gangen.

Der bygges en ny slagtesvinestald på 4.621 m² med en højde på cirka 10,7 meter. Stalden er indrettet med fire dobbeltsektioner. Der er plads til 5.975 dyr på stald af gangen. Gulvet er indrettet med 1/3 fast gulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 spaltegulv.

Stalden bygges efter et nyt koncept benævnt Intellifarm. Den ventileres med hybridventilation, hvor naturlig ventilation kombineres med mekanisk ventilation via guldugsug under spalterne. Under stiernes faste lejeareal etableres en luftkanal, og i gyllekanalens væg er der udsparring til en række huller, hvor guldugsuget foretages. Princippet betegnes punktudsugning. Med denne metode fjernes op til 25 % af normalt luftskifte.

For at reducere ammoniak og lugt fra stalden yderligere foretages der som supplement til det beskrevne også hyppig gylleudslusning i den nye stald. Det vil sige at gyllen sluses ud af gyllekanalerne i gang ugentligt. Det har stor betydning for lugten fra stalden, da de betydende lugtstoffer herunder svovlbrinte dannes under iltfrie forhold. Hvis gyllen sluses ud hver uge mod normalt hver 6. uge, vil der ikke blive dannet så mange lugtstoffer.

Luften fra guldugsug sendes gennem kemisk luftrensere, som kaldes Agri Airclean. Den består af en svovlsyre scrubber (vasker/reenser) og en natriumhydroxid scrubber. Luften ledes efter rensning ud via afkast i toppen af hver reenser, som der findes fire af.

Tabel 4: Oversigt over staldanlæg

	Eksisterende stald	Ny stald
	Slagtesvinestalden ligger i udkanten af ejendommens øvrige bygningsmasse, hvor de gamle bygninger primært er holdt i røde nuancer.	Stalden bliver placeret vinkelret på den eksisterende stald. Fra østligt hjørne mod syd. Stalden vil i farver blive afstemt efter det eksisterende byggeri.
Farve	Grå betonelementer med koks grå gavle	Grå elementer Gavle i koks grå eternit
Tag	Grå eternit med hældning, ca. 15 grader hældning	Stålplade, 12 grader hældning
Højde	Bygningen har en højde på ca. 8,5 m.	Bygningen har en højde på ca. 10,5 m. Placeres i terræn ca. 1 m lavere end eksisterende stald.
Størrelse	Stald ca. 2690 m ² , heraf foderlade og kontor på ca. 150 m ² .	Staldens ydermål er ca. 51,1 * 90,5 = 4.624 m ²
Anvendelse	Slagtesvin og foderlader mv.	Slagtesvin

Fjernelse af svovlbrinter og ammoniak er med til at forbedre dyrevelfærden i stalden. Overbrusning af grisene sikrer, at grisene afkøles, så de ikke vælger at gøde i lejearealet. Hermed

holdes ammoniakkoncentrationen og temperaturen lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejds miljø.

Velfærdskravene til rode og beskæftigelsesmateriale opfyldes ved ophængning af trækloster i overensstemmelse med lovkrav.

Generelt om staldsystemerne

Når det enkelte dyr bliver fodret efter behov, giver det en mindre udskillelse af næringsstoffer i gødningen. Dette, sammenholdt med tildeling af beskæftigelsesmateriale, god management og god hygiejne, vil begrænse lugt og ammoniakfordampning i og fra stalden. Desuden er der opsat overbrusningsanlæg, som kan medvirke til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder.

Den nye stald er et andet staldkoncept. Hybridventilationen styrer temperaturen bedre end i en traditionel stald. Der etableres overbrusning over gødearealet.

Ventilationssystem.

Tabel 5. Overblik over ventilation i de to stalde

Stald	Type	Maksimal ydelse
Eksisterende slagtesvinestald	Kombi-diffus undertryk	55 m ³ /time/gris
Ny slagtesvinestald	Naturlig/punktudsug	

I den eksisterende stald er ventilationsprincippet undertryksventilation med diffust luftindtag til staldrummet fra loftsrummet gennem loftpladerne, og udsugning i ventilationsafkast i tagfladen. Ventilationsafkastene fremgår af situationsplan, se bilag 1. Ventilationen reguleres efter den aktuelle belægning. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølerens indstilling og nøjagtighed. Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov. Ventilationsanlægget er tilknyttet alarm, der udløses ved driftsstop. Der udføres en jævnlig rengøring (ved hvert holdskifte) og tilsyn af ventilationskanaler og ventilator.

Den nye stald er udstyret med hybridventilation - en kombination af naturlig ventilation og mekanisk ventilation via gulvudsugning. Se nærmere beskrivelse ovenstående.

Rengøring af stalde

Slagtesvinestaldene vaskes efter hvert hold grise. Stierne sættes i blød og hvert afsnit vaskes med koldt vand. Vasken foregår over 18 timer. Herved opnås en meget grundig rengøring samtidig med, at der er særdeles vandbesparende. Efter vask tørres staldene med varmekanon.

Teststald

Staldkonceptet og den tilhørende effekt på lugt og ammoniak er ikke optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Imidlertid har Miljøstyrelsen udarbejdet en vejledende udtalelse (se bilag 4), på hvilket grundlag miljøgodkendelsen gives. En forudsætning for den vejledende udtalelse

og bagvedliggende MELT indstilling (se bilag 3) er at der gennemføres test i henhold til VE-RA testprotokollen for staldsystemer.

Den nye slagtesvinestald opføres derfor som en teststald. Det vil sige at staldkonceptet med gulvudsugning, hyppig udslusning og rensning af luft skal testes med hybridventilation for at blive optaget på teknologilisten. Årrækken, hvor der vil blive udført tests, vil strække sig over 1-2 år. Varigheden afhænger af de opnåede resultater.

Foreløbig testplan:

- Der testes på 2 sektioner ud af de i alt 4 i den nye slagtesvinestald. Heraf vil 1 sektion være reference – dvs. den kører uden gulvudsugning og luftrensning i de dage, hvor der testes.
- Der er 4 testperioder årligt, hvor der måles på ammoniak og lugt.
- Testperioden strækker sig over 8 dage á 24 timer (svarende til i alt 768 timer).

Testperioden er sat til 8 dage, men formentlig vil den kun strække sig over 7 dage. Der tages udgangspunkt i ”worst-case”. Antallet af testdage, hvor der ikke renses på ¼ af stalden, er således 32 dage årligt.

Der er gennemført beregning af, hvor meget mere ammoniak- og lugtemission der kan forventes i de år, der testes. Der henvises til beregning og vurdering af dette senere i dette afsnit under overskriften: ”Miljømæssige konsekvenser under gennemførelse af test”.

Test af staldkoncept og luftrensning gennemføres i overensstemmelse med en af ETA Danmark (European Technical Assessment) godkendt testplan for at sikre en korrekt gennemført test. Kommunen orienteres løbende om resultater i forløbet, så kommunen kan vurdere, om forudsætningerne og vilkårene i miljøgodkendelsen kan overholdes.

Efter endt test skal producenten af staldkonceptet udarbejde en vurdering og evaluering af resultaterne. Ved behov kan det være nødvendigt at revidere vilkår indenfor den ellers fastlagte retsbeskyttelse. Dette skal naturligvis gøres med udgangspunkt i en proportionalitetsvurdering.

Renseeffekt

De indsatte værdier for rensning er sat ud fra et forsigtighedsprincip.

Der er i MELT³-indstillingen (bilag 3) regnet med, at der kan fjernes 60 % af ammoniakken og 60 % af lugten via gulvudsugningen i kombination med hyppig gylleudslusning. Producenten af staldkonceptet forventer, at resultatet af testen vil vise væsentlig bedre resultater.

I vejledende udtalelse fra Miljøstyrelsen (bilag 4) regnes der med effekt af luftrenseren Agri Airclean på 89 % for ammoniak og 74 % for lugt.

Da der dermed renses 89 % af de 60 %, der sendes gennem luftrenseren, bliver den samlede ammoniakrensning på 53 % af den producerede ammoniak. Reduktionen på lugt er tilsvarende 74 % af de 60 %, der sendes gennem luftrenseren – altså 44 %.

---

³ Miljøstyrelsens udvalg for miljøeffektiv landbrugsteknologi

Miljømæssige konsekvenser under gennemførelse af test

For at dokumentere konsekvensen på lugt og ammoniak ved gennemførelse af test er der foretaget en scenarieberegning. I beregningen indgår, at der for ¼ af den nye stald og tilhørende produktion (5975 slagtesvin og 1494 stipladser) ikke sker lugt- og ammoniakreduktion i 768 timer årligt (4 test x 8 dage x 24 timer). I stedet for en driftstid på 8750 timer årligt for lugt- og ammoniakreduktion vil driftstiden i denne ¼ af stalden kun være 7982 timer.

Resultatet af beregningen ses i tabel 6. Heraf fremgår af lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse stiger fra 690,19 meter til 696,50 meter. Afstand til samlet bebyggelse er 691,67 meter, og genekriteriet for lugt vil således med de angivne forudsætninger ikke være opfyldt i år med test. Dette kan ikke accepteres af kommunen.

Ansøgers konsulent har derfor oplyst, at i årrækken (1-2 år), hvor der gennemføres tests, vil produktionen i eksisterende stald reduceres med 200 slagtesvin og 50 stipladser. På denne baggrund er der gennemført fornyet scenarieberegning.

Resultatet af beregningen ses i sidste kolonne i tabel 6. Lugtgeneafstanden er beregnet til 691,05 meter, og genekriteriet for lugt er dermed overholdt – også i år med tests.

Ammoniakemissionen vil i år med tests være 23 kg N højere – det vil sige 0,3 %.

På ovenstående baggrund vurderer Holbæk Kommune, at med begrænset produktion i eksisterende stald i år med tests vil den yderst beskedne merudledning af ammoniak ikke have betydning for natur eller overholdelse af BAT-krav. Kriterie for lugtgene vil være overholdt.

Der stilles vilkår om produktion af maksimalt 6.400 slagtesvin (1600 stipladser) i eksisterende stald i år med tests af effekt af lugt- og ammoniakreduktion. Vilkåret gælder indtil afsluttende rapport om testresultater er indsendt til kommunen.

Tabel 6. Forskel i lugt og ammoniak ved ansøgt drift og i testår

	Ansøgt drift	I år med test	
		Ej reduktion i ¼ af ny stald i 32 dage	
		6600 slagtesvin i eks. stald	6400 slagtesvin i eks. stald
Antal driftstimer for lugt- og ammoniakreduktion	8750	7982 ^a	7982 ^a
Lugt, geneafstand til samlet bebyggelse, m	690,19	696,50	691,05
Ammoniakemission, kg N	7368	7470	7391

^a Antal driftstimer i ¼ af stalden

Afløbsforhold fra stalde

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde ledes via forbeholder til gyllebeholderne.

Gylle pumpes fra stald til forbeholder, hvorfra der pumpes til gyllebeholderne.

Gylleopbevaring

Der er to eksisterende gyllebeholdere á henholdsvis 2.000 m³ og 3.000 m³. De er opført i beton-elementer og ligger 2,5 m over terræn. Der er desuden en fortank.

Der søges om etablering af to nye gyllebeholdere á 5.000 m³ med en højde på 5 meter og ligger cirka 2,5 meter over terræn.

Der etableres teltoverdækning på alle gyllebeholdere.

Foderopbevaring og -anlæg.

Der opføres to nye kornsiloer med en højde på 16 m og et rumfang pr. stk. på ca. 1.750 m³. De to nye kornsiloer placeres ved siden af eksisterende kornsiloer, som er af samme højde. En bygning opført i 1976 nedrives for at gøre plads til de to nye siloer.

Nye råvaresiloer og foderblandere skal opføres i den eksisterende bygning oppe ved siloerne, som er markeret på situationsplanen, se bilag 1. Her skal det blandes op med vand og bliver pumpet ned til den nye stald i en nedgravet rørledning.

I afsnit 3.6 har kommunen foretaget en vurdering af staldindretningen samt opbevaringsanlæg i forhold til BAT.

Kommunes samlede vurdering af husdyrbrugets bygningsanlæg

Kommunen vurderer, at staldanlæg med videre lever op til de gældende regler og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser.

Der stilles vilkår om, at miljøgodkendelsen kun må udnyttes, når forudsætningerne i Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om miljøeffekt for Agrifarms staldkoncept Intellifarm til slagtesvin og kemisk luftrensning Agri Airclean følges.

Der stilles vilkår om, at test af den nye stald skal gennemføres i henhold til en af ETA Danmark godkendt testplan. Testplanen skal sendes til Holbæk Kommune, inden stalden tages i brug.

Der stilles vilkår om, at miljøeffekt skal opnås gennem andre virkemidler, såfremt testen ikke påviser samme miljøeffekt som angivet i den vejledende udtalelse.

Hvis effekten af lugtrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres, eller der skal der installeres lugtreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 44 % svarende til udledning af maksimalt 112.613 OU. Dette vilkår stilles for at sikre, at lugtkrav til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone overholdes som forudsat i miljøgodkendelsen. Beregninger, der viser, at dette krav overholdes med brug af teknologier, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, skal fremsendes til kommunen.

Hvis effekten af ammoniakrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres. Alternativt skal der installeres ammoniakreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 53 % svarende til udledning af ammoniak på maksimalt 7.368 kg N. Dette vilkår stilles for at sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrproduktionen overholder de forudsatte værdier i miljøgodkendelsen. Begrundelsen for dette er blandt andet, at denne emission er forudsat som udgangspunkt for beregnede og vurderede depositioner af ammoniak på naturområ-

der. Beregninger, der viser, at dette krav overholdes med brug af teknologier, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, skal fremsendes til kommunen.

Baggrunden for de stillede vilkår er, at det er husdyrproducenten, der er ansvarlig for at overholde de forudsætninger, der ligger til grund for ansøgningen, samt de vilkår der fremgår af miljøgodkendelsen. Det betyder, at hvis den forventede effekt ikke opnås ved testen, kan husdyrproducenten alligevel pålægges at opfylde effektkravet.

Der er også stillet vilkår, om at der til stadighed skal opretholdes en god staldhygiejne.

Med de stillede vilkår, vurderer kommunen, at ejendommen er indrettet og drevet hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser.

3.2.5 Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering

Den årlige gødningsproduktion fra ansøgt drift er opgjort i tabel 7. Der produceres kun gylle på bedriften.

Tabel 7: Den årlige husdyrgødningsproduktion i ansøgt drift. Mængden af beregnet efter Landbrugets Byggeblad. 95.03-03 af den 28-10-2009.

Gødningsproduktion		Gylle, m ³
Slagtesvin 32-118 kg	30.500 x 0,47 x 1,218 ^a	17.460
Fradrag for overdækning (da regnvand ikke kommer i beholder)	(727+510+2181) x 0,4	1.367
I alt		16.093

^a Vægtkorrektio n vedr. gylle fra slagtesvin fra 32-118 kg levende vægt:
(slutvægt – startvægt) x (13,32 + (0,1967 x (slutvægt + startvægt))) / 3.023 = 1,218

Ansøger har oplyst, at planen er, at al gylle (med undtagelse af det der skal udbringes på marker hørende til Bukkerupgård) skal afsættes til biogasanlæg, som er under planlægning til opførsel i Holbæk Kommune. Det indebærer, at der ikke vil være behov for opførsel af ekstra opbevaringskapacitet. Hvis det imod forventning ikke går planmæssigt med etablering af biogasanlægget, er der med ansøgningen taget højde for den situation, idet der søges om opførsel af to nye gyllebeholdere på ejendommen.

Ansøger har således oplyst følgende muligheder for opbevaring af gylle:

- Scenarie 1. Der opføres to nye gyllebeholdere på ejendommen som angivet i ansøgning.
- Scenarie 2. Gylle afsættes til biogasanlæg med undtagelse af den del, der udbringes med slangeudlægger på arealer under Bukkerupgård. Der opføres ikke nye gyllebeholdere.
- Scenarie 3. Såfremt biogasanlæg ikke etableres, eller indtil biogasanlæg etableres, vil gylle blive opbevaret i eksisterende to gyllebeholdere på ejendommen samt i lejede gyllebeholdere på andre ejendomme. Der opføres ikke nye gyllebeholdere.

Oplysninger om ejendommens to eksisterende gyllebeholdere og de to gyllebeholdere, der eventuelt opføres, fremgår af tabel 8. I rumfangsopgørelsen er inddraget gyllekanaler i eksisterende stald og fortank med en samlet rumfang på 840 m³. Gyllekanal i ny stald inddrages ikke i opgørelsen af kapacitet, da der foretages hyppig gylleudslusning.

Table 8. Existing and possible new manure storage tanks with further on Bukkerupgård

Gyllebeholder	Rumfang m ³	Højde og diameter	Overdækning	Opført år	Gennemført 10-års beholderkontrol
Eksisterende beholder 1	2.000	4 meter heraf 2,5 over jord Diameter 25 m.	ja	1987	Ja 2009
Eksisterende beholder 2	3.000	5 meter heraf 2,5 over jord Diameter 31 m.	ja	2004	Ja 2015
Ny beholder 3	5.000	5 meter heraf 2,5 m over jord Diameter 18,28 m	ja		
Ny beholder 4	5.000	5 meter heraf 2,5 m over jord Diameter 18,28 m	ja		
Fortank	40	Underjordisk	Fast		
Gyllekanaler i eksisterende stald	800	-	-		
I alt	15.840				

Chosen scenario 1 with construction of two new manure storage tanks will be storage capacity to approximately 11,8 months.

In scenario 2 will manure running be driven to biogas plant. So the need for storage is 1.440 m³ manure, which should be brought to the fields belonging to Bukkerupgård. Storage capacity will be on 5.840 m³ in the two existing manure storage tanks, tank and manure channels in existing stable.

With regard to scenario 3 there is an agreement on storage in leased manure storage tanks with a total capacity of 7000 m³. Own storage capacity is 5.840 m³. In calculation of manure quantity is corrected for, so that only the existing manure storage tanks on Bukkerupgård are covered – derived becomes manure quantity 16.965 m³. This gives a total of 9,1 months storage capacity.

Regardless of which of the scenarios, which ends with being used, will both existing manure storage tanks be supplied with cover with tarp.

All produced manure will be sold to biogas plant or to agreement areas approved after § 16 in the manure approval law. The fields belonging to Bukkerupgård are leased to Lundørød ApS, which has area approval after the manure approval law § 16.

Transport of manure in the field is done with sludge pump. Manure is pumped either directly to the areas (the areas belonging to Bukkerupgård) or driven to containers with truck. The time for transport of manure, which is stated in the application, will normally be planned to take place on weekdays, and will normally take place in the spring and in the autumn.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at opbevaringsanlæg til gylle lever op til de gældende regler og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser.

Der stilles vilkår, om at eksisterende gyllebeholdere og eventuelle nye gyllebeholdere skal være overdækket med teltdug.

Ifølge § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes ejendommens opbevaringskapacitet på mindst 9,1 måneder at være tilstrækkelig.

Eventuelle aftaler om opbevaring af husdyrgødning på anden ejendom følger reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler og vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

3.2.6 Ammoniakfordampning

I husdyrgodkendelsesloven er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniakemissionen og krav til den maksimalt tilladte kvælstofdeposition eller merdeposition til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper.

3.2.6.1 Det generelle ammoniakreduktionskrav

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om en generel reduktion af tabet af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg, hvis nybyggede og renoverede staldanlæg eller nye produktioner indgår i godkendelsen. Reduktionen skal ses i forhold til hvor stor ammoniakfordampningen ellers ville være blevet ved det pågældende projekt, hvis dette var blevet gennemført med bedste staldsystem med normtal fra 2005/06 som udgangspunkt.

Niveauet for reduktionskravet fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet. I 2016 er reduktionskravet 30 %.

Det generelle krav om 30 % reduktion af ammoniaktab fra anlæg er opfyldt ved følgende tiltag:

- Det valgte staldsystem i den nye slagtesvinestald er 1/3 fast gulv, 1/3 drænet gulv og 1/3 spaltegulv. Der ventileres ved en kombination af naturlig ventilation og gulvudsugning. Luften fra gulvudsugningen sendes gennem et luftrensingsanlæg. Der opnås en rensegrad på 53 % ammoniak.
- I den eksisterende slagtesvinestald er der delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Staldtypen har en lav ammoniakfordampning sammenlignet med andre traditionelle slagtesvinestalde.
- Fast overdækning af bedriftens gyllebeholdere.

Den totale emission af ammoniak fra projektet vil årligt være 7.368 kg N/år. Meremissionen vil udgøre 4.989 kg N/år ud af den totale emission. Anlægget overholder det generelle ammoniakreduktionskrav med en reduktion på 4.617 kg N/år ud over minimumskravet.

Kommunens vurdering

Kommunen stiller vilkår om anvendelse af de valgte teknologier, hvorfor der er sat vilkår om ovenstående staldsystemer, måling og dokumentation for lutrensingsanlæggets effekt og fast overdækning af gyllebeholdere.

Alle disse tiltag er forudsætning for begrænsning af ammoniakemission fra anlægget og dermed for kommunens vurdering af blandt andet belastningen af omgivelserne med luftbåren ammoniak.

3.2.6.2 Naturvurdering – krav til kvælstofdeposition til ammoniakfølsomme naturtyper

Ammoniakpåvirkning og natur

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager samt fra udbringningsarealerne. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Ifølge DMU's seneste opgørelse fra 2012⁴ er baggrundsbelastningen med ammoniak i Holbæk Kommune 11,6 kg N/ha/år.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning. En del af de angivne beregninger er foretaget i en scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk (skemanummer 89363).

Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 for såkaldt kategori 1-, 2- og 3-natur. Desuden er påvirkning af anden § 3 beskyttet natur også vurderet.

Kategori 1 -natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Anlægget ligger ikke i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø, der ligger cirka 4,0 km sydøst for anlægget. Se kort 3.

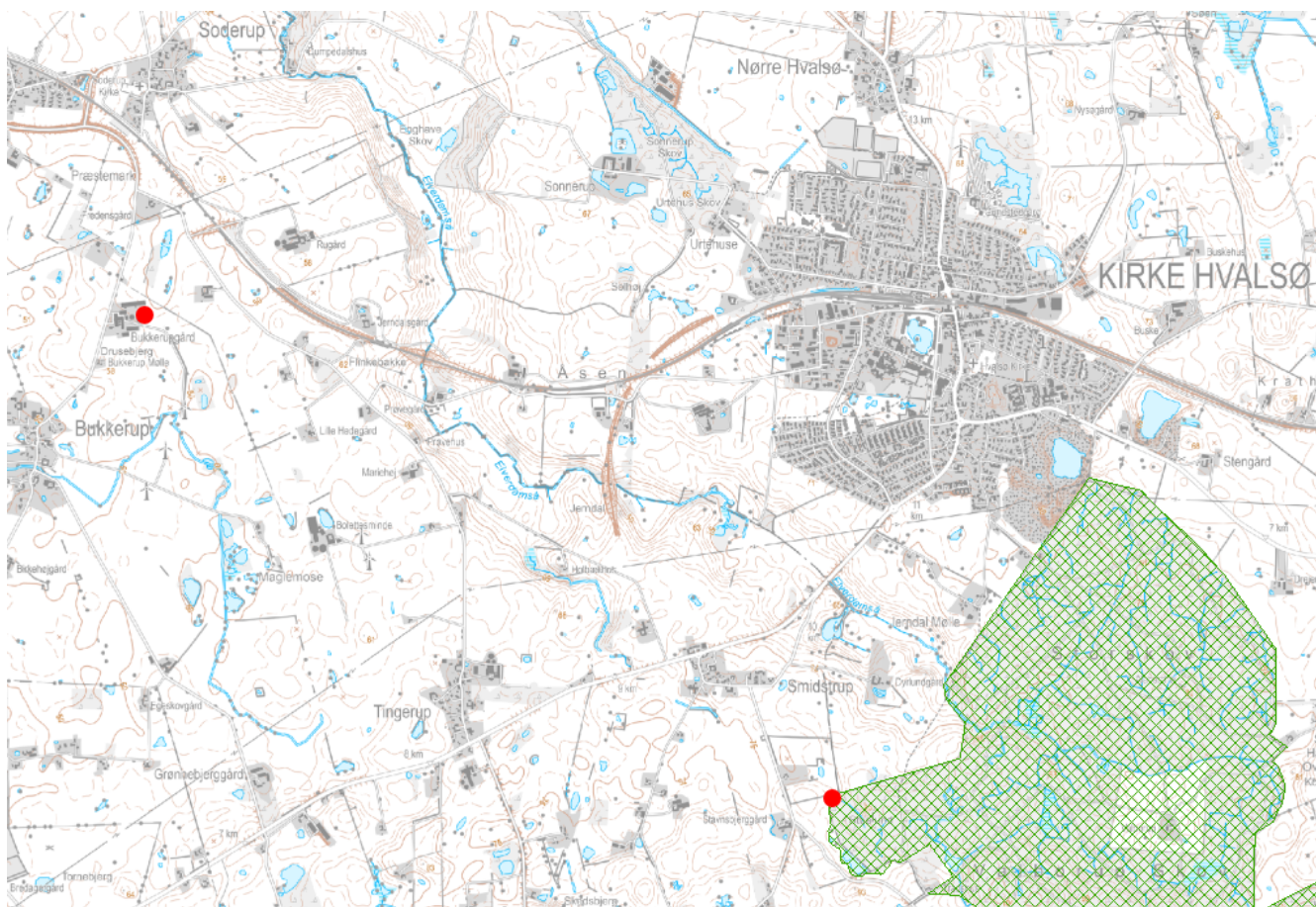
Beregning af ammoniakdeposition til Natura 2000-området er foretaget i en scenarieberegning. Den totale deposition af ammoniak er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

---

⁴ http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoe-til-stand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/depositiontables.asp?period=2012&water=kommuner&Select=Vis+tabel

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau. Maksimal totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden (og dermed kumulation):

- 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug
- 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug
- 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug

Kort 3. Nærmeste Natura 2000-område (grøn krydsskravering). Rød prik i Natura 2000-område er det punkt, hvor deposition er beregnet.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldepositionen fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldepositionen fra anlægget er dermed overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag.

Da alle andre habitatområder ligger længere væk fra anlægget, vurderer kommunen, at udvidelsen heller ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af andre habitatområder og deres udpegningsgrundlag, idet ammoniakdepositionen vil være mindre eller den samme som for ovenstående område.

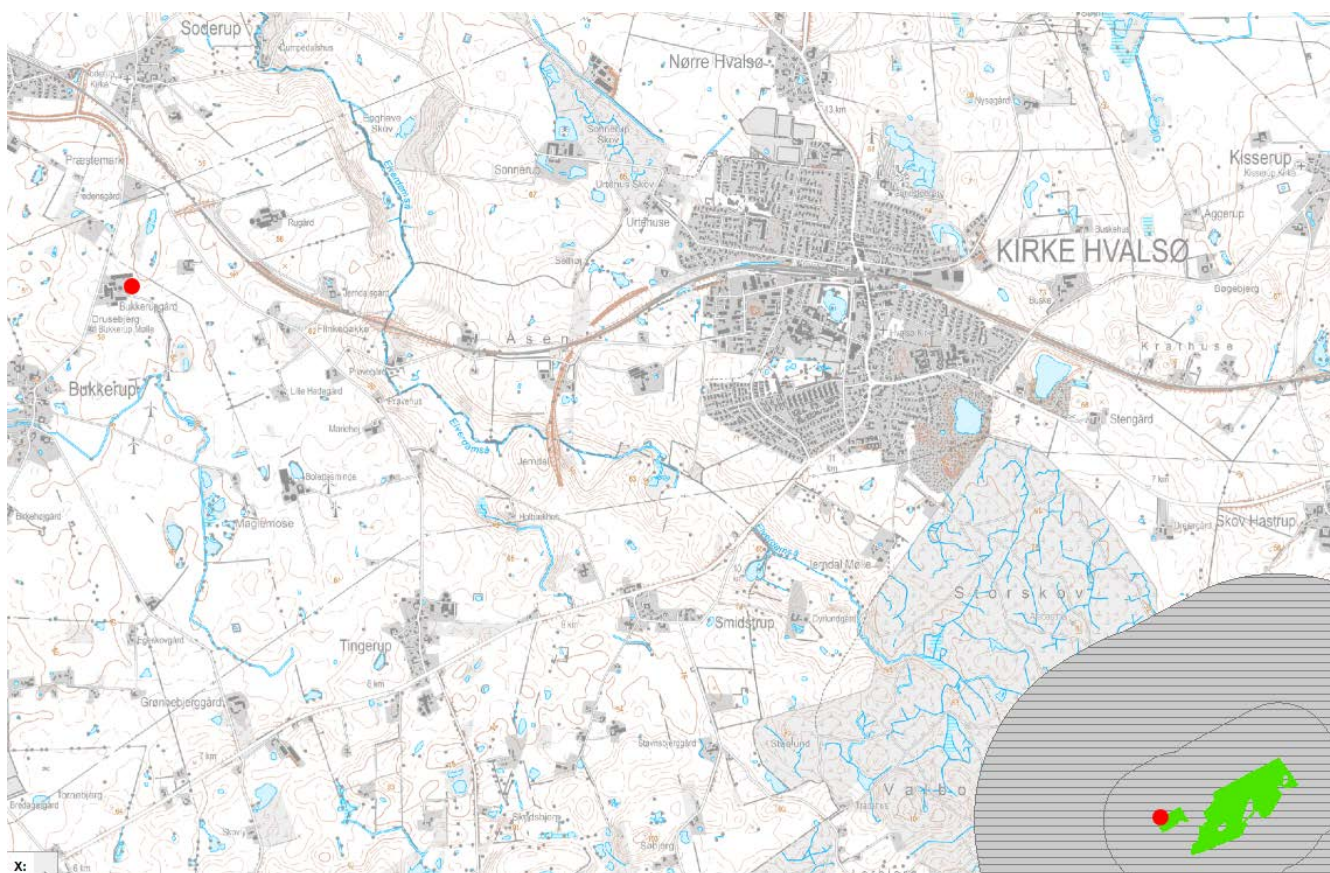

Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Anlægget ligger ikke nær ved kategori 2-natur. Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger cirka 6,3 km sydøst for anlægget. Se kort 4.

Beregning af ammoniakdeposition til overdrevet er foretaget i en scenarieberegning. Den totale deposition af ammoniak er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

For kategori 2-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år fra det enkelte husdyrbrug.

Kort 4. Nærmeste kategori 2-natur (klar grøn farve i skravering). Rød i kategori 2-natur er det punkt, hvor deposition er beregnet.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition ligger under beskyttelsesniveau, og kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

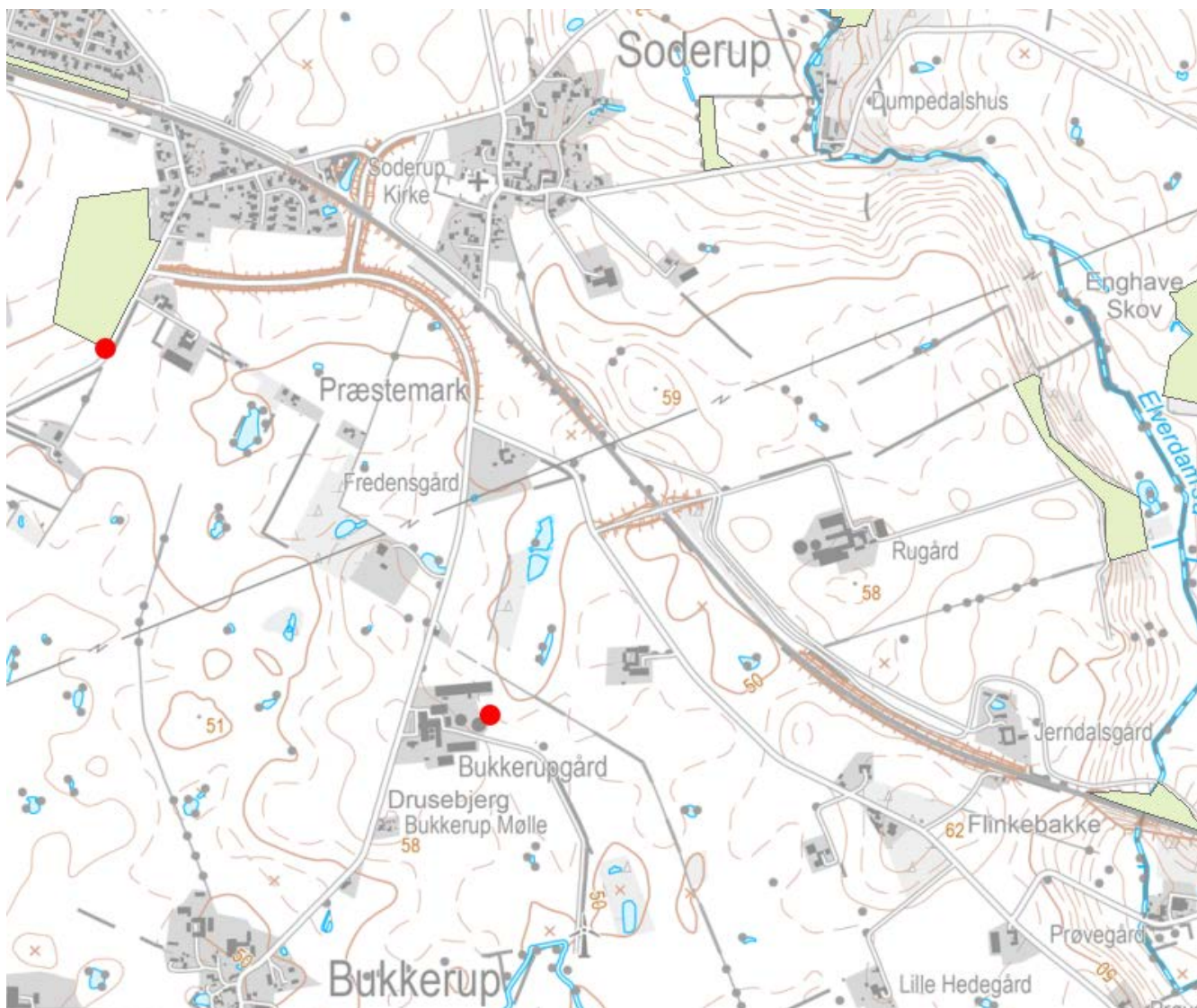
Kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, hvorved kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur.

Nærmeste potentiel ammoniakfølsom skov ligger ved Soderup Vest cirka 1,1 km nordvest for anlægget. Se kort 5 og bilag 2, hvor skoven har nummer 8.

Kort 5. Nærmeste potentiel ammoniakfølsom skov (grøn farve). Rød prik i potentielt ammoniakfølsom skov er det punkt, hvor deposition er beregnet.

Der ligger en række naturområder (søer, mose og engarealer) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 mindre end 1.000 meter fra anlægget. Naturområderne fremgår af bilag 2.

I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har kommunen i marts 2016 besøgt, de naturområder, som ligger nærmest anlægget, og som kunne tænkes at blive påvirket af ammoniakdeposition. Det drejer sig om områderne med nummer 1-5 på bilag 2. Iagttagelserne og

vurderingerne heraf er så klare, at besigtigelse på et andet tidspunkt af året ikke vil give et andet resultat. På baggrund af besigtigelsen kan naturområderne beskrives således:

Naturområde nr. 1.

Drænet sø- og moseområde med lav vandstand.

Den lysåbne vegetation langs søbredder og lysåbne mosearealer domineres af Bredbladet Dunhammer; i øvrigt forekommer Stiv Star, Kær-Star, Gul Iris og Lyse-Siv. Tilgroede mosearealer domineres af Grå-Pil, Glansbladet Pil, andre pile-arter og Rød-El.

Lokaliteten vurderes at kunne være potentielt yngle- og rasteområde for Spidssnudet frø og/eller Stor vandsalamander, hvis bestandene af disse arter er tætte i området.

Naturområde nr. 2.

Der er tale om et langstrakt krater i agerland. Det er svagt fugtigt og på den overvejende lysåbne del domineret af Bredbladet Dunhammer. De tilgroede dele (især mod nord) domineres af Grå-Pil. I den vestlige side af lokaliteten afdræner en åben grøft til brønd.

Lokaliteten vurderes ikke at være levested for Bilag IV-padder.

Naturområde nr. 3.

Middelstort vandhul, der givetvis oprindeligt har været "jagt-vaniljekrans". Mod vest er lokaliteten let tilgroet med Rød-El og Grå-Pil. Bredzonen og store dele af vandfladen er tilgroet med Tagrør, Bredbladet Dunhammer (vådest) og Rørgræs, Lodden Dueurt og Gul Iris (tørrest).

Ynglende Grågæs er set.

Lokaliteten, der givetvis er sommertør, kunne udmærket registreres som sø i sin helhed.

Lokaliteten vurderes at kunne være potentielt yngle- og rasteområde for Spidssnudet frø og/eller Stor vandsalamander, hvis bestandene af disse arter er tætte i området.

Naturområde nr. 4.

Der er tale om et sø- og moseområde, der mod øst og nord er omgivet af et lavtliggende lysåbent areal, der ved besigtigelsen var delvist oversvømmet. De § 3-omfattede dele af dette areal domineres af Tykakset Star, Lyse-Siv, Lav Ranunkel og Almindelig Rapgræs. De højere beliggende dele, der reelt ikke er § 3 og beliggende mod agerjorden, er domineret af Stor Nælde, Rørgræs, Butbladet Skræppe, Burre-Snerre etc.

Det egentlige vandhul er udgravet mod syd i jagtøjemed (fodertønde opstillet). Vest herfor findes oversvømmet trætilgroet mose.

Der ses et rigt fugleliv af (vilde) ænder og gæs.

Området kunne reelt omfattes som sø og mose (tilgroet/lysåben). Nogen eng er der reelt ikke tale om.

Lokaliteten er potentielt yngle- og rasteområde for Spidssnudet frø. De oversvømmede lysåbne arealer er meget velegnede til æglægning for Spidssnudet frø. Det rige fugleliv udgør et problem for mulig paddebestand.

Naturområde nr. 5.

Lille overskygget markvandhul, der ikke er potentielt levesteder for Bilag IV-padder. Der er for ringe lystilgang til vandfladen.

Der er i de fem naturområder ikke registreret udpræget kvælstoffølsomme arter eller naturtyper. De forekommende søer og vandhuller er alle næringsrige og er således ikke kvælstofbe-grænsede. De har ingen tålegrænser. De konstaterede mosetyper, der alle er eutrofe (stedvist eutrofierede), har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år.

Der er foretaget beregninger af ammoniakafsætningen til otte af de naturområder, der er beliggende nærmest anlægget – heriblandt ovennævnte potentiel ammoniakfølsom skov og de fem besigtigede naturområder. Se tabel 9.

Tabel 9. Beregninger af ammoniakdepositionen foretaget i husdyrgodkendelse til natur nærmest anlægget.

Nr. på bilag 2	Naturtype	Afstand fra anlæg Cirka meter	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
1	Mose/sø - kategori 3-natur	270	2,1	3,5
2	Sø - § 3 beskyttet	110	12,8	18,3
3	Eng/sø - § 3 beskyttet	500	1,0	1,4
4	Eng/sø - kategori 3-natur	435	1,0	1,9
5	Sø - § 3 beskyttet	320	1,9	3,8
6	Mose/sø - kategori 3-natur	415	0,8	1,0
7	Eng - § 3 beskyttet	515	0,5	0,6
8	Potentiel ammoniakfølsom skov - kategori 3-natur	1.100	0,2	0,2

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år

Naturområde 1 indeholder kategori 3-natur (mose), der får en merbelastning på 2,1 kg N/ha/år.

Selvom dette er mere end afskæringskriteriet vurderer kommunen, at der ikke skal sættes skærpene vilkår om nedbringelse af merdepositionen af ammoniak til et bestemt niveau.

Denne vurdering er foretaget på baggrund af følgende kriterier:

- Naturområdet har ingen særlig status i kommuneplanen eller kommuneplanens retningslinjer,
- område er ikke omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt naturindsats,
- naturområdes naturkvalitet er moderat, og
- kvælstofbidrag til området fra udbringning af gylle er høj (og udbringningen ændres ikke) sammenlignet med bidraget fra anlægget.

Endvidere vil den samlede belastning ikke indebære en overskridelse af naturtypens øvre tålegrænse.

Merdeposition til øvrig kategori 3-natur – naturområderne 4 og 6 med flere, samt potentiel ammoniakfølsom skov – ligger på eller under afskæringskriteriet.

Anden § 3 beskyttet natur undtagen søer

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Naturområde 3 og 7 får en merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder. Det samme gælder anden § 3 beskyttet natur, som ligger længere væk fra anlægget.

§ 3 beskyttede søer

Inden for en radius af 1000 meter fra anlægget findes mange beskyttede søer og vandhuller. Ingen af søerne og vandhullerne er klarvandede eller højt målsatte. Der er således tale om søer og vandhuller, som ikke er kvælstofbegrænsede. Søerne og vandhullerne er derfor ikke følsomme overfor deposition af kvælstof.

På denne baggrund vurderer kommunen, at merdeposition af ammoniak af en størrelsesorden som beregnet i tabel 8 ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af søerne og vandhullerne.

Kumulation i forhold til andre ejendomme med husdyr

I området findes anden ejendom (Tingerupvej 49, 4330 Hvalsø) med stort dyrehold, hvilket kunne tænkes at give særlig risiko for tilstandsændringer i beskyttet natur beliggende mellem de to ejendomme.

Merdeposition fra ejendommen Tingerupvej 49 til naturområde 6 (se placering på bilag 2), som ligger i en afstand af cirka 750 meter, er beregnet til 0,0 kg N/ha/år i forbindelse med miljøgodkendelsen til denne ejendom. Selvom bidraget fra begge ejendomme indregnes, er merdepositionen til området således stadig under afskæringskriteriet.

Det samme gælder for et andet beskyttet mose-/søområde, som befinder sig cirka 550 meter fra Tingerupvej 49 og cirka 750 meter fra Bukkerupgård – område med nummer 9 på bilag 2. Merdeposition fra ejendommen Tingerupvej 49 til dette område er beregnet til 0,1 kg N/ha/år i forbindelse med miljøgodkendelsen til denne ejendom. En scenarieberegning for Bukkerupgård til det samme område viser merdeposition på 0,2 kg N/ha/år.

Kommunen vurderer på denne baggrund, at selvom eventuel kumulation inddrages i vurderingen, er der ikke noget der tyder på, at der vil ske væsentlig tilstandsændring i beskyttet natur beliggende mellem de to ejendomme.

Kommunens vurdering

Ud fra ovenstående vurderer kommunen samlet, der ikke vil ske tilstandsændring af kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur som følge af det ansøgte.

3.2.6.3

Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag-IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og resteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer, fremgår af nedenstående tabel 10. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og resteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes i kommunen findes primært ved de våde naturtyper.

Tabel 10: Bilag IV arter i området

Bilag IV art	Foretrukken ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Den kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registreret på Orø.

Ved besigtigelsen i marts 2016 blev ovenstående naturområder også vurderet som levesteder for Bilag IV-arter. Levestederne for eventuelt forekommende Bilag IV-padder blev vurderet ikke at blive påvirket af det ansøgte. Endvidere blev det vurderet, at flere af naturområderne kun udgør potentielle levesteder, såfremt bestandene af relevante Bilag IV-padder (Spidssnudet frø og Stor vandsalamander) er stor/tæt i området.

Kommunens vurdering:

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rasteadsler ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

3.2.6.4 *Naturperler*

Naturperler er særligt værdifulde og svært tilgængelige græs- og naturarealer, der er beliggende indenfor SFL-områder. Naturperler er udpeget af Direktoratet for Fødevare Erhverv i henhold til § 12 i Bekendtgørelse nr. 140 af 10. marts 2005 om tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger.

Der er mere end 6 km til nærmeste naturperle, som ligger ved Ravnsholt Skov syd for Kirke Hvalsø.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på grund af afstanden, ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af nogen naturperler.

3.2.6.5 *Fredede områder*

Der kan være arealfredninger i eller nær ved ansøgt anlæg, hvor det skal vurderes, om fredningsbestemmelserne bliver overholdt, hvis der sker en væsentlig negativ påvirkning med ammoniak af området.

Nærmeste arealfredninger er fredning ved Soderup Kirke cirka 900 meter nord for Bukkerupgård og fredning af arealerne ved Sonnerupgård, som ligger cirka 1,5 km nordøst for Bukkerupgård.

Kommunens vurdering

Ovenstående beregninger vedrørende natur viser, at merdepositionen af ammoniak til arealfredningerne - på grund af afstanden - vil være lille. Kommunen vurderer derfor, at afsætning af ammoniak fra produktionen på Bukkerupgård ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af nogen fredninger med naturbeskyttelsesformål.

3.2.7 **Lugt**

Lugtemissionen fra husdyrbrug stammer primært fra produktionsanlæggene. Mange forhold kan influere på lugtemission fra produktionsanlæg, herunder f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgraden, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystemet samt hygiejnen i stalden.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med omrøring og udkørsel af gylle.

Beregning af geneafstande i husdyrgodkendelse.dk

Krav til lugtgene afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningssystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde,

samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed med videre.

Af tabel 11 ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande for den ansøgte drift, hvor effekt af luftrensingsanlæg og hyppig gylleudslusning (44 % reduktion på lugt) indgår. De angivne afstande for geneafstandene er afstanden fra anlæggets lugtcentrum til nærmeste bebyggelsestype.

Bukkerupvej 73 er nærmeste enkeltbolig i landzone, som ikke er ejet af ansøger, og som ikke har landbrugspligt. Boligen på Bukkerupvej 73 ligger i en vægtet gennemsnitsafstand på 344 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 317 meter. Genekriteriet for enkeltbolig er derfor overholdt.

Bukkerupvej 87 er nærmeste beboelse i samlet bebyggelse. Boligen på Bukkerupvej 87 ligger i en vægtet gennemsnitsafstand på 692 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 690 meter. Genekriteriet for samlet bebyggelse er derfor overholdt.

Tølløse er nærmeste byzone. Nærmeste afgrænsning af byzonen ligger i en vægtet gennemsnitsafstand på 1.479 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 987 meter. Genekriteriet for byzone er derfor overholdt.

Tabel 11. Beregnede geneafstande til bebyggelser

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Bukkerupvej 73	0	NY	395,99	137,25	316,79	109,80	344,30	Nej	Ja
+ soderup	0	NY	293,45	290,10	293,45	290,10	887,64	Nej	Ja
+ bukkerupvej 87	0	NY	766,88	290,74	690,19	261,67	691,67	Nej	Ja
+ bukkerupvej 85	0	NY	766,88	290,74	690,19	261,67	706,77	Nej	Ja
+ Kirke Hvalsø	0	NY	987,29	401,24	987,29	401,24	2.435,46	Ja	Ja
+ Tølløse	0	NY	987,29	401,24	987,29	401,24	1.479,33	Ja	Ja

Genekriterierne er således overholdt til samtlige bebyggelsestyper.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at de ansøgte tiltag er tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Som tidligere beskrevet stilles der vilkår om etablering og drift af et luftrenseanlæg, som har en renseeffekt på minimum 44 % for lugt. Og der stilles vilkår om tiltag, som skal anvendes

for at opfylde lugtgenekriterierne, såfremt afprøvning af luftrenseanlæg viser, at luftrenseanlægget ikke har den forventede effekt.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om ”god staldhygiejne”. På baggrund heraf stiller Holbæk Kommune vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Kommunen stiller desuden vilkår om maksimal tons dyr på stald af gangen, da beregningerne vedrørende lugt tager udgangspunkt i dette.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, har kommunen - gennem stillet vilkår herom - sikret, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejder og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

3.2.8 Støv

Ansøger har oplyst, at problemer med støv hovedsageligt kan opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs og foderet bliver sneget, hvilket reducerer støv væsentligt.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de støvende aktiviteter fra produktionsanlægget ikke vil give nogen gener for omkringboende til bedriften.

Antallet af transporter på ejendommens interne veje stiger. På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold vurderer kommunen, at støv i forbindelse med transporter internt på ejendommen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

3.2.9 Støjklender

Ansøger har oplyst, at støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen, se tabel 12.

Støj vil blandt andet omfatte

- spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise, og
- almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Støj fra kornvogne vil kun forekomme i høst. Kørsel med gylle i lastbiler regnes ikke som ”kørsel med maskiner”. Afhængig af scenarie for håndtering af gylle vil disse kørsler ske enten i højsæson eller jævnt fordelt over hele året.

For at begrænse støjgener fra ventilation kontrolleres og renses mekaniske installationer jævnligt, således at de fungerer optimalt og ikke giver anledning til unødigt støj.

Støjklender i form af ventilation og fodersiloer fremgår af situationsplan.

Table 12. Mulige støjkilder og tiltag for begrænsning af støj

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg I eksisterende stald	I tagflade	Hele døgnet	*Opsætning af energivenlig EC-motor (støjsvag)
Ventilation I ny stald	25% i gulvet 75% i kip uden motorer	Hele døgnet	75% naturlig ventilation. Ingen motorer. Hybridventilation giver ikke anledning til støj.
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 05.00-19.00 alle dage.	*Der kan forekomme støj fra dyrene i forbindelse med fodring. Ved at give en mere jævn tildeling af foder er der ikke samme støj fra grisene
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Hele døgnet	*Foregår i lukket rum og kan ikke høres udenfor bygningen
Kørsel med maskiner	Kornvogne fra arealer til silo	I høst - hele døgnet	* Lastbil erstatter gyllevogn og udpumpning til arealer minimerer antallet af kørsler med lavere støj-udledning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser.

Kommunen vurderer, at støjen fra vedværende støjkilder ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transport og markarbejdet kan forsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt – for eksempel når en traktor passerer en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen, at det ikke vil være til nogen væsentlig gene.

Der er endvidere opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens tekniske anlæg, herunder ventilationsanlæg, der sikre at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt. Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, har kommunen - gennem stillet vilkår herom - sikret, at kommunen kan meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger, som minimerer generne. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

3.2.10 Transport

Ansøger har oplyst følgende om transport.

Af tabel 13 fremgår antallet af transportere i nudrift (som i denne forbindelse er tilladt drift før eksisterende miljøgodkendelse), ved eksisterende miljøgodkendelse og i ansøgt drift. Den forholdsvis lave stigning i antallet af transportere skyldes dels, at der hidtil er kørt med halvtomme lastbiler, og dels at lastbiler siden udarbejdelse af eksisterende miljøgodkendelse har fået mulighed for en ekstra aksel og derfor har tilladelse til at køre med større læs – stadig med samme akseltryk.

Tabel 13. Oversigt over årligt antal og typer af transportere til og fra Bukkerupgård

Last	Nudrift	Eksisterende miljøgodkendelse	Ansøgt	Ansøgers bemærkning
Gylle ¹	250	330	402	
Råvarer til foder	106	130	50	Hverdage 06-18
Korn			196	
Svin, levering og afhentning	80	86		
Smågrise, levering			55	Hverdage
Slagtesvin, afhentning			132	Hverdage
Døde dyr	50	50	52	Hverdage 06-18
Brændstof	12	15	0	
Halm	2	2	0	
Diverse	15	15	12	Hverdage 07-15
I alt	515	628	899	

¹ Antal transportere er beregnet på baggrund af total gyllemængde. Alle disse transportere kommer i ansøgt drift reelt ikke til at finde sted, da gylle til udbringningsarealer omkring Bukkerupgård vil blive pumpet ud. Hidtil er gylletransport til Bukkerupgårds arealer heller ikke sket ad offentlig vej. Se nærmere i tekst.

Se kort 6 for transportruter.

Transport med råvarer til foder var i nudrift og eksisterende miljøgodkendelse opgjort inklusiv korntransport. I ansøgt drift er korntransport opgjort separat.

Soya bliver leveret af enten ad Tingerupvej, ad Bukkerupvej eller via Tølløse, og på nuværende tidspunkt leveres der 1 transport hver 4. uge, og efter vil der blive leveret 0,7 transport om ugen. Transport af råvarer til foder dækker blandt andet også over mineraler, som i nudrift og for eksisterende godkendelse hidtil er leveret i mindre portioner, og som i ansøgt drift vil blive leveret i større portioner. Blandt andet dette er medvirkende til, at antallet af transportere med råvarer til foder ikke stiger proportionalt med udvidelsen

Korn høstet på andre ejendomme vil i løbet af høstperioden blive leveret enten ad Tingerupvej, ad Bukkerupvej eller via Tølløse.

Af transporterne med korn i ovennævnte tabel vil de 25 komme fra markerne hørende under Bukkerupgård. Disse 25 transporter vil således slet ikke eller kun over en kort strækning lige nord og syd for Bukkerupgård ske ad offentlig vej.

I forbindelse med udarbejdelse af eksisterende miljøgodkendelse og tidligere var det ikke kulturen at indregne interne korntransporter på ejendommen. Intern korntransport indgår således ikke i antallet af transporter af råvarer til foder for nudrift og eksisterende godkendelse i ovennævnte tabel.

Smågrise til produktionen på gården vil blive transporteret ad Tingerupvej eller Bukkerupvej. På nuværende tidspunkt er der 1 transport pr. uge med en tredjedel fyldt lastbil. Efter udvidelsen vil der være 1 transport om ugen med helt fyldt lastbil.

Slagtesvin fra gården transportereres ad Bukkerupvej. På nuværende tidspunkt er der under 1 transport om ugen og efter vil der blive 2,5 transporter om ugen. Det vil sige 2 i hver anden uge og 3 i hver anden uge.

Døde grise er hidtil hentet en gang om ugen. Det samme vil være gældende i ansøgt drift – hver gang vil der blive transporteret cirka 500 kg mere.

I nudrift og eksisterende miljøgodkendelse er gylle transporteret med traktor og vogn indeholdende 15 m³. I ansøgt drift vil gylle blive transporteret fra ejendommen i lastbiler indeholdende 40 m³. Lastbiler har en bredde på 2,5 meter, hvilket er 1 meter smallere end traktor med gyllevogn, som er 3,5 meter bred. En gylletrailer med lastbil har lavere akseltryk end en gyllevogn med traktor.

I forbindelse med udarbejdelse af eksisterende miljøgodkendelse og tidligere var det ikke kulturen at indregne interne gylletransporter på ejendommen. Intern gylletransport indgår således ikke i antallet af gylletransporter for nudrift og eksisterende godkendelse i ovennævnte tabel.

Der vil i ansøgt drift årligt produceres 16.093 m³ gylle.

Gylle til udbringningsarealer hørende til Bukkerupgård vil blive udbragt ved, at gyllen bliver pumpet direkte fra gyllebeholder til udlægger i marken. Det drejer sig om 1.440 m³ gylle til cirka 60 hektar og dermed 36 gylletransporter, som ikke kommer til at finde sted. Der skal således transportereres 14.653 m³ gylle væk fra ejendommen.

Der er to muligheder for afsætning af gylle fra ejendommen, og begge muligheder ønskes indeholdt i miljøgodkendelsen:

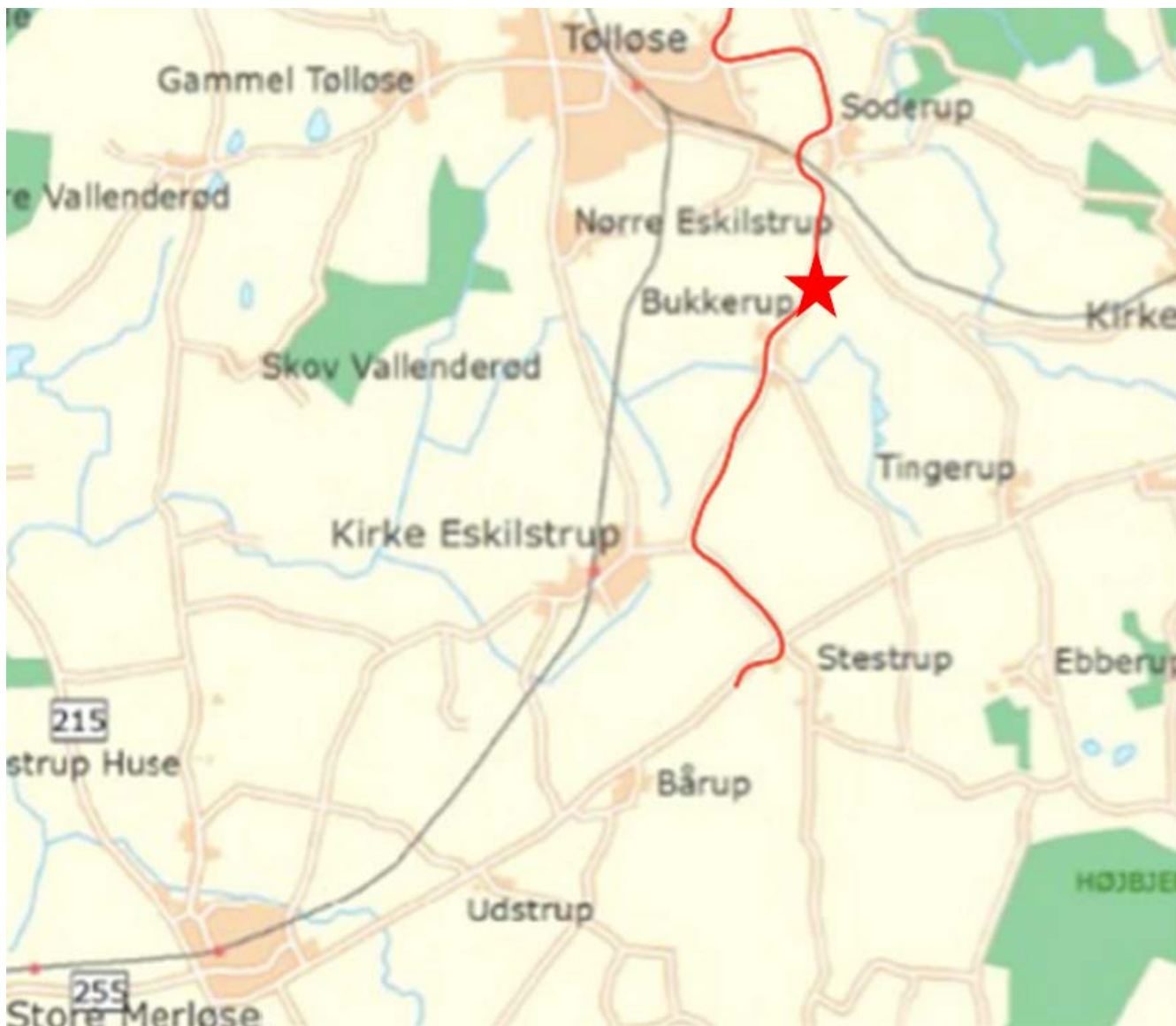
1. Levering af gylle til biogasanlæg i Holbæk Kommune
2. Udbringning af gylle på godkendte marker under bedriften Lunderød ApS og andre bedrifter.

1. Levering af gylle til biogasanlæg i Holbæk Kommune

Det er den foretrukne løsning at levere til kommende biogasanlæg, som endnu befinder sig i planlægningsfasen. Hvis der kan ske levering til biogasanlæg, vil de to nye gyllebeholdere ikke blive opført.

Al gylle vil blive kørt væk i lastbil. Det drejer sig om 366 transporter jævnt fordelt over alle hverdage hele året, hvilket svarer til 1 transport om dagen i gennemsnit. Alle disse transporter vil ske mod nord – uden om Soderup og ud til Roskildevej ved Elverdamskroen.

Kort 6. Transportveje til og fra ejendommen.

2. Udbringning af gylle på godkendte marker

Såfremt biogasanlæg ikke etableres, eller indtil biogasanlæg etableres, vil gylle blive udbragt på udbringningsarealer under bedriften Lunderød ApS og andre bedrifter. Der er truffet aftale om opbevaring af en del af gyllemængden i gyllebeholdere på andre ejendomme beliggende således, at transport vil ske mod nord fra Bukkerupgård. Når der på denne måde er opnået tilstrækkelig opbevaringskapacitet, vil de to nye gyllebeholdere på Bukkerupgård formentlig ikke blive opført.

198 hektar af det nuværende udbringningsareal under bedriften Lunderød ApS ligger nord for Bukkerupgård og vil modtage gylle herfra. Det betyder at 4.750 m³ gylle, svarende til 119 gylletransporter vil blive kørt mod nord.

Den resterende gyllemængde vil blive udbragt nord og syd for Bukkerupgård. Der vil blive indgået aftaler med nye aftagere – primært nord for Bukkerupgård (heriblandt den bedrift, hvormed der er indgået aftale om opbevaring af gylle). Således vil maksimalt 160 af de resterende 247 gylletransporter ske mod syd gennem Bukkerup.

Tidsrummet for udbringning af gylle planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og en mindre del om efteråret.

Alle transporter, der kommer til at foregå gennem Bukkerup og Tingerup, sker på en måde, hvor der tages hensyn til de trafikale forhold.

Der vil på intet tidspunkt blive transporteret noget ad Dumpedalsvej.

Der er én indkørsel til ejendommen fra Bukkerupvej.

Kommunen har for at give overblik over udviklingen i antallet af transporter nord og syd for Bukkerupgård udarbejdet nedenstående opgørelser. Opgørelserne er udarbejdet på baggrund af ansøgers oplysninger (ovenstående), eksisterende miljøgodkendelse og disse forudsætninger:

- I nudrift formodes transporter med råvarer til foder at være fordelt med 40 udefra kommende transporter, som ligeligt kommer fra nord og syd, og 66 korntransporter, som grundet daværende placering af bedriftens marker primært (2/3) vil være kommet fra nord (44 transporter).
- For eksisterende miljøgodkendelse formodes transporter med råvarer til foder at være fordelt med 50 udefra kommende transporter, som ligeligt kommer fra nord og syd, og 80 korntransporter, som grundet daværende placering af bedriftens marker primært (2/3) vil komme fra nord (53 transporter).
- For at kunne sammenligne antallet af korntransporter i ansøgt drift med de tidligere opgørelser er de 25 interne korntransporter på ejendommen ikke medregnet. De resterende 171 korntransporter er på baggrund af ansøgers oplysninger og placering af markerne under bedriften Lunderød ApS fordelt i opgørelserne, således at 2/3 kommer fra nord.
- Smågriseproduktionen var i nudrift og ved eksisterende miljøgodkendelse beliggende på Landevejen 41, Kirke Såby. Levering af smågrise skete således fra nord – dog formentlig ikke via Tølløse/Kvarmløse.
- Ved 52 smågristransporter ved eksisterende miljøgodkendelse vil 34 af de angivne transporter være til slagteri (mod syd). Cirka samme fordeling er foretaget for nudrift.
- Transportrute for døde dyr afhænger af, hvor lastbilen kommer fra og skal hen efterfølgende.
- For at kunne sammenligne antallet af gylletransporter i ansøgt drift med de tidligere opgørelser er 36 gylletransporter ikke medregnet, idet gylle internt på ejendommen pumpes ud. De resterende 366 gylletransporter er på baggrund af ansøgers oplysninger fordelt i opgørelserne.

Tabel 14. Oversigt over årligt antal og typer af transporter – NORD for Bukkerupgård

Last	Nudrift	Eksisterende miljøgodkendelse	Ansøgt
Gylle – biogasanlæg/udspredning	/125	/165	366/206
Råvarer til foder	20	25	25
Korn ¹	44 (33)	53 (40)	114 (86)
Smågrise, levering ¹	48 (0)	52 (0)	28 (0)
Slagtesvin, afhentning			0
Døde dyr	25	25	26
Brændstof	6	7	0
Halm	1	1	0
Diverse	7	7	6
I alt	276	335	565/405
Gennemsnit pr. dag	0,7	0,9	1,5/1,1
I alt Tølløse/Kvarmløse	(217)	(270)	(509/349)
Gennemsnit pr. dag Tølløse/Kvarmløse	(0,6)	(0,7)	(1,4/1,0)

¹ Tal i parentes er hvor mange af transporterne, der specifikt sker via Tølløse/Kvarmløse. Se yderligere i teksten.

Både i nudrift, eksisterende godkendelse og ansøgt drift sker en del af transporterne nord for Bukkerupgård ikke gennem Tølløse/Kvarmløse. Det drejer sig om nogle af korntransporterne (anslået ¼) og alle smågrisetransporter. Tal for Tølløse/Kvarmløse med disse transporter fratrukket fremgår i tabel 14 i parentes.

Især antallet af transporter med gylle stiger. Hidtil er gylle blevet transporteret på offentlig vej med traktor og vogn. I ansøgt drift vil gylle blive transporteret med lastbil, som ved hver transport kan medbringe væsentlig mere gylle, og som er smallere end traktor og vogn.

Antallet af korntransporter i høstperioden vil stige, idet der vil være behov for mere foder til den udvidede svineproduktion. Også antallet af transporter til slagteri vil stige.

Andre typer af transporter ændres ikke væsentlig i antal, idet kapacitet af hver enkelt transport fremover vil blive bedre udnyttet.

Udviklingen af transporter er forskellig alt efter om det er nord eller syd for Bukkerupgård.

Tabel 15. Oversigt over årligt antal og typer af transporter – SYD for Bukkerupgård

Last	Nudrift	Eksisterende miljøgodkendelse	Ansøgt
Gylle – biogasanlæg/udspredning	/125	/165	0/160
Råvarer til foder	20	25	25
Korn	22	27	57
Smågrise, levering			27
Slagtesvin, afhentning	32	34	132
Døde dyr	25	25	26
Brændstof	6	8	
Halm	1	1	
Diverse	8	8	6
I alt	239	293	273/433
Gennemsnit pr. dag	0,7	0,8	0,7/1,2

Nord for Bukkerupgård vil antallet af transporter ændre sig mest – fra 276/335 transporter til 565 transporter (såfremt biogasanlæg etableres) eller til 405 transporter (såfremt biogasanlæg ikke etableres, eller indtil biogasanlæg etableres). Størstedelen af disse transporter sker via Tølløse/Kvarmløse ad transportvej som på kort 6: 270 transporter i eksisterende miljøgodkendelse, som stiger til 509/349 transporter afhængig af etablering af biogasanlæg. Størstedelen af denne stigning skyldes stigning i antallet af gylletransporter med lastbil.

Antallet af transporter syd for Bukkerupgård – og dermed gennem Bukkerup – vil ændre sig mindst. Såfremt al gylle transporteres mod nord til biogasanlæg vil antallet af transporter falde en lille smule i forhold til eksisterende miljøgodkendelse. Såfremt biogasanlæg ikke bliver etableret, eller i perioden indtil det er etableret, vil antallet stige fra 239/293 til op til 433 transporter. Stigningen vil være mindre, hvis en mindre del af udbringningsarealerne kommer til at ligge syd for Bukkerupgård. Det maksimale antal gylletransporter vil cirka være det samme som i eksisterende miljøgodkendelse.

I en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette fremgår af lovgivningen og af afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet⁵, hvoraf det også fremgår, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte interne adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vil-

⁵ Blandt andet NMK-132-00412 og NMK-132-00705

kår om, hvilke veje med offentlig adgang, der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning med videre kun må ske på bestemte tidspunkter.

Kommunen vurderer, at vilkår, der stilles til egne transport, omfatter transport med egne køretøjer og køretøjer, der er bestilt til en bestemt opgave. Det vil for eksempel sige også gylletransporter med lastbil.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at de anførte transport til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne type husdyrproduktion.

De i ansøgningen anførte ruter for transport er efter kommunens vurdering de bedst egnede, og som medfører færrest mulige gener for færrest mulige omkringboende. Der stilles vilkår om, at egne transport ikke må ske ad Dumpedalsvej og ad Gl. Højbjergvej/Jernbanevej.

Da størstedelen af transporterne går gennem by eller samlet bebyggelse vurderer kommunen, at gener forårsaget af transport skal undgås i weekender og på helligdage, samt i aften- og nat-timer. Der stilles derfor vilkår om, at egne transport udelukkende må findes sted på hverdage i tidsrummet 08-18. Korntransporter i høstsæsonen vil være undtaget fra vilkåret. Endvidere vil transport af gylle direkte fra gyllebeholder og til udbringning i mark være undtaget fra vilkåret. Undtagelserne fra vilkåret skyldes, at Holbæk Kommune vurderer, at korte, intensive perioder med transport mindsker en del af generne for omkringboende som følge af transport i spidsbelastningsperioder. Holbæk Kommune vurderer derfor, at egne transport i særligt intensive arbejdsperioder af hensyn til praktisk landbrugsdrift er acceptabelt uden begrænsning i dage eller tidsrum.

Der stilles vilkår om, at spild af husdyrgødning i forbindelse med transport på offentlige veje eller private fællesveje straks skal opsamles.

Der er tale om transport ad offentlige veje, som skal kunne tage den nødvendige trafik, og det er kommunens vurdering, at generne af transport med betingelserne fastsat i vilkårsdelen er mindsket og imødegået i det omfang, det er muligt indenfor husdyrgodkendelsesloven.

3.2.11 Lys

Ansøger har oplyst, at der ved den normale daglige drift ikke vil være arbejdsprojektør på ejendommen. Der er opsat lys i ved indgang og i forbindelse med udleveringsrum. Der kan være tale om udlevering- og indlevering af grise cirka fire gange ugentligt. Det normale tidsrum for belysning er fra kl. 05.00 – 19.00.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at belysning vil kunne ses af naboer, men ikke vil være til væsentlig gene for naboerne. Vurderingen er begrundet i afstand til nærmeste naboejendomme, den eksisterende og planlagte beplantning samt afskærmende effekt fra øvrige bygninger.

Kommunen stiller vilkår om, at udendørs belysning og lys fra stalde ikke må give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lysgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes

ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Arbejdsbelysningen bør endvidere kun anvendes, når der er behov for det, så der ikke bruges unødigt energi.

3.2.12 Fluer og skadedyr

Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, som ofte resulterer i naboklager, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Ansøger har oplyst, at der sker regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder, hvilket vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Der er indgået aftale med et firma (Anticimex) om bekæmpelse af henholdsvis fluer og rotter.

Der benyttes rovfluer til bekæmpelse af staldfluerne. Rovfluerne lever under spalterne, og deres larver parasiterer staldfluerne larver, således at formeringen reduceres væsentligt.

Der er opstillet rottekasser på ejendommen. Rotters mulighed for at leve og formere sig søges begrænset ved rengøring og opbevaring af foder i lukkede systemer. Foderet er opbevaret i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Soya bliver læsset af i korngrav og transporteres med snegl til råvaresiloer. Mineraler leveres i bigbags og placeres direkte i påslag. Færdigblandet foder med snegl føres til færdigvaresiloer og derfra med fodringssystemet ud i staldene.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr. Døde dyr placeres indendørs ved udleveringsrummet. Aftenen før afhentning flyttes de til fast plads, og de vil være overdækket. Hvis der er blod eller lignende vil dette blive fjernet, når de døde dyr er blevet afhentet.

Fluer

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Dette bør være det primære for at undgå masseforekomst af fluer i stalde, mens forskellige former for aktiv bekæmpelse kan bruges som et supplement, hvor det kan være vanskeligt at forebygge.

Rotter

På husdyrbrug har rotter relativt gode levemuligheder i stalde og lagerrum. De kan dog også udmærket klare sig på friland, i markhegn og lignede. Det er husdyrbrugets pligt at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand og sørge for, at der er rimelig orden med videre med henblik på ikke at give rotterne gode levemuligheder.

Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog har udarbejdet vejledning om rottebekæmpelse.

Kommunes vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbrugets anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår, om at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er unødigt opformering af fluer.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra retningslinjer Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog.

Kemiske midler til bekæmpelse af rotter må kun foretages af autoriserede personer eller deres ansatte.

Konstateres der rotter på ejendommen, skal man straks kontakte kommune eller bekæmpelsesfirma for bekæmpelse af rotterne.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

3.2.13 Ressourceforbrug

3.2.13.1 Energiforbrug

Ejendommens energiforbrug før og efter udvidelsen er vist i tabel 16.

Tabel 16: Husdyrbrugets ressourceforbrug før og efter udvidelsen.

Ressource	Nudrift	Eksisterende miljøgodkendelse	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning eller indretning)
Elforbrug i normtal (Regneark EnergiMidt*)		110.611	393.141	-
Fyringsolie til udtørring af stald	8.000	14.611	51.939	I foderlade til stald
Elforbrug oplyst af ansøger incl. korntørring*	Ca. 100.000			
Dieselolie til minilæsser			200	Indendørs på støbt gulv

*I dette tal indgår hjemmeblandet foder, men ikke energiforbrug til korntørring og vask af stalde

Ansøger oplyser, at energiforbrug både til el- og varme i eftersituationen, er vanskeligt at estimere. De indsatte værdier er normtal. Her er forbruget sat ud fra hjemmelavet foder. Anvendelse af hybridventilation i stalden sparer cirka 50 % af energiforbrug til ventilation i slagtesvinestalden.

Der er en fyringsolie tank på 2000 l placeret på fast støbt gulv i foderladen. Fyringsolie anvendes til varmekanon til tørring af stalde. Til minilæsseren anvendes dieselolie 200 l om året, der opbevares i dunke på fast støbt gulv i foderlade.

Kommunes vurdering

Energiforbruget skal løbende følges, og forbruget skal til stadighed søges minimeret.

Kommunen stiller vilkår om månedsvise aflæsning af elforbrug. For at minimere ressourceforbruget stiller kommunen vilkår til drift, vedligehold og servicering af anlægget.

Kommunens vurdering af energiforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6

3.2.13.2 Vand

Ejendommen er hidtil forsynet med vand fra Soderup vandværk. Der er søgt om etablering af egen boring.

Vandforbrug før udvidelsen er oplyst til 7.024 m³ og efter udvidelsen 28.365 m³. Tallet efter udvidelsen er oplyst af ansøger og bygger på hidtidigt vandforbrug pr. slagtesvin.

Formentlig kan der spares på drikkevand, idet temperaturen kan styres betydeligt bedre i den nye stald. Forbruget af vand til renseprocessen er ikke kendt.

Kommunens vurdering

For at kunne fastslå eventuelt utilsigtet vandspild og eventuelle brud på rørsystemer stiller kommunen vilkår, om at vandforbruges aflæses hver måned.

Det øgede vandforbrug i staldanlægget afspejler udvidelse af husdyrproduktionen.

Kommunen vurderer, at der ikke sker unødvendig ressourceforbrug af vand i forbindelse med husdyrbrugets produktion, når vikårene i godkendelsen overholdes. Der skal som det øvrige ressourceforbrug, tilstræbes at løbende implementeres besparende foranstaltninger i driften.

Kommunens vurdering af vandforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.13.3 Foderforbrug

Nedenstående ses årlig foderforbrug og opbevaring heraf:

Korn	5.614 tons
Soja	1.170 tons
Mineral blanding	245 tons

Silo	Kapacitet
4 stk. udendørs	5.394 tons
6 stk. indendørs	6 x 25 m ³ løsvare

Korn bliver oplagret i de to eksisterende siloer og de to nye siloer. Fra siloerne er rør til foderlade. Soya og mineraler bliver

leveret løbende og opbevaret i indendørs råvaresiloer. I blanderummet er 6 indendørs siloer, der hver rummer 25 tons.

Der fremstilles foder af indhøstet, formalet korn, soya, indkøbte mineraler og andre råvarer. Foder udfodres som vådfoder.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at foderopbevaringen vil ske på en miljømæssig forsvarlig måde, samt at opbevaringen ikke giver anledning til opformering af skadedyr, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

3.2.14 Kemikalier og pesticider

Der anvendes ikke pesticider eller kemikalier til produktionen. Der opbevares derfor ikke kemikalier i forbindelse med anlægget.

Medicin opbevares i medicinskab på kontoret. Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering.

Der er ingen nedgravede olietanke.

3.2.15 Affald

Der produceres forskellige affaldstyper på ejendommen. I tabel 17 ses en oversigt over husdyrbrugets affald. Hovedparten af affaldet vil være papir, pap og anden emballagerest. Der er også miljøfarligt affald fra produktionen, herunder tomme spraydåser og brugte kanyler med videre.

Døde dyr:

Ved produktion af slagtesvin er der en dødelighed på cirka 2 -3 %. Med en produktion på 30.500 slagtesvin vil dette maksimalt svare til cirka 762 døde slagtesvin med en gennemsnitlig vægt på 75 kg = 57.150 kg.

Frem til dagen før afhentning opbevares døde grise indendørs i udleveringsrum. Dagen før afhentning flyttes grise til fast areal med kadaverkap. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag.

Placering af døde dyr fremgår på bilag 4.

Tabel 17. Oversigt over husdyrbruget affald

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap EAKkode 15 01 01	1000 kg pap	3000 kg pap	Indendørs	Vognmand
Plastik EAK kode 02 01 04	75 kg plast	100 kg plast		
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	25 kg	100 kg	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	0	0		
Veterinært affald (kanyler, tomme medicin flasker) EAK kode 18 01 03	25 kg	150 kg	Indendørs På kontoret i dertil indrettet emballage	Kommunal affaldsordning

Der er ikke spildolie på ejendommen.

Kommunens vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald sker på miljømæssig forsvarlig måde. Der stilles vilkår om, at døde dyr maksimalt må ligge 24 timer på afhentningsplads inden afhentning. Der stilles vilkår om, at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen. Ved tilsyn skal der kunne fremvises kvittering på aflevering af farligt affald.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Undtagelser for dette fremgår af kommunens regulativ for afbrænding af haveaffald.

3.2.16 Afledning af spildevand og tagvand

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde udgør 300 m³ i nudrift, 380 m³ i gældende miljøgodkendelse og 1.830 m³ ansøgt drift og ledes til gyllebeholderen. Begge fraktioner er medregnet som normalt i gødningsberegningen.

Regnvand fra tage føres til markdræn.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at spildevand fra produktionen herunder vaskevand ikke vil give anledning til væsentlig forurening, idet det ledes til gyllebeholder

I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet vil der ikke ske ændringer eller merudledning af sanitet og husholdningsspildevand.

Der er ikke opstillet vilkår eller lavet specifik vurdering på tagvand, da ansøger i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 skal søge om separat tilladelse herfor, såfremt det skal afledes eller nedsives.

3.3 Udbringningsarealer og husdyrgødning

Husdyrproduktionen adskilles fra ejendommens udspretningsarealer, der forpagtes af Lunderød ApS (CVR-nummer 20469826). Lunderød ApS har arealgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 16.

Al produceret husdyrgødning vil blive afsat til biogasanlæg eller til aftalearealer godkendt efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven. Nogle af disse aftalearealer har allerede arealgodkendelse. Øvrige nødvendige arealer hos tredjemand vil blive meddelt af ansøger og efterfølgende vurderet af Holbæk Kommune i forhold til påvirkning af miljøet. Der stilles vilkår herom.

Der indgår således ikke arealer til vurdering i denne miljøgodkendelse. Med hensyn til overholdelse af det aktuelle beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskning/afstrømning, fosforbelastning i forhold til overfladevandsområder/Natura 2000- områder og for udvaskning af nitrat i forhold til grundvandsområder henvises derfor til eksisterende og kommende vurdering i forbindelse med godkendelse af arealerne.

Gylle til arealer hørende til Bukkerupgård vil blive pumpet direkte fra gyllebeholder til udlægger i marken.

3.4 *Uheld og driftsforstyrrelser*

I forbindelse med drift af anlæg har ansøger oplyst, at der er en række forureningsmæssige risici, de væsentligste er:

- Gylleudslip fra gylletank eller pumperør.
- Strømsvigt i staldanlæggene.
- Fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olietank
- Uheld med syre og base

Ansøger har oplyst at der kan være mulige uheld:

- Lækage på pumperør til slangeudlægger
- Spild ved overpumpning fra gyllebeholder til lastbil
- Lastbil med gylle vælter
- Strømsvigt slukker ventilation (gammel stald)
- Påkørsel af tanke til opbevaring af syre/base

I ansøgningen er det oplyst, at ansøger har etableret følgende tiltag til begrænsning af risici og uheld (risikominimering):

- Trykfaldsalarm til gylleudlægger
- Gyllen pumpes ikke fra tank men suges.
- Gyllebeholder tømmes cirka en gang årligt og tjekkes for revner med videre
- Der udføres lovpligtig gyllebeholderkontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i eksisterende stald, mens der er naturlig ventilation i ny stald.
- Der udarbejdes en gang årligt foderplan for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietank er godkendt og kontrolleres jævnligt, og der er lås på tanken.
- Medicin opbevares i aflåst rum på kontoret
- Syre/base beholdere placeres, hvor der ikke er mulighed for påkørsel.
- Ved uheld med gylle eller olie kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord eller lignende).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon. Ved et eventuelt uheld, der kan have miljømæssige konsekvenser, kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.
- Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld:

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af var-mestress.
- Uheld med olie vil kunne forurene miljøet.
- Uheld med syre/base kan give personskader

Der vil forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand med videre.

Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om opdateret beredskabsplan, og at beredskabsplanen skal være kendt for husdyrbruget medarbejdere. For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn.

Det vurderes, at udarbejdelse af beredskabsplan, de indmeldte tiltag, og vilkår for projektet imødegår de væsentligste risici for alvorlig forurening.

3.5 Egenkontrol

Ansøger har indmeldt følgende forslag til egenkontrol:

- Da der er tale om en teststald, vil der blive gennemført mange målinger for at dokumentere, at stalden lever op til de forventede reduktioner af lugt og ammoniak
- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyr lægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning med videre på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stalde, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og – stationer.
- Gyllebeholdere og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat en række vilkår omkring forbrug, drift og tilsyn. De pågældende vilkår skal gøre ansøger opmærksom på udsving i forbrug samt dokumentere vilkår om luftrensning og hyppig gylleudslusning. Vilkårene om egenkontrol er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves i forbindelse med tilsyn.

3.6 Anvendelse af BAT - Bedste tilgængelige teknologi

I vurderingen af en ansøgning om miljøgodkendelse skal indgå, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om forebyggelse og begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT stammer fra IPPC-direktivet. Ansøger skal udarbejde en redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT) inden for områderne: management (godt landmandskab), foder, staldindretning, ressourceforbrug, gødningsopbevaring – og behandling og udbringningsarealer.

Der er ikke lavet en vurdering af BAT i forhold til udbringningsarealerne, idet der ikke er udbringningsarealer under bedriften.

3.6.1 Foder

Ansøger har oplyst følgende vedrørende foderteknologi:

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor. Slagtesvinene fasefodres, dvs. der tildeles 2 foderblandinger svarende til grisene vækststadiet. For at overholde BAT på fosfor er der foretaget en foder tilpasning på fosfor.

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm.
- Foderet indeholder fosfor under de vejledende niveauer.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Holbæk Kommune fastsætter ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet BAT-niveauet for svineproduktionen til en emissionsgrænseværdi for fosfor svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Ved anvendelse af emissionsgrænseværdierne er produktionens samlede årlige emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Resultatet fremgår af tabel 18.

Tabel 18. Maksimal årlig emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

DE	Dyretype og staldsystem	Emissionsgrænseværdi, kg P/DE	I alt, kg P
930,9	Slagtesvin på drænet gulv eller delvist spaltegulv	22,3	20.759

Ansøger har foretaget en tilpasning af fosfor i foderet for at leve op til kravet til BAT: Indholdet reduceres fra 4,8 g P/FE til 4,68 g P/FE.

Det er derfor vilkårsfastsat, at den totale mængde P af dyr pr. år beregnet som P af dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 20.682 kg P pr. år.

P af dyr pr. slagtesvin er beregnet ud fra følgende formel:

$$\text{P af dyr pr slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr kg tilvækst} \times \text{g fosfor pr FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst})$$

Forudsætningerne i beregningen er følgende:

$((118 - 32) \times 2,86 \text{ FEsv pr kg tilvækst} \times 4,68 \text{ g fosfor pr FEsv/1000}) - ((118 - 32) \times 0,0055 \text{ kg P pr kg tilvækst}) = 0,678 \text{ kg P ab dyr pr. slagtesvin}$

Samlet produktion: $0,678 \text{ kg P ab dyr pr. slagtesvin} \times 30.500 \text{ slagtesvin} = 20.682 \text{ kg P pr. år}$

Tilvækst: 2,86 FEsv/kg

Fosforindhold: 4,68 gram fosfor per FEsv (standard er 4,8 gram fosfor per FEsv)

Indgangsvægt: 32 kg,

Afgangsvægt: 118 kg

Beregning af fosfor ab lager (20.742 kg P) og ovenstående beregningerne viser således, at med ovenstående foderkorrektion er den totale mængde fosfor fra dyreholdet mindre end maksimal årlig emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kommunens vurdering

Af ansøgningsmaterialet fremgår, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende foder: Udarbejdelse af foderplaner og opfølgning herpå, herunder foderforbrug, samt tilpasning af fosfor.

Holbæk Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkelig omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT for fodring - herunder BAT-niveau for fosfor.

Der stilles vilkår om foderkorrektion med hensyn til fosfor og tilhørende dokumentation heraf.

3.6.2 Staldindretning

Ansøger har oplyst følgende vedrørende staldteknologi:

Den eksisterende slagtesvinestald

Der sker ingen ændringer af staldsystemet i den eksisterende stald. Stalden er indrettet med 1/3 fast gulv, samt spalter.

Staldtypen er beskrevet i teknologiblad "Delvist fast gulv", som senest er revideret 29.3.2011 og betragtes som BAT-staldssystem.

Den nye slagtesvinestald

Også den nye stald er indrettet med 1/3 fast gulv, samt spaltegulv og drænet gulv.

Den nye stald er indrettet med ny teknologi til rensning af lugt og ammoniak. En del af ventilationsluften suges ud under spalterne i stalden, og denne luft sendes gennem luftrenser. Herved fjernes 53 % af ammoniakken og 44 % af lugten.

Staldtemperaturen holdes lavest muligt i alle sektioner. I den nye stald kan hybridventilationen bedre holde en konstant temperatur med lavt energiforbrug.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de er defekte.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg begrænser energiforbruget.

Holbæk Kommune fastsætter ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet BAT-niveauet for svineproduktionen til en emissionsgrænseværdi for ammoniak svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Ved anvendelse af emissionsgrænseværdierne er produktionens samlede årlige emission af ammoniak, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Resultatet fremgår af tabel 19.

Tabel 19. Maksimal årlig emission af ammoniak, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Stald, dyretype og staldsystem	Antal produceret	I alt, kg N
Eksisterende stald Slagtesvin (32-118 kg) 1/3 fast gulv	6.600	2.861,5
Ny stald Slagtesvin (32-118 kg) 1/3 fast gulv	23.900	6.044,6
Ialt		8.906,1

Det totale ammoniaktab fra hele anlægget er beregnet til 7.368 kg N årligt, jævnfør husdyrgodkendelse.dk.

Beregningerne viser således, at det totale ammoniaktab er mindre end maksimal årlig ammoniakemission, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkelig omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-niveauet.

3.6.3 Gødningsopbevaring og håndtering

Gyllebeholderne er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanke tømmes cirka en gang årligt for inspektion og eventuelle reparationer. Opbevaring af svinegylle i gyllebeholder opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer blandt andet 10 årig beholderkontrol.

Gyllebeholderne på ejendommen vil få fast overdækning i form af telt. På denne måde er der sikret en stabil lav ammoniakemission fra tankene, der er lavere end ved flydelag baseret på halmtilførsel.

Kommunens vurdering

Det vurderes, at opbevaring af gylle i gyllebeholder med fast overdækning er i overensstemmelse med BAT.

3.6.4 Ressourceforbrug

Energi

For at spare på energien anvendes der følgende tiltag (BAT):

- Der er etableret (delvis) lavenergibelysning, (udskiftningen vil foregå efterhånden som el-pærerne springer)
- Eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.
- Ventilationssystemer er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning i eksisterende stald. Der er frekvensstyrede motorer.
- De enkelte staldafsnit udtørres med varmeblæser efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden.
- Der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer.
- Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.
- Nyt male-blandeanlæg reducerer el-forbrug
- Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.
- Der anvendes ny teknologi i slagtesvinestalden, idet staldkonceptet indebærer 75 % naturlig ventilation, der reducerer el-forbruget med minimum 50%.
- Gulvudsug reducerer mængden af luft der skal igennem rensningsanlæg.
- Opstilling af gastætte siloer sparer korntørring.

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når:

- der er etableret (delvis) lavenergibelysning,
- der sker eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.
- ventilationssystemet er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- der sørges for jævnlig inspektion og rengøring af ventilationskanaler og ventilatorer
- der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås.

Vand

For at spare på vandet anvendes der følgende tiltag:

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT når der er anvendes højtrykrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

Kommunens vurdering

Af ansøgningsmaterialet fremgår således, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende ressourceforbrug: Optimeret ventilationssystem, der hyppig efterses og rengøres, højtryksvask af stalde, drikkevandsnipler efterses og vandspild undgås, samt anvendelse af lavenergibelysning med videre.

Det vurderes på ovenstående baggrund, at ejendommen søges drevet ud fra bedst tilgængelig teknik.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om

- renholdelse og servicering af staldmekanik,
- aflæsning og registrering af vand- og elforbrug hver måned

3.6.5 Management

Ansøger har oplyst følgende vedrørende management:

- Ejendommen drives efter princippet ”godt landmandskab”.
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

Kommunens vurdering

Vi vurderer på ovenstående baggrund, at ejendommen søges drevet ud fra bedst tilgængelig teknik.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om

- egenkontrol og dokumentation herfor,
- renholdelse og servicering af staldmekanik,
- bortskaffelse af affald og
- beredskabsplan

Beredskabsplanen skal være kendt for og kunne forstås af ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Kommunen vurderer, at for at opfylde dette er det nødvendigt, at beredskabsplan også skal foreligge på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Krav om dette indgår i vilkår om beredskabsplan.

Kommunes samlede vurdering af BAT

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at bedriften søger at tilrettelægge sin indretning og drift på en sådan måde, at bedriften i mindst muligt omfang medfører forurening, at bedriften samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie

Ansøger har fremsendt forslag til alternativ løsning og 0-scenarie:

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme. Den nye stald er imidlertid af en sådan type, at der ikke ville kunne bygges flere små sites, hvor den benyttede teknologi vil kunne implementeres på en økonomisk forsvarlig måde. Dvs. at skal dyreholdet spredes, vil byggeriet ikke blive med den teknologi, som anvendes på den nye stald, og det vil give anledning til mere lugt og ammoniak.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være til stede og denne må afvikles.

Kommunens vurdering

0-scenarie skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte ændring af husdyrbrugets produktion ikke gennemføres. Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke foretages vil produktionen med 8.525 slagtesvin svarende til 222 dyreenheder kunne forsætte efter eksisterende miljøgodkendelse.

0-scenariet vil ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen med tilhørende miljøgodkendelse gennemføres.

3.8 Husdyrbrugets ophør

Ansøger har oplyst følgende:

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil alle gyllebeholdere blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Kommunens vurdering

Der er sat vilkår om, at hvis produktionen ophører, skal staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Hjælpemiddelrester og miljøfarligt affald skal fjernes fra ejendommen i henhold til gældende lovgivning og kommunens affaldsregulativ.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige beholderkontrol, skal dette anmeldes til kommunen.

3.9 Offentliggørelse og høring

Der er i ansøgningen tale om en meget stor udvidelse i forhold til eksisterende miljøgodkendelse. Hvorvidt projektet medfører væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne, har derfor særlig stor betydning. Holbæk Kommune vurderer på denne baggrund, at der i sagsbehandlingen skal anvendes den udvidede offentlighedsprocedure.

Det betyder, at ansøgningen skal offentliggøres, og at høringsperioden er på seks uger.

3.9.1 Offentliggørelse af ansøgning

Offentliggørelse af ansøgning er en idéfase, hvor alle kan komme med ideer og bemærkninger til projektet.

Ansøgningen har været offentlig annonceret fra den 21. april 2016. Perioden blev forlænget og løb indtil den 23. maj 2016. I annonceringsperioden var ansøgningsmaterialet tilgængeligt på hjemmesiden <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>.

I forbindelse med annonceringen er der indkommet 59 bemærkninger fra omkringboende. Bemærkningerne er, hvor kommunen har fundet det relevant, indgået i sagsbehandlingen af udkast til miljøgodkendelse. Se bemærkningerne og kommunens kommentarer hertil i bilag 6.

3.9.2 Høring/orientering

En høring er en orientering, hvor naboer indenfor konsekvensområde for lugt får udkastet tilsendt og har mulighed for at komme med bemærkninger. Desuden høres ejeren af ejendommen og andre parter. De, som i offentlighedsfasen er kommet med bemærkninger, vil også modtage udkastet.

Følgende har modtaget udkastet i 6 ugers høringsperiode foretaget i perioden den 28. juni 2016 til 9. august 2016

- Ansøger: Knud Kjær Knudsen, email knudkknudsen@gmail.dk
- Ansøgers konsulent: Piil Krogsgaard, Gefion, email pkk@gefion.dk
- Daværende angivne lejer af ejendommen: Peter Kjær Knudsen, email pe-ter@kjaerknudsen.eu
- Aftager af gylle: Lunderød ApS, CVR-nummer 31275342

- Udlejer af gyllebeholdere på andre ejendomme: Peter Mejnertsen, email pem@lmo.dk
- Alle naboer (ejere og lejere) med matrikel op til husdyrbruget eller inden for en beregnet konsekvensradius for lugt (1133 meter)
- Alle som er kommet med bemærkninger i offentlighedsfasen

Der er indkommet 24 hørings svar fra omkringboende og et hørings svar fra ansøger. Se hørings svar og kommunens bemærkninger hertil i bilag 7.

Hørings svarene er, hvor kommunen har fundet det relevant, indarbejdet i godkendelsen. Hørings svarene har afstedkommet følgende ændringer i miljøgodkendelsen i forhold til udkastet:

- Ansøgers adresse er ændret
- Oplysning om lejer af stald er rettet
- I indledende tekst i afsnit 3.2.6.1. er det generelle ammoniakreduktionskrav forklaret mere detaljeret
- I tekst med oplysninger fra ansøger i afsnit 3.2.10. er tilføjet, at også transport gennem Tingerup sker på en måde, hvor der tages hensyn til de trafikale forhold.
- I afsnit 3.2.10. er kommunens vurdering tilføjet mere detaljeret vurdering af transporter af korn og gylle direkte fra gyllebeholder og til udbringning i mark i spidsbelastningsperioder.
- I vilkår 39 er der på baggrund heraf præciseret, at tidsrummet, hvor transporter med gylle direkte fra gyllebeholder og til udbringning i mark er undtaget fra vilkåret, udelukkende er to korte perioder i forårssæsonen og en kort periode i efterårssæsonen.
- I afsnit 3.2.11. er kommunens vurdering tilføjet mere detaljeret vurdering vedrørende lys, og at der stilles vilkår om lys.
- Der er tilføjet nyt vilkår om lysgener. Vilåret har fået nummer 41. Vilåret rykker således nummereringen af efterfølgende vilkår.
- I afsnit 3.6.5. er kommunens vurdering vedrørende beredskabsplan tilføjet vurdering af beredskabsplan på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.
- I vilkår 60 (nummer 59 i udkast til miljøgodkendelse) er tilføjet, at beredskabsplan også skal foreligge på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Endvidere har spørgsmål stillet af omkringboende i høringsperioden afstedkommet følgende ændringer i miljøgodkendelsen i forhold til udkastet:

- I vilkår 38 og 39 er det for gylletransport med lastbil præciseret, at vilkår gælder uanset hvem, der er modtager af gyllen.

Desuden er der foretaget enkelte rettelser i teksten af redaktionel karakter.

3.9.3 Offentliggørelse af afgørelse

Holbæk Kommune har den 15. august 2016 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Bukkerupgård, Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse.

Miljøgodkendelsen er annonceret den 15. august 2016 på kommunens hjemmeside <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>

Kopi af afgørelsen inklusiv bilag er sendt til følgende:

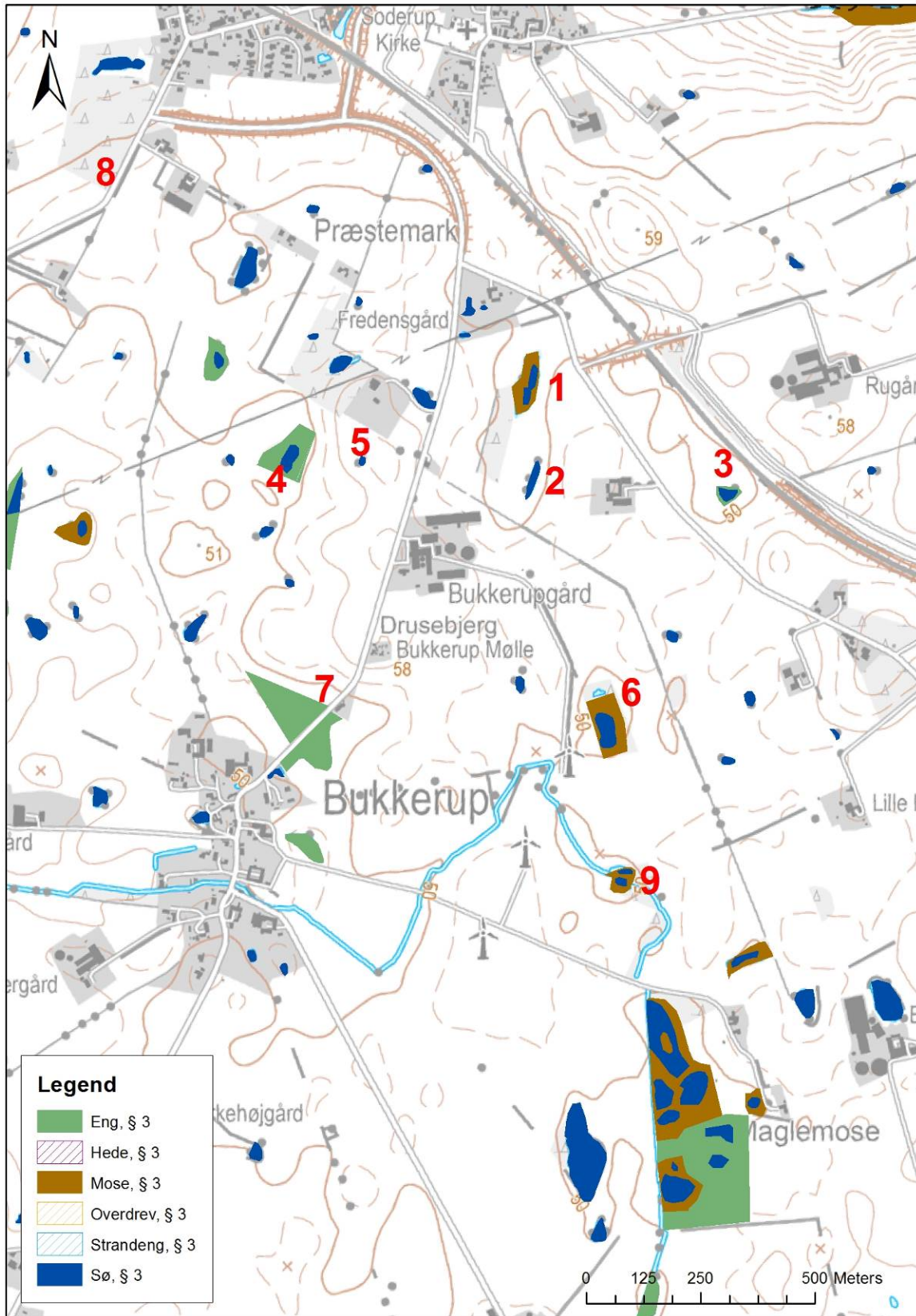
- Ansøgers konsulent: Piil Krogsgaard, Gefion, email pk@gefion.dk
- Aftager af gylle: Lunderød ApS, CVR-nummer 31275342
- Udlejer af gyllebeholdere på andre ejendomme: Peter Mejnertsen, email pem@lmo.dk
- Myndigheder og organisationer:
  - Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
  - Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Sjælland, Rolighedsvej 7, 4180 Sorø, sjl@sst.dk
  - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
  - Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
  - Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
  - Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk, dnholbaek-sager@dn.dk
  - Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk
  - Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk

4 Bilag

Bilag 1. Situationsplan

Bilag 2. Beskyttet natur i nærheden af anlægget

Bilag3. MELT indstilling

Udarbejdelse af revideret vejledende udtalelse

Ansøger	AgriFarm, Niels Pedersens Alle 2, 8830 Tjele Att: Erling Friis Pedersen, mobil +45 30 34 74 68, e-mail efp@agrifarm.dk
Ansøgningsdato	2016-03-15
Navn på Teknologi	IntelliFarm til slagtesvin – Punktudsugning i kombination med hyppig udslusning til slagtesvinestalde
Baggrund	<p>Ansøgeren har tidligere fået vejledende udtalelse til afprøvning af teknologien i to besætninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. besætning Kim Kjær Knudsen, Vanløsevej 24, 4370 St. Merløse. 2. besætning, Stærsminde I/S (Kristian Berg), Stærsmindevej 3, 4850 Stubbekøbing. <p>Intentionen med nærværende udtalelse er at give ansøgeren mulighed for at teste teknologien ved anvendelse af i alt tre forskellige niveauer med hensyn til den mængde luft der suges ud via gulvudsugningssystemet.</p> <p>De efterfølgende rubrikker <i>Beskrivelse af teknologien</i>, <i>MELT indstilling</i>, <i>Begrundelse for indstilling</i> og <i>Forventet miljøeffekt</i> er identiske med dem der gælder for ovennævnte besætninger.</p>
Dialog med ansøger	Der har forud for modtagelse af ansøgningen været dialog med teknologiproducenten og det udførende testinstitut om proces og dokumentationsbehov, der skal fremsendes, som grundlag for MELT's indstilling om udarbejdelse af en revideret vejledende udtalelse.
Beskrivelse af teknologien	<p>Punktudsugningssystemet er baseret på placering udsugningspunkter i staldens gyllekanaler med henblik på punktudsugning af gyllegasser såsom ammoniak og lugt samt efterfølgende luftrensning. Den konkrete teknologi adskiller sig fra andre, idet punktudsugningen indgår som en del af et staldkoncept med hybridventilation (kombineret naturlig og mekanisk ventilation), idet staldens luftindtag består af automatiske justerbare lyspaneler (ventiler) i facader, i tagspring og i kip (mens luftafgang finder sted gennem punktudsugning og gennem de justerbare lyspaneler i bygningen). I hver side under det faste gulv i lejearealet etableres en punktudsugningskanal som måler B1,6 x H0,6 m. Sugearealet der udgøres af en spalte på ca. 0,01 m i højden i hele stiens bredde ca. 2,4 m. Spalten er placeret ovenover kanalelementet mellem gyllekanal og luftkanal. 4 stk. Ø650 mm rør med automatisk drejespæld forbinder de 4 punktudsugningskanaler i sektionen med en central udsugningskanal placeret i</p>

	<p>kælderen under den centrale gang. I hver ende af den centrale ud-sugningskanal i kælderen er monteret 2 stk. ventilatorer hver med kapacitet 25.000 m³ – 30.000 m³ luft. Centraludsugget reguleres trinløst ved et indstillet tryk på 35 til 55 Pa for at sikre ensartet luftud-sugning fra multipunktudsugningen uafhængig af minimumsventila-tionsbehovet for alle sektioner. Ventilationsanlægget i hver sektion reguleres med én SmartFarm-slagtesvin ventilationsstyring. Mini-mumsventilationsbehovet i hver sektion reguleres med kurvestyring i forhold til dyrenes alder. Gulvudsugningen kan stilles fra 10 til 25 pct. i forhold til anbefalet maksimal ventilation.</p> <p>Stalden forudsættes indrettet og drevet således at gyllen udsluses med maksimalt 8 dages interval.</p>
<p>MELT indstilling</p>	<p>Det vurderes at der er stor sandsynlighed for, at kontinuerlig gulvud-sugning (af VSP benævnt punktudsugning) med en kapacitet på 25 m³ pr. time pr. gris for slagtesvin (fra 30 til 110 kg) i kombination med hyppig udslusning i det beskrevne staldsystem kan reducere ud-ledningen fra stalddrummet (inkl. gyllesystemet under stalddrummet) med 60% for ammoniak og 60% for lugt sammenlignet med et stald-system uden gulvudsugning og hyppig udslusning.</p> <p>Såfremt ventilationsluften fra gulvudsugningen renses i et luftrense-anlæg med rensningseffekter på eksempelvis 89% for ammoniak og 74% for lugt, kan der med den angivne effekt opnås en samlet miljø-effekt på 53% (89% · 60%) for ammoniak og 44% (74% · 60%) for lugt.</p> <p>Ovennævnte eksempel på den samlede miljøeffekt forudsætter, at den opsamlede emission frarenses i en luftrenser, som er optaget på Teknologilisten – eller der foreligger en vejledende udtalelse for luft-renseren – med en effekt på 88% for ammoniak og 74% for lugt. Så-fremt der anvendes en luftrenser med andre rensnings-effektiviteter skal den samlede miljøeffekt beregnes ud fra de aktuelle rensnings-effektiviteter.</p>
<p>Begrundelse for indstilling</p>	<p>Vurderingen er baseret på resultater fra undersøgelser med 10 m³ gulvudsugning pr. time pr. gris i 100% mekanisk ventilerede stalde med mindre end 25% fast gulv. Det vurderes således, at forøgelsen fra 10 til 25 m³ pr. time pr. gris er tilstrækkelig til at opnå de relative høje miljøeffekter, også i en hybrid-ventileret stald indrettet med luftindtag på tværs af stiretningen, og hvor fastgulvsarealet øges fra under 25% til mellem 25 og 50%.</p> <p>Kombinationen med hyppig udslusning bidrager til at reducere lugt-produktionen i staldsystemet og giver dermed en ekstra sikkerhed for at miljøeffekterne kan opnås.</p>

	<p>Grundlaget for at hæve reduktion af lugt fra 50 % i den oprindelige indstilling til de nærværende 60 %, er at MELT eksperterne har i deres vurdering har medtaget nye resultater som er offentliggjort i en videnskabelig artikel.</p> <p>Det bemærkes, at der i forsøgsperioden bør gives tilladelse til at teste systemet med gulvudsugning ned til 10 m³ pr. time pr. gris.</p>
Krav	<p>Der skal gennemføres test i henhold til VERA testprotokollen for staldsystemer (VERA test protocol for livestock housing and management systems, version 2).</p> <p>Testene gennemføres i stalde med 25-49% fast gulv fast gulv og således at hvert niveau for udsugning via gulvudsugningssystemet undersøges i to besætninger.</p>
Ejendomme, hvor teknologien testes	<p>Indstillingen gælder op til 4 endnu ikke identificerede stalde. Agri-Farm forpligtes til at indberette lokation af besætningerne til Miljøstyrelsen efterhånden som de identificeres</p>
Forventet miljøeffekt	<p>IntelliFarm til slagtesvin kombineret med hyppig udslusning er i stand til at etablere en emissionsopsamling på 60 pct. for ammoniak og 60 pct. for lugt sammenlignet med en staldtypen "delvis spaltegulv med 25-49% fast gulv"</p> <p>Den endelige samlede miljøeffekt afhænger af den luftrenser, som opsættes i de konkrete situationer. Det er et krav at den opsatte luftrenser er optaget på Teknologilisten eller der foreligger en vejledende udtalelse for luftrenseren eller at der er tilsvarende dokumentation som der kræves for at blive optaget på Teknologilisten.</p>
MELT eksperter	<p>ETA-Danmark sagsbehandler: Thomas Bruun</p> <p>MELT eksperter: Anders Peter Adamsen, Aarhus Universitet og Bjarne Bjerg, Københavns Universitet</p>
Indstilling sendt til Miljøstyrelsen (dato)	2016-01-06
Miljøstyrelsens afgørelse (udfyldes af Miljøstyrelsen)	

Bilag 4. Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om miljøeffekt for Agrifarm staldkonceptet IntelliFarm til slagtesvin

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Erhverv
J.nr. MST-141-00513
Ref. ernch
Den 01. juni 2016

Erling Friis Pedersen
Agrifarm
Niels Pedersens Alle 2
8830 Tjele

Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om miljøeffekt for Agrifarm staldkonceptet IntelliFarm til slagtesvin.

9. december 2015: Opdateret med effekt af hyppig udslusning og dokumentation af varierende gulvudsugning.

30. maj 2016: Opdateret med mulighed for at opføre yderligere fire teststalde for test af forskellige udsugningsniveauer.

Miljøstyrelsen udstedte den 11. juni 2014 en vejledende udtalelse for test af staldkonceptet IntelliFarm. Den 7. december 2015 er den vejledende udtalelse opdateret, idet at producenten Agrifarm samtidig ønsker at dokumentere effekten af hyppig gylleudslusning og effekten af at variere mængden af udsuget luft under spalterne. Samtidig er der fremkommet ny viden om effekten af gulvudsugningen, som betyder at MELT vurderer, at der er grundlag for at hæve effekten på lugtmissionen fra 50 % til en ny effektvurdering på 60 %.

Miljøstyrelsen giver med opdateringen den 1. juni 2016 mulighed for at opføre yderligere fire teststalde (i alt seks stalde). Dette indebærer, at staldsystemet kan testes med tre forskellige udsugningsniveauer på mellem 10-25 m³ luft pr. time pr. gris, som suges ud under spalterne. Årsagen til, at der ønskes gennemført test af flere udsugningsniveauer er for at kende effektiviteten i opsamlingen af ammoniak og lugtstoffer alt efter mængden af udsuget luft.

Da Agrifarms Luftrensere er tæt forbundet med IntelliFarm giver nærværende vejledende udtalelse ligeledes mulighed for at anvende Agri Airclean til rensning af afgangsluften med de reduktionsprocenter og vilkår, som fremgår af den vejledende udtalelse af 29. april 2015 for Agri Airclean (vedhæftet nærværende vejledende udtalelse). De testadresser, som staldsystemet ønskes testet på, vil således være de samme testadresser, som er gældende for Agri Airclean.

Miljøstyrelsen har fastsat en vejledende miljøeffekt for staldkonceptet IntelliFarm til punktudsugning i slagtesvinestalde. Effekten er fastsat med henblik på etablering af staldsystemet på to ejendomme for gennemførelse af en VERA test af staldsystemet efter *Test Protocol for Livestock Housing and Management Systems, version 2*. Det er muligt at teste yderligere 4 stalde med henblik på dokumentation af effekten af udsugningsniveauer.

Det er vurderet, at der er stor sandsynlighed for, at IntelliFarms staldsystem (prioriteret gulvudsugning /punktudsugning) med en kapacitet på højst 25 m³ pr. time pr. gris for slagtesvin (fra 30 til 110 kg)) i kombination med hyppig udslusning af gylle i det beskrevne staldsystem kan reducere udledningen via staldrummet med 60 % for ammoniak og 60 % for lugt sammenlignet med et staldsystem uden gulvudsugning og hyppig gylleudslusning.

Staldsystemets miljøeffekt med hensyn til reduktion af ammoniak- og/eller lugtemissionen fra stalden afhænger af effekten af den luftrenser, der tilkøbes systemet. Den samlede miljøeffekt skal beregnes således:

$$\text{Effekt på ammoniak} = 60 \% \cdot X / 100$$

$$\text{Effekt på lugt} = 60 \% \cdot X / 100$$

hvor X angiver effekten af den valgte luftrenser som tilsluttes systemet.

Ovennævnte beregningsmetode for den samlede miljøeffekt forudsætter, at den opsamlede emission frarenses i en luftrenser, som er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste eller der foreligger en vejledende udtalelse for luftrenseren.

Der er den 29. april 2015 udstedt en vejledende udtalelse for luftrenseren Agri Airclean, hvor der i den vejledende udtalelse er fastsat en vejledende effekt på 89 % for ammoniak og 74 % for lugt. Ved anvendelse af denne luftrenser opnås der en samlet miljøeffekt på 53 % (89 % · 60 %) for ammoniak og 44 % (74 % · 60 %) for lugt, når der samtidig udføres hyppig gylleudslusning. Det forudsættes, at gyllen udsluses med maksimalt 8 dages interval for at opnå disse effektangivelser. Vurderingen af rensegraderne er baseret på resultater fra undersøgelser med 10 m³ gulvudsugning pr. time pr. gris i 100 % mekanisk ventilerede stalde med mindre end 25 % fast gulv. I IntelliFarms staldsystem er der mellem 25-49 % fast gulv og gulvudsugningskapaciteten er på op til 25 %.

Producenten vil teste effekten af tre forskellige udsugningsniveauer beliggende mellem 10-25m³ gulvudsugning pr. time pr. gris. På baggrund af MELT's indstilling er det Miljøstyrelsens vurdering, at det er muligt at opnå en tilstrækkelig miljøeffekt ved 25 m³ gulvudsugning pr. time pr. gris, men at det samtidigt gøres muligt, at teste effekten af teknologien ved varierende mængder udsuget luft under spalterne på ned til 10 m³ pr. time pr. gris.

For at kunne leve op til kravene i VERA testprotokollen for staldsystemer skal IntelliFarm testes på to ejendomme pr. udsugningsniveau. Med denne vejledende udtalelse gives der derved mulighed for etablering af staldsystemet på seks ejendomme.

AgriFarm har oplyst tre testlokaliteter ved udarbejdelsen af nærværende vejledende udtalelse.

Ejendom nr. 1
Kim Kjær Knudsen,
Vanløsevej 24,
4370 St. Merløse.

Ejendom nr. 2
Kristian Berg
Stærsmindvej 3,

4850 Stubbekøbing.

Ejendom nr. 3
Knud Kjær Knudsen
Bukkerupvej 67
4340 Tølløse

Ejendom nr. 4
(oplyses senere til Miljøstyrelsen)

Ejendom nr. 5
(oplyses senere til Miljøstyrelsen)

Ejendom nr. 6
(oplyses senere til Miljøstyrelsen)

Vejledende effekt er fastsat med baggrund i den vedlagte indstilling fra Miljøstyrelsens udvalg for miljøeffektiv landbrugsteknologi (MELT). Ved udarbejdelse af indstillingen er der foretaget en vurdering af anlæggets forventede miljøeffekt. Den vejledende effekt kan anvendes i forbindelse med ansøgning om og udformning af miljøgodkendelse på de husdyrbrug, hvor IntelliFarm skal testes.

Udtalelsen betinges af, at IntelliFarm opsættes på pågældende ejendomme og testplan indsendes til ETA-Danmark senest 3 måneder efter hver af byggeriernes afslutning.

Agrifarm er forpligtet til at oplyse hvilket udsagningsniveau som ønskes testet samtidig med oplysning om testadresse. For de to første stalde som testes er det et krav, at udsagningsniveauerne er ens. På nuværende tidspunkt foreligger der en testplan for ejendom nr. 1. Når der foreligger en testplan for den anden testadresse er Agrifarm forpligtet til at oplyse om dette bliver ejendom nr. 2 eller 3 til Miljøstyrelsen med bekræftelse af at udsagningsniveauet er identisk med ejendom nr. 1.

I forhold til udnyttelse, omfang og øvrige betingelser for udtalelsen henvises til vedlagte vejledning. Spørgsmål vedrørende udtalelsen kan stilles til undertegnede.

Med venlig hilsen

Erik Christiansen
72 54 41 66
ernch@mst.dk

Vejledning til udtalelsen.

Vejledning til ansøger

Staldsystemets miljøeffekt er fastsat på baggrund af den forventede miljøeffekt. Det er kommunen, hvori testen gennemføres, der træffer den endelige afgørelse, om den anslåede effekt kan indgå i miljøgodkendelse af et specifikt husdyrbrug.

Efter gennemført VERA test og opnået VERA-erklæring, er der mulighed for at søge om optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Procedure for optagelse er beskrevet på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Vejledning til kommune

Udtalelsen er som angivet vejledende. Det er således alene kommunens kompetence, at vurdere om IntelliFarm kan anvendes til at opfylde specifikke eller generelle beskyttelsesniveauer i den konkrete ansøgning om miljøgodkendelse. Med mindre særlige hensyn taler imod, anbefaler Miljøstyrelsen dog, at den vejledende miljøeffekt accepteres.

Den vejledende udtalelse omfatter kun opsætning på det specifikke antal husdyrbrug, der er angivet i udtalelsen. Miljøeffekten af staldsystemet bør altså ikke indgå i andre miljøgodkendelser før teknologien eventuelt optages på Miljøstyrelsens Teknologiliste.

Kommunen bør i miljøgodkendelsen stille vilkår om, at testresultaterne under og efter testen indsendes til kommunen med henblik på at sikre, at vilkårene i miljøgodkendelsen opfyldes.

Kommunen bør i miljøgodkendelsen stille vilkår om, at miljøeffekten opnås gennem andre virkemidler, såfremt testen ikke påviser samme miljøeffekt som angivet i den vejledende udtalelse.

Der kan indhentes information om de enkelte testprotokollers indhold samt øvrige krav til dokumentationsniveau for optagelse på Miljøstyrelsens Teknologiliste på ETA-Danmarks hjemmeside www.etadanmark.dk, ved telefonisk kontakt på 72 24 59 00 samt på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Vejledning til husdyrproducent

Det er husdyrproducenten, der er ansvarlig for at overholde de forudsætninger, der ligger til grund for ansøgningen samt de vilkår der fremgår af miljøgodkendelsen. Det betyder, at hvis den forventede effekt ikke opnås ved VERA testen, kan husdyrproducenten alligevel pålægges at opfylde effektkravet.

I den forbindelse opfordrer Miljøstyrelsen til, at der indgås en skriftlig aftale mellem teknologiproducenten og husdyrproducenten, om hvem der bærer omkostningerne, såfremt der skal i værksættes andre virkemidler.

Særligt om ansvar i tilfælde af utilstrækkelig miljøeffekt

Miljøstyrelsen skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at husdyrproducenten til enhver tid er forpligtet til at overholde de vilkår, som er indeholdt i miljøgodkendelsen for de ejendomme, som er omfattet af den vejledende udtalelse. Dette forhold gælder uanset, om de anvendte teknologier fra Agrifarm kan levere den forudsatte effekt for ammoniak- og/eller lugtreduktion. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at en vejledende udtalelse ikke er en dispensation, der giver mulighed for at afvige fra de beskyttelsesniveauer som i

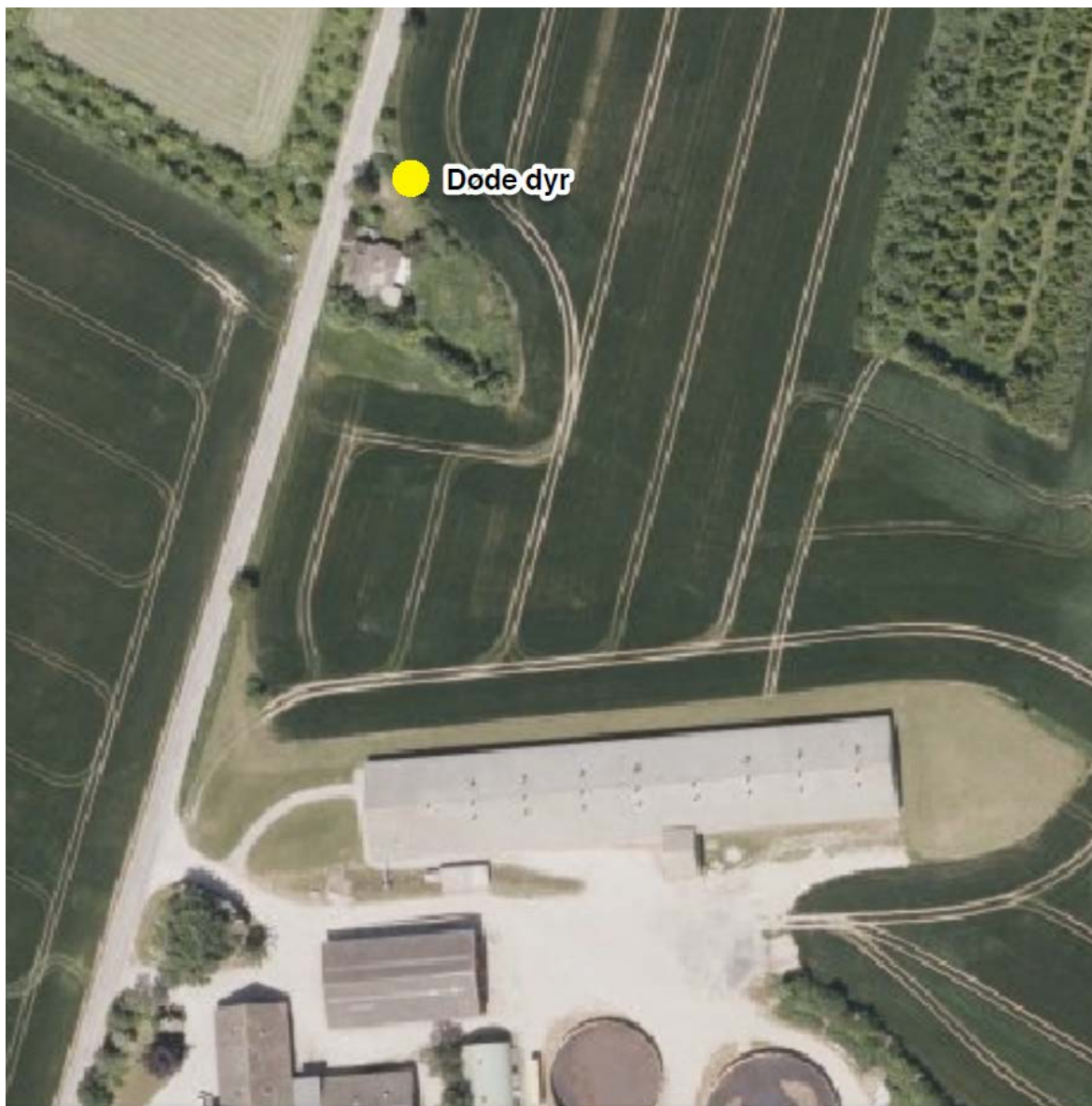
henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsættes i miljøgodkendelserne, såfremt miljøteknologien ikke kan levere en tilstrækkelig miljøeffekt på bedriften efter end testforløb.

I tilfælde af at IntelliFarm og/eller Agri Airclean ikke kan levere en tilstrækkelig effekt som fastsat i miljøgodkendelsen er kommunen forpligtet til at træffe de nødvendige afhjælpende foranstaltninger, for at sikre at miljøgodkendelsens emissionsvilkår overholdes, jf. bestemmelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen såvel som ETA Danmark kan ikke gøres ansvarlig for en evt. utilstrækkelig miljøeffekt med henvisning til den vejledende effekt, som Miljøstyrelsen efter indstilling fra MELT har fastsat i den vejledende udtalelse.

Såfremt der skulle vise sig en utilstrækkelig miljøeffekt af IntelliFarm og/eller Agri Airclean efter endt dokumentationsforløb vil en eventuel erstatningssag være Miljøstyrelsen uvedkommende, idet der er tale om et forhold mellem husdyrproducenten og Agrifarm.

Bilag 5. Placering af døde dyr

Bilag 6. Hvidbog – Forannoncering af ansøgning

Ansøgning om miljøgodkendelse har været annonceret fra 21. april til 23. maj 2016. Kommunen har modtaget 59 svar fra omkringboende. For hvert svar er der udarbejdet resumé. Da mange af svarene berører de samme emner, henvises der under kommunens kommentar i mange tilfælde til fælles kommentarer til de enkelte emner sidst i denne hvidbog. Under kommunens kommentar fremgår også hvilken konsekvens svarene fra omkringboende har på ansøgningen og/eller sagsbehandlingen. Når der i kommunens kommentarer henvises til kommende miljøgodkendelse, menes underforstået, såfremt miljøgodkendelse gives.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
1	Dannie Rise, Rosenvænget 2, 4340, Tølløse	<p>Undrer sig over</p> <ul style="list-style-type: none"> -Hastværket i sagsbehandlingen i forhold til ansøgers mulighed for at søge om økonomisk støtte til staldbyggeriet -Foretagne ændringer i ansøgning om miljøgodkendelse <p>Ønsker at</p> <ul style="list-style-type: none"> -Udskyde høringsfristen -Afgørelse om miljøgodkendelse skal tages af kommunalbestyrelsen og ikke af administrationen <p>Bekymret for at</p> <ul style="list-style-type: none"> -Generelle regler og miljøgodkendelsens vilkår ikke overholdes <p>Kommer med idéer om</p> <ul style="list-style-type: none"> -Udregning af betydning i skatte kroner og arbejdspladser -Embedslægen bør vurdere betydning på folkesundhed -Bæreevne for husdyr i et område -Inddragelse af resultater fra lignende teststald -Biogasanlægs betydning for ansøgningen og tidshorisont -Undersøgelse af fald af huspriser -Inddragelse af bløde værdier, da livskvaliteten for mange mennesker påvirkes i mange år 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> -Høringsperiode -Ændringer i ansøgning -Tilsyn af drift -Husdyrgodkendelseslovens formål -Sundhed og MRSA -Staldteknologi -Biogasanlæg -Huspriser <p>Specifikke kommentarer:</p> <p>Kommunen er bekendt med ansøgningsfrist for økonomisk støtte. Dette har indgået i kommunens planlægning, men som det fremgår af nedenstående fælles kommentar om høringsperiode har dette ikke været et væsentligt argument for at fastholde placering og længde af høringsperiode.</p> <p>Kommunalbestyrelsen har på møde den 15. juni 2016 besluttet, at afgørelse om miljøgodkendelse i denne sag ikke skal tages af kommunalbestyrelsen. Sagen følger derfor tidligere vedtagne delegation, hvor administrationen træffer afgørelse.</p> <p>Hvorvidt kommunen overholder krav til høring og andre formelle forhold i husdyrgodkendelsesloven kan påklages, når miljøgodkendelse foreligger.</p>

			Et områdes bæreevne for husdyr indgår i kommunens planlægning i forhold til store husdyrbrug, se nedenstående fælles kommentar
2	Lior Varsano og Dagmar Hagedorn, Bukkerupvej 134, 4340 Tølløse	Bekymret for – Forurening af grundvand og drikkevand – Ammoniakdampes forringelse af familiens sundhed – Øget tung transport ad Bukkerupvej og indvirkningen på trafiksikkerhed – Faldende huspris	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Grundvand og drikkevand - Ammoniakfordampning - Sundhed og MRSA - Transport - Huspriser
3	Nette Olsen, Abildhaven 31, 4350 Ugerløse. Kommende Søndermarken, Tølløse	Bekymret for at hele området – også cirka 2 km væk – vil blive forpestet. Hvis der gives godkendelse, tages der ikke hensyn til andre mennesker.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Husdyrgodkendelseslovens formål
4	Gitte Lunding, Soderup Kirkevej 26, 4340 Tølløse	Bekymret for – Lugtgener – Indvirkning på naturen – Huspris – Tung trafik	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Lugt - Natur - Huspriser - Transport
5	Jan Marvig og Anne Ringstrøm, Rosenvænget 4, 4340 Tølløse	Bekymret for – Lugtgener – Stor effekt på naturen – Huspris	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Lugt - Natur - Huspriser
6	Jan Jørgensen, Soderup Kirkevej 3, 4340 Tølløse. Har sendt to svar, som beskrives samlet	Frygter – Lugt fra gylle og stald – Transport ad Dumpedalsvej – Uheld med gylletransporter Bekymret for øgede udgifter til Soderup Vandværk, hvis øget vandforbrug skal leveres herfra	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om – Lugt – Transport – Uheld Specifikke kommentarer: Ansøger har efter annoncering af ansøgningen oplyst, at der ikke vil blive transporteret noget ad Dumpedalsvej. Ansøger har efter annoncering af ansøgning søgt om egen boring og dermed vandforsyning

7	Jakob Wolf og Lise Trap, Soderup Kirkevej 10, 4340 Tølløse	Spørger til – Krav til lugt fra gylle – Vurdering af øget tung trafik – Etablering af cykelsti inden der gives godkendelse	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om – Lugt – Transport
8	Hanne Jensen, Tadrevej 42, 4340 Tølløse	Bekymret for – Tung trafik – Lugtgener – Huspris	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om - Transport - Lugt - Huspriser
9	Inga B. Hansen og Bent Friis, Bukkerupvej 126, 4340 Tølløse	<p>Indsigelser mod</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stigende lugtbidrag – Stigende ammoniaktab <p>Dette vil have negativ betydning for</p> <ul style="list-style-type: none"> – Omkringboende, især dem med astma – Naturen – Huspriser <p>Gør opmærksom på områder, der også påvirkes af lugt og ammoniak fra anden ejendom med stor svineproduktion.</p> <p>Mener at dyreenhedsberegning ikke er korrekt.</p> <p>Indsigelse mod</p> <ul style="list-style-type: none"> – Øget tung trafik <p>Fordi</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vejene allerede nu er overbelastet og køres i stykker – Der ikke er adskillelse til bløde trafikanter. <p>Mener at produktionen bør placeres i industriområde og ikke direkte op af naboer og landsbyer.</p> <p>Indsigelse mod at annoncering af ansøgning ikke er sket tidligere og at det ikke er sket direkte til omkringboende.</p> <p>Anmoder om forlængelse af høringsperiode.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om</p> <ul style="list-style-type: none"> - lugt - Ammoniakfordampning - Sundhed - Natur - Huspriser - Transport - Industriområde og planlægning - Høringsperiode. <p>Specifikke kommentarer:</p> <p>Kumulation af ammoniakafsætning til natur er i udvidet omfang inddraget i sagsbehandlingen, idet afsætning af ammoniak fra anden ejendom også er inddraget ved vurderingen af relevante naturområder.</p> <p>Dyreenhedsberegning er foretaget korrekt i ansøgningen idet der er taget højde for afvigende vægtinterval i forhold til normalt.</p> <p>Holbæk Kommune har valgt først at for-annoncere, når forhold i ansøgningen om blandt andet den anvendte teknologi var faldet mere på plads. Dette er i overensstemmelse med reglerne og kommunens almindelige praksis. Kommunen er udelukkende forpligtiget til at annoncere ansøgningen, og dette kan ske på kommunens hjemmeside. Holbæk Kommune vurderer således at annoncering af ansøgningen er foretaget</p>

			korrekt. Såfremt man ønsker at klage over kommunens sagsbehandling skal dette ske ved henvendelse til Statsforvaltningen.
10	Niels Tranberg Rosenvænget 1, 4340 Tølløse	Stiller spørgsmål ved om -Livskvaliteten kan bibeholdes -Vejene bliver ødelagt -Lugtgenerne bliver så slemme at man ikke kan være udendørs	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Husdyrgodkendelseslovens formål -Transport -Lugt
11	Annegrete og John Poulsen, Rosenvænget 3, 4340 Tølløse	Er bange for -Lugtgener året rundt og Soderup dermed bliver ubeboelig -Huspriser vil styrtdykke i Soderup -Staldteknologi ikke bliver opført på grund af merpris	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Lugt -Huspriser -Staldteknologi
12	Jens O. Hyldvang, Bukkerupvej 166, 4360 Kr. Eskilstrup	Mener det er vanvittigt at tung transport skal ske ad Bukkerupvej og Stestrupvej fordi -Små veje og dårlige oversigtsforhold -Bløde trafikanter da det er skolevej -Legeplads ud til transportvej. Spørger til -Udregninger af antal af transporter. -Ejer/lejer-forhold og hvem der står for daglig drift -Ejer/lejers verserende klagersager, henstillinger eller påbud. -Ejendomsværdi og kompensation herfor. -Ændringer af ansøgningen.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Transport -Huspriser -Ændringer i ansøgningen Specifikke kommentarer: Siden annoncering af ansøgning er der sket ændring i ansøgers opgørelse af transporter, og kommunen har i sagsbehandlingen bearbejdet opgørelsen, hvilket vil fremgå af miljøgodkendelsen. Knud Kjær Knudsen er ejer og lejer ud til Peter Kjær Knudsen, som dermed kommer til at stå for den daglige drift. Dette forhold har i princippet ingen betydning for behandlingen af ansøgning da en miljøgodkendelse altid følger ejendommen og ikke ejer/lejer forhold. Ejer/lejer har ingen verserende sager, som vil have betydning for sagsbehandling vedrørende Bukkerupgård
13	Theis og Julie Jakobsen (adressebeskyttet)	Bekymrede for -Belastning af kategori 3-natur -Sø med sjældne padde ved Bukkerupvej 87 Ønsker	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Natur -Transport -Husdyrgodkendelseslovens formål

		<ul style="list-style-type: none"> -Krav til tidsrum for transporter -Tiltag til øget trafiksikkerhed i Bukkerup (hastighedsbegrænsning) -At der bliver taget hensyn til omkringboende mennesker 	<p>Specifikke kommentarer: Vandhullet på nr. 87 ligger i en afstand fra anlægget, hvor kommunen vurderer, at der ikke vil ske ændring af vandhullets tilstand. På denne baggrund vurderer kommune, at padder i vandhullet heller ikke påvirkes.</p>
14	Henning Christiansen, Kilden 17, 4340 Tølløse	<p>Bekymret for</p> <ul style="list-style-type: none"> -Om staldkoncept virker efter hensigten (målinger er usikre) -At tung transport på småveje ødelægger vejen -Gyllelugt og algevækst -Smitte med MRSA -Korsiloernes højde og deres indflydelse på den landskabelige oplevelse -Faldend huspriser (umuligt at sælge) <p>Ønsker</p> <ul style="list-style-type: none"> -At der anlægges cykelsti -At biogasanlæg etableres før produktionsudvidelse -Økonomisk kompensation <p>Finder at ansøgningsmaterialet er mangelfuldt og løst beskrevet</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Staldteknologi -Transport -Gylleudbringning -Ammoniak -Sundhed og MRSA -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Huspriser -Biogasanlæg -Ændringer i ansøgning
15	Birthe Schimmell og Svend Erik Holst Jensen, Dumpedalvej 2, 4340 Soderup	<p>Bekymret for</p> <ul style="list-style-type: none"> -At der ikke er styr på driften -At påbud og vilkår overhøres -At Bukkerup og Soderup ender som katastroferamte områder og affolkes -At vejen til Stestrup Skole bliver livsfarlig at færdes på -At omfartsvejen ved Soderup belastes så meget at kirkens fundament ødelægges. -At Soderup kirke skjules bag høje kornsiloer og at udsigten ødelægges -Ophobning af døde grise med rotter til følge -Støv-, støj- og lugtgener -Hvad der sker med anlæggets ved eventuel konkurs <p>Ønsker</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tilsyn af drift -Husdyrgodkendelseslovens formål -Huspriser -Transport -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Lugt -Støj -Biogasanlæg -Sundhed og MRSA -Natur -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug <p>Specifikke kommentarer: Omfartsvejen er ny konstrueret og til nutidens trafikmønster.</p>

		<p>-At biogas anlæg etableres før en evt. godkendelse -At påvirkning af sundhed undersøges -At påvirkning af natur og truede dyr og planter undersøges -At produktioner af denne størrelse placeres i industriområde -At der foretages beregninger på omkostninger og merindkomstfor borgerne</p> <p>Oplyser om brudte løfter i forhold til gylleudbringning i week-enderne</p>	<p>Der vurderes derfor ikke at ske skade på Soderup Kirke og Præstegård, som befinder sig cirka 120 og 40 fra den nærmeste del af vejen (Tadrevej)</p> <p>Døde grise opbevares indendørs, hvorefter de lægges på indrette plads, overdækkes og afhentes inden 24 timer.</p> <p>Der bliver stillet krav om bekæmpelse af skadedyr.</p> <p>Støvgener er vurderet i miljøgodkendelsen</p> <p>I miljøgodkendelsen indgår vurdering og vilkår i forhold til, hvordan der ved ophør af driften skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand.</p> <p>Med hensyn til udbringning af gylle under nuværende og kommende godkendelser hører Kommunen gerne om konkrete overtrædelser af gældende vilkår.</p>
16	Charlotte og Per Hove, Kilden 11, Soderup Øst, 4340 Tølløse	<p>Mener</p> <ul style="list-style-type: none"> -At livskvaliteten forringes -At lugtgener bliver voldsomme -At transport bliver et problem i forhold til <ul style="list-style-type: none"> -trafiksikkerhed nedprioriteret i Holbæk Kommune -skolevej i alle retninger -ødelagte veje <p>Forstår ikke at én mands ønske kan efterkommes, når rigtig mange andre påvirkes negativt af dette</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Husdyrgodkendelseslovens formål -Lugt -Transport
17	Pia og Brian Nielsen, Gl. Høbjergvej 105, 4330 Tølløse	<p>Syntes at udvidelsen er en dårlig ide Ønsker at blive informeret/ hørt når der er truffet afgørelse</p>	<p>Alle der har henvendt sig i forannonceringsfasen vil blive hørt, når der er et udkast til afgørelsen.</p>
18	Leif Kildeby og Kirsten	Bekymret for	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:

	Nielsen, Tadrevej 34, 4340 Tølløse	-lugtgener ved transport -forøget trafik -faldende huspriser Mener der er øget behov for cykel/gangsti på Bukkerupvej og Tadrevej	-transport -huspriser Gylle vil blive transporteret i lastbiler, hvilket vil give færre lugtgener ved transporten end transport med traktor og vogn, som typisk også anvendes til selve udbringningen i marken.
19	Niels H. Rasmussen og Elisabeth B. Nielsen, Dumpedalsvej 15, 4340 Tølløse	Deres bekymring: -dette er en industri find en anden placering -én person får lov til at spolere et helt samfund -tror ikke på at vilkår og regler overholdes -sundhed -værdiforringelse af huse og kompensation herfor -tung trafik vil ødelægge veje -at tøj ikke kan tørres i det fri -livskvaliteten bliver ikke eksisterende	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -husdyrgodkendelseslovens formål -tilsyn af drift -sundhed og MRSA -huspriser -transport -lugt
20	Jan og Maria Hansen, Bukkerupvej 151, 4340 Tølløse	Anmoder om at høringsperioden flyttes. Bekymringer/indsigelser om -øget tung trafik i forhold til -beskaffenhed -sikkerhed -ingen cykelsti -helbredskonsekvenser i forhold til astma og andre luftvejssygdomme, forventer at det undersøges. -øgede lugtgener -faldende ejendomsværdi og landsbyflugt fra et resursestærkt landsbymiljø -frygter at industri af dette format ødelægger den harmoniske balance i Bukkerup	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -høringsperiode -transport -sundhed og MRSA -lugt -huspriser -husdyrgodkendelseslovens formål
21	Ellen Appelquist, Hval- søvej 328, 4360 Kr. Eskilstrup	Har indsigelser mod udvidelsen pga. -lugt der medfører -somatiske symptomer -nedsættelse af livskvalitet -grundvandspåvirkning på grund af øget udbringning af gylle -øget trafik på småveje med risiko for ulykker, da mangel på	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -lugt -sundhed og MRSA -husdyrgodkendelseslovens formål -gylleudbringning -transport

		<p>hastighedsbegrænsninger og cykelstier -yderligere nedsættelse af værdi af hus</p>	-huspriser
22	Bella Marckmann p.v.a. Kirke Eskilstrup Borgerforening, privatsociologen@gmail.com	<p>Beder Holbæk Kommune om at undersøge forholdene i forbindelse med ansøgningen. Ser store problemer i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none"> -trafiksikkerhed -cykelvej til skoler i Stestrup og Tølløse, mangler cykelsti -tunge lastbiler med høj fart -ødelagte veje og rabatter -arbejdet for at skabe et attraktivt tilflytningsområde modvirkes af industrielt landbrug 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -transport -husdyrgodkendelseslovens formål <p>Specifikke kommentarer: I sagsbehandlingen er indgået de undersøgelser, der er muligt indenfor husdyrgodkendelsesloven.</p>
23	Lissi Kring Jørgensen, Gl. Tadrevej 5, 4340 Tølløse	<p>Kommer med indsigelse og klage over at give godkendelse til en sådan udvidelse. Bekymringer og spørgsmål til</p> <ul style="list-style-type: none"> -lugtgener -indånding af luft med ammoniak -forringe mulighed for at sælge huse -den øgede tunge trafik, der er nu dårlige vejforhold og dårlig sikkerhed -hvilke forholdsregler tages der hvis forsøgsanlægget ikke forløber planmæssigt og der omlægges til driften som den er i dag -smittefare ved MRSA -etablering af biogasanlæg først -hvorfor ikke udlægge områder til masseproduktion af svin med infrastruktur til dette -naturen 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lugt -ammoniak -huspriser -transport -staldteknologi -sundhed og MRSA -biogasanlæg -industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -natur
24	Christian og Lisette Berg, Bukkerupvej 122a, 4340 Tølløse	<p>Bekymringer og indsigelser om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -ekstra udledning af lugt og ammoniak i forhold til <ul style="list-style-type: none"> -astma og andre luftvejslidelser -fordobling af konsekvenser, da andet stort svinebrug i nærheden -påvirkning af naturområder -påvirke livsværdien -uønskede vækster i haven -økonomi, da det vil ramme i forhold til salg af huse -øget tung transport i forhold til 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lugt -ammoniak -sundhed og MRSA -natur -husdyrgodkendelsens formål -huspriser -transport -grundvand -industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug

		<ul style="list-style-type: none"> -der er tale om skoleveje -vejen er smal -farlige situationer og sikkerhed -overbelastede og ødelagte veje -ingen cykelsti, alle er bange for at cykle på Bukkerupvej -forurening af grundvandet -industriproduktion bør placeres i industri område -forlængelse af høringsperiode 	-høringsperiode
25	Anders Pedersen, Bukkerupvej 128, 4340 Tølløse	<p>Stiller sig kritisk overfor forøgelse af tung trafik der påvirker sikkerheden med fare for blandt andet børn på vejen.</p> <p>Ønsker orientering i sagen fremadrettet.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -transport <p>Alle der har henvendt sig i forannonceringsfasen vil blive hørt, når der er et udkast til afgørelsen.</p>
26	Jytte Jørgensen, Bukkerupvej 87, 4340 Tølløse	<p>Bekymret over udvidelsen</p> <ul style="list-style-type: none"> -hvor sikkert er det at der bygges biogasanlæg -algevækst på nyt tag -yderligere tung trafik der ødelægger vejene 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -biogasanlæg -ammoniak -transport
27	Belinda Petersen og Lasse T. Koch, Tadrevej 75, 4330 Hvalsø	<p>Har bemærkninger til</p> <ul style="list-style-type: none"> -lugtgener fra stald og ved udbringning -gylleudbringning kun når samtidig regn -øget trafik -mangelfuld beskrivelse af transport 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lugt -gylleudbringning -transport
28	Søren Hansen og Bente Jørgensen på vegne af gruppe i Tingerup (28 personer)	<p>Tilslutter sig bemærkningerne fra andre omkringboende (nr. 9).</p> <p>Gør derudover opmærksom på følgende problemer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Beskyttelse af natur skal overholdes – herunder for Åmose Å og Elverdansåen -Drikkevandsinteresser skal beskyttes -Uddannelseskraft til ansøger skal overholdes -Tung trafik, nuværende infrastruktur ikke beregnet til dette -Ønsker vurdering på landskabet – også ift. til Soderup kirke -Kumulativ påvirkning fra mange svinebrug ønskes undersøgt -Udledning af sundhedsskadelige stoffer, ønskes vurderet 	<p>Der henvises til kommentarer til andre omkringboende (nr. 24) og til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Natur -Grundvand -Transport -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -Sundhed og MRSA <p>Specifik kommentar: Uddannelseskraft ved erhvervelse af landbrugsejendomme hører under NaturErhvervstyrelsen, og indgår ikke i vurderingerne i forbindelse med miljøgodkendelse.</p>
29	Birte og Jørn Mikkelsen,	Enslidende bekymringer og indsigelser som andre omkringbo-	Der henvises til kommentarer til andre omkringboende (nr.

	Bukkerupvej 132, 4340 Tølløse.	ende (nr. 24) - se denne.	24).
30	Niels og Birgitte Stæhr, Bukkerup vej 189,4360 Kirke Eskilstrup	<p>Ønsker at påpege:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Drikkevand -ændret arealudnyttelse -risiko for uheld som følge af opbevaring og transport af gylle -Naturbeskyttelse, ansøgning viser at krav ikke er opfyldt -Trafiksikkerhed i forhold til <ul style="list-style-type: none"> -skolevej mod Tølløse og Stestrup (cykler og fodgængere) -dårlige oversigtsforhold -Vejkvalitet, vejbanens sider er helt itu <ul style="list-style-type: none"> -Der bør være krav om kantforstærkninger eller cykelsti -Alternativt kan landmanden anlægge alternativ rute på egne arealer -Lugtgener -Foringelse af herligheds- og ejendomsværdi og kompensation herfor 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Grundvand -Gylleudbringning -Natur -Transport -Lugt -Huspriser <p>Specifik kommentar:</p> <p>I ansøgning er gjort opmærksom på, at hvorvidt beskyttelse af et naturområde er overholdt, skal bygge på kommunens vurdering. Ved sagsbehandlingen har kommunen vurderet det pågældende areal til at der ikke vil ske tilstandsændring.</p>
31	Richard Attwell og Birthe Attwell Hansen, Soderup Kirkevej 17, 4340 Tølløse	<p>Finder ikke at produktionsformen er vejen frem på grund af:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dyrevelfærd -Økologi -MRSA <p>Har følgende bekymringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ammoniakkoncentration, algebelægninger på havemøbler -Øget tung trafik ift. alle andre trafikanter -Afsætning af gylle til biogasanlæg, der ikke er bygget -Industriproduktion i industriområde -Påvirkning af huspriser og hverdagsliv 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dyrevelfærd -Sundhed og MRSA -Ammoniak -Transport -Biogasanlæg -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -Huspriser -Husdyrgodkendelsens formål <p>Specifik kommentar:</p> <p>Spørgsmål om produktionsform (konventionel/økologisk) indgår ikke i vurderingerne til en miljøgodkendelse, idet regelsætter er ens for begge produktionsformer.</p>
32	Malene og Jimmi Kristensen, Soderup Kirkevej 21, 4340 Tølløse	<p>Har bekymring for:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugtgener -Støjgener <p>Spørger til hvordan sikres overholdelse af vilkår</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugt -Støj -Tilsyn af drift

33	Jacob Lorensen og Xenia Pauli Jensen, Bukkerupvej 111, 4340 Tølløse	<p>Udtrykker bekymring og indsigelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Påvirkning af huspriser kræver kompensation -Stigende lugtgener – herunder lugt fra gyllebeholder, der ikke overdækkes korrekt -Teststald, håndtering af dette og hvis ej forventede reduktion -Usikkerhed om hvor gylle afsættes, til biogasanlæg eller opbevares på ejendommen -Trafikale problemer i forhold til skolevej og bløde trafikanter <ul style="list-style-type: none"> -ønsker at der anlægges cykel og gang sti på Bukkerupvej og hastighedssænkende foranstaltninger. -Industriproduktion i industriområde -Ønsker forlængelse af høringsfristen 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Huspriser -Lugt -Staldteknologi -Biogasanlæg -Tilsyn af drift -Transport -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -Høringsperiode
34	Nicolas Munkø, Gl. Tadrevej 2, 4340 Tølløse på vegne af Initiativgruppen bag ny Helhedsplan for Soderup	<p>Har stor bekymring omkring de trafikale problemer og ødelæggelse af vejanlæg i Soderup Vest.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Transport <p>Specifik kommentar: Blandt andet på baggrund af denne bemærkning fra omkringboende er der stillet vilkår om, at egne transportere ikke må ske ad Gl. Høbjærgvej/Jernbanevej.</p>
35	Lars Piil og Jette Ní Mhaolcatha Bukkerupvej 182, 4360 Kirke Eskilstrup	<p>Bekymringer og forslag om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Påvirkning af naturen i området -Industriproduktion hører hjemme i industriområde. -Driften af ejendommen sker efter vilkår og regler -Flere ejendomme om fælles udbringningsarealer -Transport <ul style="list-style-type: none"> -meget transport mellem Kjær Knudsens ejendomme -trafiksikkerhed overfor bløde trafikanter på de smalle veje -vejes beskaffenhed og udskridning af rabatter med fare for væltede busser og lastbiler. -ønsker trafikdæmpning gennem Bukkerup -Helbredsmæssige påvirkning mht. allergi og astma -Handleplan for drift af staldsystemet så det høje niveau holdes -Handleplan hvis biogasanlæg ikke bliver til noget -Forlængelse af høringsfristen <p>Ønsker at blive holdt orienteret. Har vedlagt billede hvor to lastbiler mødes.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Natur -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -Tilsyn af drift -Gylleudbringning -Transport -Sundhed og MRSA -Staldteknologi -Biogasanlæg -Høringsperiode <p>Specifik kommentar: Alle der har henvendt sig i forannonceringsfasen vil blive hørt, når der er et udkast til afgørelsen.</p>

36	Lotte Holmstrup, Dumpe- dalsvej 6, 4340 Tøllø- se	Stærkt bekymret over -lugt gener fra særligt gyllebeholderne -ejendom mister værdi -forringelse af udeliv -at biogasanlægget endnu ikke er bygget og kan ikke aftage gylle	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Lugt -Huspriser -Husdyrgodkendelseslovens formål -Biogasanlæg
37	Jakob Westermann, Rosenvænget 6, 4340 Tølløse	Bekymret for -at de lugtgener, der på nuværende tidspunkt, bliver forværret -at bygningerne kommer til at fylde i landskabet -den tunge trafik og sikkerhed for skolebørn -beskyttelse af natur	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Lugt -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Transport -Natur
38	Gurli Jensen, Dumpe- dalsvej 17,4340 Tølløse	Protestere mod -Transport til og fra gården -At landskabet generes af anlægget -Lugtgener Spørger til sundhedsfare på lang sigt	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Transport -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Lugt -Sundhed og MRSA
39	Karsten Steen Jensen, Kilden 10, 4340 Tølløse	Gør indsigelse mod udvidelsen -da lugtgener vil stige til det uacceptable -da der skal tages hensyn til naboer	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Lugt -Husdyrgodkendelseslovens formål
40	Torben Grathwohl, Grønnebjergvej 6,4340 Tølløse	Ser problem med, at den tunge trafik der ødelægger vejene, da disse ikke er bygget til dette	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Transport
41	Torben og Bente Olsen, Bukkerupvej 110, 4340 Tølløse	Enslydende bekymringer og indsigelser som andre omkringbo- ende (nr. 24) - se denne.	Der henvises til kommentarer til andre omkringboende (nr. 24).
42	Benjamin Grønbech- Dam og Loa Elisa Friis, Rosenvænget 5, 4340 Tølløse	Har bekymringer angående -Det er gyseligt for børn at høre skrig fra grise -Gyseligt at se og høre på svinetransporter -Lugten øges -Udeliv -Naturen Mener der er for stor svineproduktion i Danmark	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Støj -Lugt -Husdyrgodkendelseslovens formål -Natur
43	Brian Jacobsen og Helle Manscher, Bukkerupvej 89, 4340 Tølløse	Er bekymrede over -Den forøgede tunge trafik -smal vej med dårlig oversigt -skolevej og mange cykelister	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Transport -Husdyrgodkendelseslovens formål

		-utrygt at færdes på vejen Mener kommunen bør bevare landsbyer og gøre dem attraktive.	
44	Gert Foget Hansen, Dumpedalsvej 1, 4340 Tølløse	Stiller sig kritisk overfor udvidelsen da -det påvirker pris og omsættelighed på huse -byggeriet vil skille sig ud med industrikarakter -udvidelsen sker på bekostning af mange	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Huspriser -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Husdyrgodkendelseslovens formål
45	Ziff Hansen, Soderup Kirkevej 7, 4340 Tølløse	Er bekymret over -at højtudannede børnefamilier ikke slår sig ned -sikkerheden på vejene for såvel børn som voksne -støj i form af grisenes skrig -at man kommer til at lugte af gylle -at lugt at forhindre udeliv -dræning af gylle til vandløb -drikkevand -smittefare -unik natur -værdinedsættelse af huse -udvidelsen ville være på bekostning af manges velbefindende	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Husdyrgodkendelseslovens formål -Transport -Støj -Lugt -Grundvand -Sundhed og MRSA -Natur -Huspriser Specifikke kommentarer: Med hensyn til udbringning af gylle under nuværende og kommende godkendelser hører kommunen gerne om konkrete overtrædelser af gældende vilkår og påvirkning af natur.
46	Pia Grensgaard og Bo Lyhne, Kilden 15, 4340 Tølløse	Bekymret for -sårbare vandløb grundet øget gylleudledning -forurening af grundvand -dyreliv grundet øget trafik -skolebørn øget grundet trafik på veje ude cykelstier -vedligeholdelse af vejnet -fabrikproduktion i området -smittefare med MRSA -drastisk fald af ejendomsværdi -kontrol af drift bliver mangelfuld -flueplage, der vil forhindre åbne vinduer -livskvaliteten forringes -lugt	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Gylleudbringning -Grundvand -Transport -Sundhed og MRSA -Huspriser -Tilsyn af drift -Husdyrgodkendelseslovens formål -Lugt Specifikke kommentarer: I miljøgodkendelsen indgår vurdering og vilkår om skadedyr.

47	Mette og Thomas Heltoft, Soderup Kirkevej 23, 4340 Tølløse	<p>Kede af udvidelse</p> <ul style="list-style-type: none"> -oplever i lugt på nuværende tidspunkt, tror med det bliver værre -hus bliver mindre attraktivt -bekymret over kørsel med tung trafik og trafiksikkerheden -naturskønne omgivelser beskæmmes 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugt -Huspriser -Transport - Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn
48	Birgit Nielsen, Tingrupvej 68, 4330 Hvalsø	<p>Stor bekymring om</p> <ul style="list-style-type: none"> -ekstra udledning af gylle på marker -dyrevelfærd -kommunen kan overholde tilsynspligten 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gylleudbringning -Dyrevelfærd -Tilsyn af driften
49	Birgitte Kure, Bukkerupvej 96, 4340 Tølløse	<p>Enslidende bekymringer og indsigelser som andre omkringboende (nr. 24) - se denne.</p>	<p>Der henvises til kommentarer til andre omkringboende (nr. 24).</p>
50	Tommy og Tina Christensen, Kilden 2, 4340 Tølløse	<p>Ønsker at kommunen besvarer og tager stilling til følgende</p> <ul style="list-style-type: none"> -Fabrikker hører til i industriområder -Så meget nyt byggeri kan vel placeres et andet sted -Trafiksikkerhed for blødetrafikanter, særligt børn -Ødelæggelse af vejbelægning og fremtidig sikring af vedligeholdelse -Støjbelastning fra trafik -Beskrivelse af transport til og fra ejendommen -Tilsyn med transport -Ønsker oversigtskort over alle transport ruter -Hvad sker der hvis teststalden ikke lever op til krav -Hvordan undersøges det om krav til stald overholdes -Der er ikke taget tilstrækkelig hensyn til byen Soderup -Spildevand -Hvad hvis biogasanlægget ikke bliver til noget -Landskabsmæssige krav til nyt byggeri. 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -Transport -Tilsyn med drift -Staldteknologi -Biogasanlæg -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn <p>Specifikke kommentarer: Med hensyn til transport under nuværende og kommende godkendelser hører kommunen gerne om konkrete overtrædelser af gældende vilkår.</p> <p>Soderup har ikke status som byzone i forhold til planlovgivningen. I sagsbehandlingen er Soderup derfor indgået som "samlet bebyggelse".</p> <p>Spildevand fra produktionen er beskrevet og vurderet i miljøgodkendelsen.</p>
51	Marianne Spiegelhauer og Tommy Mathisen, Kilden 6, 4340 Tølløse	<p>Bekymring om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -At lugtgener forøges væsentligt pga. transport og opbevaring af gylle samt lugt fra staldene -At tung trafik der ødelægger vejen og sikring af vedligeholdelse -At landskabsbilledet ødelægges af de nye bygninger samt siloer -Livskvalitet 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugt -Transport -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Husdyrgodkendelseslovens formål

52	Doris og Thor Larsen, Kilden 4, 4340 Tølløse	<p>Kan ikke acceptere det ansøgte fordi</p> <ul style="list-style-type: none"> -En fabrik af denne størrelse vil skæmme landskabet -Livskvaliteten vil forringes -Lugt og støjgener vil genere hverdagen -Tung trafik vil genere -Naturen skal passes på -Bekymret for MRSA <p>Spørger til eventuel svineproduktion på Sonnerupgård.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Husdyrgodkendelseslovens formål -Lugt -Støj -Transport -Natur -Sundhed og MRSA <p>Specifik kommentar: Holbæk Kommune har ikke kendskab om der i Lejre Kommune er søgt om svineproduktion på Sonnerupgård. En eventuel ansøgning ville ikke have haft indflydelse på sagsbehandlingen vedrørende Bukkerupgård.</p>
53	Morten og Dorthe Christensen, Bukkerupvej 113, 4340 Tølløse	<p>Er bekymrede for</p> <ul style="list-style-type: none"> -at planlagt opførelse og beplantning ikke bliver gennemført -at det lugter lige meget hvor vinden kommer fra -at lugten gør det svært at sælge <p>Mener, at beplantning på anden ejendom ikke er udført i henhold til denne ejendoms miljøgodkendelse</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tilsyn af driften -Lugt -Huspriser <p>Specifik kommentar: Oplysningen om beplantning vil indgå i miljøtilsyn på denne ejendom.</p>
54	Jens-Ulrik Funch, Tadrevej 33, 4340 Tølløse	<p>Har bekymring over</p> <ul style="list-style-type: none"> -Trafikforhold i området – smalle veje, dårlig oversigt, vejens tilstand og uheld -Lugt gener vil øges med udvidelsen -Forurening af Elverdamsåsen <p>Ønsker at</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kommunen udpeger områder til denne slags industri -Der stilles krav til målinger og dokumentation vedrørende den nye teststald 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Transport -Lugt -Natur -Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug -Staldteknologi
55	Frederik E. Nielsen	<p>Er stærkt imod udvidelsen fordi</p> <ul style="list-style-type: none"> -naturen ødelægges -grundvandet forurenes -alle i området generes 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Natur -Grundvand -Husdyrgodkendelseslovens formål

56	Jørgen Emborg Pedersen, Kilden 21, 4340 Tølløse	<p>Bekymret for at udvidelsen betyder</p> <ul style="list-style-type: none"> -At tilflytning stopper -At huse bliver svære at sælge -Lugt fra udbringning -Permanent lugt fra stalde -Voldsomt pres på de smalle veje, herunder emner som <ul style="list-style-type: none"> -forringet trafiksikkerhed -ødelæggelse af rabat og vejbelægning -Manglende kontrol hvis fleksibilitet i projektet <p>Foreslår bekymringer imødegås ved</p> <ul style="list-style-type: none"> -at biogasanlægget etableres og med leveringspligt til dette -etablering af cykelsti -forstærkning og renovering af vejnettet -krav til kørselstidspunkter 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Husdyrgodkendelseslovens formål -Huspriser -Lugt -Transport -Tilsyn af drift -Biogasanlæg
57	Jytte Lundqvist, Tadervej 33, 4340 Tølløse	<p>Bekymringer om</p> <ul style="list-style-type: none"> -Øget trafik <ul style="list-style-type: none"> -på smalle veje -sikkerhed for cykelister -Landskabet ødelægges af høje siloer -Lugtgener bliver væsentligt forøget -Salg af bolig bliver svært -Én mand kan ødelægge så meget for så mange 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Transport -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Lugt -Huspriser -Husdyrgodkendelseslovens formål
58	Ann og Jesper Strandberg, Bukkerupvej 129, 4340 Tølløse	<p>Enslydende bekymringer og indsigelser som andre omkringboende (nr. 24) - se denne.</p>	<p>Der henvises til kommentarer til andre omkringboende (nr. 24).</p>
59	Vinnie Andersen, Kilden 21, 4340 Tølløse	<p>Konkrete bemærkninger, bekymringer og anbefalinger på følgende områder:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugt, forventer voldsom stigning <ul style="list-style-type: none"> -beregninger og vurderinger bør gennemgås af uvildigt konsulentfirma -sundhedsmæssige aspekter bør vurderes af medicinske eksperter -Transport af gylle -biogasanlæg skal være en betingelse og der skal være leve- 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lugt -Sundhed og MRSA -Biogasanlæg -Transport -Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn -Husdyrgodkendelseslovens formål -Natur -Staldteknologi

	<p>ringspligt</p> <ul style="list-style-type: none"> -ej transport ad Tadrevej og Aarstrupvej -Landskaber og landsbyerne <ul style="list-style-type: none"> -byggeriet vil fremstå som en fabrik -Soderup Kirke i landskabet -en visualisering af den nye stald vil højne vurderingen heraf -Transport og økonomi <ul style="list-style-type: none"> -kortlægning af fysiske og økonomiske følger af øget transport -reparation af vejene -kortlægning af konsekvens af at færre cykler -Natur <ul style="list-style-type: none"> -vurdering af forringelse af habitatområde -Teststald og målinger herpå <ul style="list-style-type: none"> -indhentning af Sorø Kommunes erfaring med lignende stald -uvildig vurdering af forventet miljøeffekt -sikre plan for drift, hvis miljøeffekt udebliver -Demokrati <ul style="list-style-type: none"> -annoncering af ansøgning var svær at finde -høringsperiode bør udskydes så ej i sommerferien 	<p>-Høringsperiode</p> <p>Specifikke kommentarer: I sagsbehandlingen har erfarne sagsbehandlere samarbejdet med konsulentfirma. Langt de fleste beregninger er udført i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, som skal anvendes i denne type sager.</p> <p>Holbæk Kommune har vurderet, at udarbejdelse af decideret visualisering ikke har været nødvendig for at udføre den landskabelige vurdering. Der er udført besigtigelser på og omkring såvel Bukkerupgård som lignende stald i Sorø Kommune.</p> <p>Der har været tæt kontakt med sagsbehandler i Sorø Kommune om den anvendte staldteknologi.</p> <p>Holbæk Kommunes vurdering af staldteknologiens effekt bygger på nyeste udtalelse fra Miljøstyrelsen og deres tilknyttede eksperter på området.</p> <p>Annoncering af ansøgning er sket i overensstemmelse med reglerne og kommunens almindelige praksis. Kommunen er udelukkende forpligtiget til at annoncere ansøgningen, og dette kan ske på kommunens hjemmeside. Holbæk Kommune vurderer således at annoncering af ansøgningen er foretaget korrekt.</p>
--	---	--

Fælles kommentarer til nogle af ovenstående svar fra omkringboende:

Husdyrgodkendelseslovens formål

Miljøgodkendelser gives efter husdyrgodkendelsesloven, som indeholder bestemmelser til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

I arbejdet med en ansøgning om miljøgodkendelse er der i loven opstillet en række komponenter, der skal vurderes på i forhold til udvidelsen såsom miljøpåvirkning, landskabelige hensyn, gener og teknologi. Der er ligeledes i loven og de tilhørende bekendtgørelser og vejledninger opstillet afskæringskriterier og grænseværdier for udledning og gener. Når disse overholdes, og der samtidig ikke er lavet modstridende lokalplaner for det område husdyrbruget ligger i, gives der tilladelse eller godkendelse.

Desuden har Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser⁶ bemærket at: ”*det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug*”.

De i loven indbyggede afskæringskriterier, grænseværdier og krav menes således fra landspolitisk side at være det, der beskytter den brede befolkning og omkringboendes livskvalitet. Særskilt vurdering af omkringboendes livskvalitet og lignende har derfor ikke kunnet indgå yderligere i sagsbehandlingen.

Overordnede spørgsmål som

-storproduktion af svin,

-om der produceres for mange svin i Danmark,

-økonomiske beregninger på samfundsmæssige udgifter i forhold til indtægt, og

-bevarelse af landsbyer og til og fraflytning af ressourcerstærke borgere

er ikke noget husdyrloven berører. Den slags beregninger eller diskussioner er derfor ikke indgået i vurdering af ansøgningen.

Sundhed og MRSA

Mange har udtrykt bekymring i forhold til MRSA og sundhed (herunder astma og andre luftvejslidelser) i forbindelse med at bo i nærheden af et stort svinebrug.

Der foreligger ikke mange undersøgelser eller rapporter i forbindelse med fordampning af husdyrgødning og sundhed. I oktober 2014 rettede Holbæk Kommune henvendelse til embedslægen og spurgte om der er en sundhedsrisiko forbundet med at bo tæt på en svineproduktion. Hans svar var at: ”*Det er velkendt at der med fordampningen af gylle udledes nogle dampformige stoffer som kan udgøre en sundhedsmæssig risiko*”. Embedslægen ”*ligger vægt på at vilkår til reduktion af lugtgener samt bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven skal overholdes*”.

Der foreligger ingen undersøgelser om koncentrationer af skadelige stoffer i det fordampede samt fortyndingsgraden i luften, og hvor langt disse transporteres, hvil-

---

⁶ Blandt andet MKN-130-00253

ket gør det svært at vurdere på. De krav, der er opstillet i husdyrgodkendelsesloven på lugtgenerne og ammoniakfordampningen, overholdes med det ansøgte. Der vil blive stillet vilkår/krav til, at de tiltag, der reducer fordampningen, også bliver overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at ansøger overholder de krav, der er opstillet i lovgivningen, og at der ikke er mulighed for yderligere stramminger i forhold til sundhed. Hvis omkringboende oplever problemer, som menes at kunne relateres til fordampning fra svinebruget, bør egen læge kontaktes, og denne kan rette henvendelse til embedslægen med bekymringer omkring generel folkesundhed.

MRSA betyder Methicillin resistente *Staphylococcus aureus*, altså en stafylokok bakterie, der er resistent (modstandsdygtig) overfor almindelig penicilliner. Der findes mange typer af MRSA både nogle, der er knyttet til mennesker og andre til husdyr (hovedsagelig svin). Almindelige stafylokokker, som er følsomme overfor penicillin, er normal noget cirka 50 % af alle mennesker har – enten permanent eller periodevist. En rask person, der har stafylokokker (uanset typen), har kun lille risiko for at blive alvorligt syg. Bakterien kan dog medføre hudinfektioner i rifter og sår. En rask person, der bærer stafylokokker, kan i sjældne tilfælde blive alvorligt syg – for eksempel i forbindelse med en operation, hvor bakterien kan medføre sårinfektion eller trænge ind i blodbanen. Personer, der i forvejen er syge eller svækkede, har øget risiko for at få alvorlig infektion som lungebetændelse eller blodforgiftning med stafylokokker.

I 2004/5 opdagede man en ny type MRSA, kaldet MRSA 398. MRSA 398 er anderledes end de tidligere kendte MRSA-typer fordi:

- Værtsorganismen for MRSA 398 synes at være produktionsdyr, specielt svin, i modsætning til andre MRSA, hvor mennesker er værtsorganisme.
- MRSA 398 synes at smitte mindre mellem mennesker end andre MRSA typer.

Langt de fleste tilfælde af MRSA 398 ses således hos mennesker, der dagligt arbejder i svinebesætninger (eller på anden måde arbejder med levende svin). Mennesker der ikke færdes i stalde, men bor sammen med nogen der gør, bliver sjældent bærere af MRSA 398. Der findes endnu kun få tilfælde hos mennesker, der ikke har direkte kontakt til grise, eller som ikke bor i husstand med en person, der har direkte kontakt til grise. Svinene bærer typisk MRSA 398 på huden eller i trynen. Når man opholder sig i en stald, hvor svinene er MRSA-positive kommer man derfor i berøring med MRSA 398, men det er slet ikke alle mennesker, der kan blive bærere af MRSA 398, og smitten bliver oftest hurtigt tabt når man vasker hænder og tager bad. MRSA 398 vil ikke findes i nabohuse, medmindre den bliver båret derind af mennesker, der kommer fra stalden.

Man kan ligeledes være smittet med husdyr-MRSA uden at blive syg. Hverken mennesker eller dyr bliver almindeligvis syge af at være smittede med husdyr-MRSA. Hvis man bare har husdyr-MRSA på hudoverfladen og i næsen, bliver man ikke syg. Høj hygiejne i form af ofte håndvask, vask af arbejdstøj ved 60 °C og bad, før medarbejderne går hjem, er nok til at reducere MRSA 398 til et minimum.

Yderligere information kan hentes på: <http://www.ssi.dk>, <http://sundhedsstyrelsen.dk>, <https://www.foedevarestyrelsen.dk>

På baggrund af ovenstående og fordi husdyrgodkendelsesloven ikke indeholder regulering med hensyn til sundhed og MRSA, har dette emne ikke været inddraget yderligere i sagsbehandlingen.

Støj

Husdyrbruget ligger i det åbne land, og kommunen skal vurdere eventuelle gener i forhold til nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og til samlede bebyggelser i landzonen samt byzoner og sommerhusområder. Vurdering af støjgener fra husdyrbruget skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives under hensyn til omboende. Ligger husdyrbruget i nærheden af byzone eller sommerhusområder samt områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, bør der stilles skærpede støjkrav i form af vilkår.

På ejendommen kan der opstå støj i forbindelse med transporter af dyr og foder og andre transporter internt på ejendommen, samt støj fra fodring, tørring af korn og ventilation. Markkørsel skal ikke vurderes i dette punkt.

I arbejdet med miljøgodkendelsen har kommunen gennemgået de forskellige støjkilder og har stillet vilkår, som skal medvirke til at sikre, at driften af husdyrbruget ikke giver anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommen. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventet, kan kommunen meddele påbud om, at der skal foretages afhjælpende tiltag. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Dyrevelfærd

I dyreværnsloven samt den tilhørende bekendtgørelse om beskyttelse af svin står der blandt andet:

§14 Svinestaldene skal være indrettet således, at hvert svin kan lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær.

Stk 2. Svin skal have adgang til et fysisk og temperaturmæssigt behageligt lejeareal, der er tilstrækkeligt drænet og rent, og som gør det muligt for alle dyrene at ligge ned samtidig.

I både den eksisterende stald og den ansøgte stald bliver 1/3 af gulvet fast og det resterende er enten spaltegulv eller drænet gulv. I området med spaltegulv eller drænet gulv kan grisene gøde og i området med fast gulv kan de hvile og sove. Området med fast gulv holdes rent og tørt. Et problem for grise er, at de har svært ved at slippe af med varmen, da de ikke sveder. For at afhjælpe dette problem er/bliver der installeret sprinkleranlæg (overbrusning), som hjælper grisene med at slippe af med varmen i varme perioder. I den ansøgte stald er der desuden undertryksudsugning gennem gyllekanalerne, hvilket bevirker, at luftstrømmen vil være nedadgående, og grisen vil få frisk og kølig luft ført ned til sig. Dette vil ligeledes være med til at afhjælpe problemet med varmen.

Overholdelse af de i loven fastlanget krav til plads pr. gris og inddeling i mindre grupper er der taget højde for i byggeriet.

Regler vedrørende dyrevelfærd og håndhævelsen heraf varetages Fødevarestyrelsen og indgår ikke i vurdering af ansøgning efter husdyrgodkendelsesloven. Holbæk Kommune kan derfor ikke inddrage dyrevelfærd i sagsbehandlingen.

Tilsyn af drift

Tilsyn på landbrugsejendommen sker med baggrund i bekendtgørelse om miljøtilsyn. Bekendtgørelsen sikrer, at der føres tilsyn med de generelle regler og love samt de vilkår der eventuelt måtte være stillet i en miljøgodkendelse. Regelmæssige tilsyn er med til at sikre at alle vilkår i en miljøgodkendelse samt generelle lovgivning overholdes. Tilsynsfrekvensen er fastsat i lovgivningen. Udgangspunktet for større husdyrbrug er, at der skal føres tilsyn hvert 3. år. På alle husdyrbrug gennemføres i forbindelse med hvert tilsyn en miljørisikovurdering, hvilket kan fordre, at tilsyn sker hyppigere.

Når der føres tilsyn på et landbrug, gennemgår kommunen alle forhold omkring den generelle lovgivning samt listen af vilkår. Hvis der findes overtrædelser indskærper kommunen at disse forhold skal bringes i orden inden for en tidsfrist.

Holbæk Kommune vurderer, at miljøtilsyn på andre ejendomme ikke har betydning for den aktuelle sag på Bukkerupgård. Hver ejendom med husdyr behandles for sig med hensyn til miljøgodkendelse og miljøtilsyn samt opfølgning herpå. Kommunen vurderer, at der ikke er belæg for at gøre det anderledes i den aktuelle sag.

Industriområde og planlægning i forhold til store husdyrbrug

Egentlige erhvervsområder i Holbæk Kommune er beliggende eller skal ligge i byzone. Lovgivning på husdyrområdet giver ikke mulighed for svineproduktion i byzone. Med den nuværende lovgivning kan slagtesvineproduktion således ikke findes sted i et industriområde.

Det er obligatorisk for kommunen at planlægge for områder til lokalisering af store husdyrbrug. Udpegning har imidlertid ikke den konsekvens, at store husdyrbrug kun kan lokaliseres i disse områder. I sagsbehandlingen af en ansøgning om udvidelse af en bedrift inddrages de samme forhold, i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesloven, uanset om bedriften ligger indenfor eller udenfor områder udpeget til lokalisering af store husdyrbrug.

Ansøgningen for Bukkerupgård er sagsbehandlet i overensstemmelse med dette.

Høringsperiode

Omkringboende, som har ønsket ændringer til høringsperioden, har fået særskilt svar fra kommunen den 9. juni 2016.

Holbæk Kommune har vurderet, at høring af udkast til miljøgodkendelse godt kan gennemføres i sommerperioden med en frist på 6 uger. Baggrunden for vurderingen er, at høringsperioden er forholdsvis lang (6 uger), og at loven efter kommunens vurdering ikke umiddelbart åbner mulighed for fristforlængelse. Hertil kan tilføjes, at kommunen allerede ved borgermødet den 12. maj 2016 meddelte planlagt udsendelse i høring til uge 25. Samme oplysning fremgik af kvittering, som kommunen har sendt til alle, som er kommet med bemærkninger i annonceringsperioden. Lovgrundlaget for høring er § 55, stk. 4 i husdyrgodkendelsesloven.

Sagsbehandlingen er derfor gennemført på dette grundlag.

Grundvand og drikkevand

I henhold til husdyrgodkendelsesloven skal der ved godkendelse af selve dyreholdet og tilhørende anlæg ikke vurderes særskilt i forhold til beskyttelse af grundvand og drikkevand.

Der er imidlertid også regler og lovgivning inden for vandområdet.

Dette har blandt andet afstedkommet udarbejdelse af ”Indsatsplan for grundvandet i Tølløse indsatsområde december 2008”, som fortsat er gældende. Efter indsatsplanen er skrevet, er der kommet yderligere lovgivning på området, bl.a. de Statslige Vandplaner⁷, som har afløst regionsplanerne.

Bukkerupgård ligger inden for ”Områder med Særlige Drikkevandsinteresser” (OSD). I Holbæk Kommune er 60 % af kommunens areal udlagt som OSD. Ifølge Statens Vandplaner må særlige truende aktiviteter som udgangspunkt ikke placeres inden for OSD. Det fremgår også af statens retningslinjer⁸, at store husdyrbrug godt kan placeres inden for OSD.

Udvidelsen er således ikke i strid med reglerne og lovgivningen inden for vandområdet.

Vedrørende gyllebeholderne og risikoen for forurening kan der ske uheld i form af læk eller under tankning.

Miljøgodkendelsen vil derfor indeholde vilkår om, at der bliver udarbejdet en beredskabsplan. Af beredskabsplanen vil det fremgå, hvordan og hvem, som skal kon-

---

⁷ Til vandplanerne er der lavet en ”statslig udmelding til vandplanernes retningslinjer 40 og 41 i forhold til byudvikling og anden ændret arealanvendelse i Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande”, som kan læses her: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/statsligudmelding_okt_0.pdf

⁸ I det tilhørende bilag 1: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/bilag1tilstatensudmelding_okt_0.pdf står, at store husdyrbrug (over 500 dyreenheder) godt kan ny-placeres inden for OSD

taktes ved uheld. Vilkår vil også præcisere, at landmanden har pligt til at sikre sig, at også personalet kender til planen. Endvidere er alle gyllebeholdere omfattet af krav om beholderkontrol, der skal sikre beholderens styrke og tæthed. Ved landbrugstilsyn bliver gyllebeholderen tilsat, og hvis der er mistanke om, at beholderen ikke er tæt, vil landmanden blive pålagt en ekstra beholderkontrol.

I vilkår om beredskabsplan vil desuden indgå, at beredskabsplan også skal indeholde beskrivelse af uheld i forbindelse med transport af gylle.

Holbæk Kommune har i øvrigt døgnvagt for at mindske skade som følge af miljøuheld.

Beskyttelse af grundvand og drikkevand i forbindelse med udbringning af gylle på marker indgår ikke nærværende miljøgodkendelse, da gylle afsættes til andre bedrifter. Beskyttelsen indgår i de nødvendige miljøgodkendelser (efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven) til udbringningsarealerne på disse bedrifter.

Beskyttelse af grundvand og drikkevand er således indgået i sagsbehandlingen i det omfang, det er muligt inden for lovgivning på fagområderne.

Transport

Omfanget og udviklingen af transporter til og fra Bukkerupgård er forskellig alt efter, om der er tale om nord eller syd for Bukkerupgård. Kommunen har derfor på baggrund af ansøgers oplysninger foretaget opgørelse henholdsvis nord og syd for ejendommen. Disse opgørelser fremgår af miljøgodkendelsen.

Transporter syd for Bukkerupgård – og dermed gennem Bukkerup – vil ændre sig mindst. Såfremt al gylle transporteres mod nord til biogasanlæg vil antallet af transporter mod syd falde en lille smule i forhold til gældende miljøgodkendelse. Såfremt biogasanlæg ikke bliver etableret, eller i perioden indtil det er etableret, vil antallet stige fra 239/293 til op til 433 transporter. Det maksimale antal gylletransporter vil cirka være det samme som i gældende miljøgodkendelse – hver transport vil dog være tungere.

Nord for Bukkerupgård vil antallet af transporter ændre sig mere – fra 276/335 transporter til 565 transporter (såfremt biogasanlæg etableres) eller til 405 transporter (såfremt biogasanlæg ikke etableres, eller indtil biogasanlæg etableres). Størstedelen af disse nordgående transporter sker via Tølløse/Kvarmløse ad ansøgers skitse-rede transportvej: Det drejer sig om 270 transporter i gældende miljøgodkendelse, som stiger til 509/349 transporter afhængig af etablering af biogasanlæg. Størstedelen af denne stigning skyldes stigning i antallet af gylletransporter med lastbil.

I en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette fremgår af husdyrgodkendelsesloven og –bekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet⁹, hvoraf det også fremgår, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. I en miljøgodkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte interne adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje med offentlig adgang, der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning med videre kun må ske på bestemte tidspunkter.

---

⁹ Blandt andet NMK-132-00412 og NMK-132-00705

Ved udarbejdelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug er kommunens mulighed for at afhjælpe alle gener på grund af transport derfor begrænset. Og det er ikke muligt ifølge husdyrgodkendelsesloven at afvise at give miljøgodkendelse på baggrund af forhold vedrørende transport ad offentlig vej.

I miljøgodkendelsen er der på denne baggrund - i muligt omfang indenfor husdyrgodkendelsesloven - stillet vilkår til egne transportere. Det drejer sig om vilkår til veje, der ikke må benyttes, og vilkår om tidspunkt, samt vilkår om oprydning. Disse vilkår til egne transportere, omfatter transport med egne køretøjer og køretøjer, der er bestilt til en bestemt opgave. Det vil for eksempel også gælde gylletransporter med lastbil.

Transporterne til og fra Bukkerupgård vil foregå ad offentlige veje, som skal kunne tage den nødvendige trafik. Førnævnte vilkår kan ikke afhjælpe alle gener som følge af transporterne. Landbrugsteamet har derfor, med blandt andet vejmyndigheden, drøftet de gener, som bekymrede borger har henvendt sig med: Støj, rystelser, trafiksikkerhed og vedligeholdelse. I drøftelserne er inddraget gode ideer fra borgerne vedrørende blandt andet fartdæmpende foranstaltninger og cykelstier til forbedring af trafiksikkerheden.

På denne baggrund vil vejmyndighed og vejdrift følge udviklingen i området.

Det kan bemærkes, at forslag til trafiksikkerhedsplan er i høring indtil den 26. august 2016.

Natur

Et husdyrbrug kan påvirke omgivende natur ved forurening med næringsstoffer. Det ansøgte på Bukkerupgård drejer sig udelukkende om udvidelse af dyrehold og tilhørende anlæg. I sådanne tilfælde sker påvirkningen udelukkende i form af ammoniak, som fordamper fra stald og øvrigt anlæg. Dette ammoniak afsættes så i omgivende naturområder, hvilket kan påvirke naturen negativt. I fagsprog taler man om ammoniak-emission (fordampning og dermed tab) og ammoniak-deposition (afsætning).

Husdyrgodkendelsesloven indeholder fastsatte beskyttelsesniveauer for natur. Kommunen skal derfor vurdere, hvilken indflydelse ammoniak har på forskellige naturområder, der ligger i nærheden af husdyrbruget. Der er forskellige krav til depositionen alt efter, hvilken naturtype det er, og hvor følsomt det konkrete område er.

Kategorier af natur

Der er forskellige kategorier af natur som skal beskyttes.

- Kategori 1-natur er naturtyper internationale naturbeskyttelsesområder. Det er de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.
- Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.
- Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.
- Anden natur beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Kommunen er endvidere forpligtet til at vurdere, om der er behov for at skærpe vilkår af hensyn til beskyttelsen af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (såkaldte "bilag IV-arter"). Det følger af habitatbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at kommunen ikke kan tillade/godkende projekter, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-dyrearter eller ødelægge bilag IV-plantarter i alle deres livsstadier.

Krav

Kravene til ammoniak angives i hvor meget kvælstof (N) der afsættes pr. hektar (ha) pr. år – forkortet: kg N/ha/år.

For natur med det største krav til beskyttelse (kategori 1-natur og kategori 2-natur) stilles krav til maksimal total-deposition. Det vil sige den ammoniakdeposition, som stammer fra hele husdyrbrugets stald(e) og lager - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift.

For kategori 1-natur afhænger, hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles, af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området. Jo flere brug, der ligger i nærheden, des mere skærpes kravet til den maksimale totaldeposition:

- Er der ingen andre husdyrbrug ud over det ansøgte i nærheden skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug ud over det ansøgte skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- der er mere end 1 husdyrbrug ud over det ansøgte skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

For kategori 2 gælder, at den totale ammoniakdeposition ikke må overstige 1,0 kg N/ha/år.

For natur med mindre krav til beskyttelse (kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur) stilles krav til maksimal mer-deposition. Det vil sige den ammoniakdeposition, som stammer fra selve udvidelsen af husdyrbruget.

For kategori 3-natur kan kommunen på baggrund af en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

For anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der ikke noget konkret krav, men afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet siger, at en merdepositionen 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil naturområdet ikke blive påvirket negativt.

Beregning af merdepositionen og totaldeposition, samt besigtigelse

Beregninger foretages i det elektroniske ansøgningssystem, hvor de enkelte naturpunkter kan udpeges. Ansøgningssystemet beregner merdepositionen som differencen i deposition fra den eksisterende drift (nudrift) og den drift der søges om (ansøgt drift). Total-depositionen udregnes fra den ansøgte drift. Depositionen på et givet naturområde udregnes i det punkt i naturområdet, der er tættest på husdyrbruget.

Ansøgers konsulent har foretaget beregning for nogle naturpunkter.

Kommunen har beregnet for yderligere punkter, som kommunen har fundet relevante i forbindelse med sagsbehandlingen – blandt andet på baggrund af bemærkninger fra omkringboende.

Kommunen har i forbindelse med ansøgningen foretaget besigtigelse af relevante naturområde tættest på Bukkerupgård.

De mere dybdegående vurderinger i forhold til naturen og udvidelsen fremgår af godkendelsen. Der er ligeledes vurderet på kumulation i påvirkning af natur fra omkringliggende husdyrbrug. Det er Kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil påvirke den omkringliggende natur i negativ retning.

Vurdering af bygningsmassen og landskabelige hensyn

Kommunen skal vurdere og beskrive nybyggeri og det samlede byggeris påvirkning af det omkringliggende landskab. Kommunen skal vurdere om alle lovpligtige afstandskrav i reglerne om bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt og om de ansøgte anlægsdele er i konflikt med retningslinjer i kommuneplanen. Desuden tager Kommunen nærmere stilling til, om den valgte placering af bygningen er forenelig med de landskabelige hensyn på stedet, og der kan stilles vilkår om skærmende beplantning og farve-og materialevalg for byggeriet. Bygningerne skal helst opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Der fremgår en beskrivelse af de landskabelige hensyn, kommuneplaner og fredninger i selve godkendelsen. Men det skal bemærkes at Landskabsplanens målsætning for området er, at området bør bibeholdes som et åbent landbrugsland, hvor der dog kan ske en fortsat udvikling af landbrugserhvervet. Det fremgår også af landskabsplanen, at der i området kan etableres større tekniske anlæg. Diger og bevoksede markskel bør bevares, og der er miljøgodkendelsen stillet vilkår om yderligere tilplantning. Ejendommen er beliggende inden for et område, der i kommuneplanen er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Disse områder skal i videst muligt omfang friholdes for aktiviteter, som ikke understøtter jordbrugserhvervet.

Højden på de to ny ansøgte siloer er blevet ændret siden indsendelse af ansøgningen. De ønskes opført i samme højde som de eksisterende.

På baggrund af bemærkninger fra omkringboende er der foretaget særskilt vurdering i forhold til Soderup Kirke. Dette fremgår af miljøgodkendelsen.

Ændringer i ansøgningen

Som led i normal sagsbehandling af ansøgning efter husdyrgodkendelsesloven sker der løbende ændringer af det ansøgte i kommunikation mellem kommunen og ansøger. Grunden til dette kan være mange:

- Kommunen gennemgår i sagsbehandlingen tal og målinger, samt faktatjekker udsagn. Der indhentes ofte yderligere oplysninger, før der tages beslutning i sagen.
- Desuden kan landmanden i samråd med relevante leverandører af for eksempel fodersiloer finde frem til, at måleforhold med videre skal ændres.

Ændringer kan syne forvirrende og vildledende, men er normal praksis i denne såvel som andre sager om miljøgodkendelse.

Ændringer vurderes af kommunen og indgår i sagsbehandlingen.

Lugt

Af hensyn til omkringboende indeholder husdyrgodkendelsesloven og –bekendtgørelsen krav om maksimal lugtgener. Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Mange forhold kan influere på lugtmission fra stalden. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyr er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med omrøring og udkørsel af gylle.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Krav til lugtgener afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningsystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Det elektroniske ansøgningsystem foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det fremgår af heraf, at kriterier for lugtgener er overholdt, idet der etableres lugtreducerende tiltag i form af luftrensningsanlæg og hyppig gylleudslusning i den nye stald, hvilket giver 44 % reduktion på lugt fra denne stald.

Kumulation af lugt tages der i henhold til bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen hensyn til ved at forøge geneafstandene, hvis der indenfor 300 meter fra byzone og samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 dyreenheder. Dette er ikke tilfældet i området, og der er således ikke belæg for at tage højde for kumulation af lugt. Miljøgodkendelsen er sagsbehandlet på dette grundlag.

Også i sagsbehandlingen vedrørende lugt har kommunen været opmærksom på omkringboendes bekymringer. Da lugtgenekriterierne er overholdt må kommunen, imidlertid vurdere, at de ansøgte tiltag er tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om ”god staldhygiejne”. På baggrund heraf stiller Holbæk Kommune vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt. Kommunen stiller desuden vilkår om max tons dyr på stald af gangen, i det beregningerne vedr. lugt tager udgangs punkt i dette.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, sikres med vilkår, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Gylleudbringning

Al produceret husdyrgødning vil blive afsat til biogasanlæg eller til aftalearealer godkendt efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven. Nogle af disse aftalearealer har allerede arealgodkendelse. Øvrige nødvendige arealer hos tredjemand vil blive meddelt af ansøger og efterfølgende vurderet af Holbæk Kommune i forhold til påvirkning af miljøet. Dette er der stillet vilkår om.

Der indgår således ikke arealer til vurdering i miljøgodkendelsen. Med hensyn til overholdelse af det aktuelle beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskning/afstrømning, fosforbelastning i forhold til overfladevandsområder/Natura 2000- områder og for udvaskning af nitrat i forhold til grundvandsområder henvises derfor til eksisterende og kommende vurdering i forbindelse med godkendelse af arealerne.

Lugtgener fra gylleudbringning indgår således heller ikke i miljøgodkendelsen.

Biogasanlæg

Det er ansøgers ønske så vidt muligt at afsætte husdyrgødningen til biogasanlæg. Anlægget er endnu ikke opført, men er i den planlæggende fase.

Omkringboendes bekymring om usikkerheden vedrørende eventuelt biogasanlæg er inddraget i sagsbehandlingen. Miljøgodkendelsen beskriver derfor forskellige muligheder/scenarier alt efter, hvad der kan lade sig gøre for ansøger. Kommunen har vurderet alle scenarier med hensyn til transport og opbevaringskapacitet.

Ammoniakfordampning

Der er i husdyrgodkendelsesloven krav, om at ammoniakfordampningen fra stalde skal reduceres. Kommunen skal vurdere om det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt, og at kravet til den bedst tilgængelige teknik (BAT) ligeledes er overholdt..

Både kravet om generel ammoniakreduktion og BAT er overholdt, og der er stillet vilkår i miljøgodkendelsen for at sikre, at de beskrevne staldteknikker og opbevaring af husdyrgødning etableres.

I husdyrgodkendelsesloven er der ikke indlagt mulighed for yderligere skærpelse af ammoniakfordampning i forhold til uønskede vækster på huse (alger) og i haver (ukrudt).

Staldteknologi

En ansøgning om godkendelse vil altid indeholde et specifikt staldsystem og teknologier. I tilfælde af at der gives godkendelse, vil der altid være vilkår/krav til, at det angivne staldsystem og teknologi anvendes. Derfor vil det ikke være muligt at vælge et andet system med en dårligere rensning af luften efterfølgende.

Stalden bygges efter et nyt koncept benævnt Intellifarm, hvor luften fra gulvudsug sendes gennem kemisk luftrensere, som kaldes Agri Airclean. Dette bevirker at der i den nye stald opnås ammoniakrensning på 53 % af den producerede ammoniak og tilsvarende lugtreduktion på 44 %.

Staldkonceptet og den tilhørende effekt på lugt og ammoniak er ikke optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste. Imidlertid har Miljøstyrelsen udarbejdet en vejledende udtalelse, på hvilket grundlag miljøgodkendelsen gives. En forudsætning for den vejledende udtalelse er at der gennemføres test i henhold til testprotokol for staldsystemer. Test af staldkoncept og luftrensere gennemføres i overensstemmelse med en af ETA Danmark (European Technical Assessment) godkendt testplan for at sikre en korrekt gennemført test. Kommunen orienteres løbende om resultater i forløbet, så kommunen kan vurdere, om forudsætningerne og vilkårene i miljøgodkendelsen kan overholdes.

Efter endt test skal producenten af staldkonceptet udarbejde en vurdering og evaluering af resultaterne. Ved behov kan det være nødvendigt at revidere vilkår indenfor den ellers fastlagte retsbeskyttelse. Dette skal naturligvis gøres med udgangspunkt i en proportionalitetsvurdering.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at miljøgodkendelsen kun må udnyttes, når forudsætningerne i Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om miljøeffekt for Agrifarms staldkoncept Intellifarm til slagtesvin og kemisk luftrensere Agri Airclean følges. Og der er stillet vilkår om, at test af den nye stald skal gennemføres i henhold til en af ETA Danmark godkendt testplan. Testplanen skal sendes til Holbæk Kommune, inden stalden tages i brug.

For at være sikker på miljøeffekten er der stillet vilkår om, at miljøeffekt skal opnås gennem andre virkemidler, såfremt testen ikke påviser samme miljøeffekt som angivet i den vejledende udtalelse.

Hvis effekten af lugtrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres, eller der skal der installeres lugtreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 44 % svarende til udledning af maksimalt 112.613 OU. Dette vilkår stilles for at sikre, at lugtkrav til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone overholdes som forudsat i miljøgodkendelsen.

Hvis effekten af ammoniakrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres. Alternativt skal der installeres ammoniakreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 53 % svarende til udledning af ammoniak på maksimalt 7.368 kg N. Dette vilkår stilles for at sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrproduktionen overholder de forudsatte værdier i miljøgodkendelsen. Begrundelsen for dette er blandt andet, at denne emission er forudsat som udgangspunkt for beregnede og vurderede depositioner af ammoniak på naturområder.

Omkringboendes bekymring vedrørende staldteknologien er således gennem sagsbehandlingen søgt minimeret ved at stille vilkår, der sikrer miljøeffekten.

Huspriser

I henhold til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser (for eksempel NMK 131-00151) er spørgsmålet om værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme ikke et hensyn, der indgår i vurderingen af en ansøgning efter husdyrbrugsloven.

Værdiforringelse af omkringliggende ejendomme og kompensation har derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

Bilag 7. Hvidbog – Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse har været i høring fra 28. juni til 9. august 2016. Kommunen har modtaget i alt 24 svar fra ansøger og omkringboende i høringsperioden og et svar efter høringsperioden. For hvert svar er der udarbejdet resumé. Da mange af svarene berører de samme emner, henvises der under kommunens kommentar i mange tilfælde til fælles kommentarer til de enkelte emner sidst i denne hvidbog. Under kommunens kommentar fremgår også hvis høringssvar har afstedkommet en ændring af udkast i forhold til den endelige miljøgodkendelse.

Nr.	Svar fra	Resumé af svar	Kommunens kommentar
1	Frederik Nielsen, Soderup Kirkevej 7, 4340 Tølløse	Er imod opførelsen af svinestalden: -Ikke miljømæssigt forsvarligt, da natur, grundvand, flora og fauna ødelægges -Bygningerne er ikke et kønt syn -Svineproduktion er ikke en bæredygtig fødevarerproduktion	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Natur -Grundvand og drikkevand -Landskabelig vurdering -Husdyrgodkendelseslovens formål Høringssvaret har ikke udløst ændringer i miljøgodkendelsen, da emnerne i høringssvaret allerede var arbejdet ind i udkastet til miljøgodkendelsen i form af de lovmæssige krav med videre.
2	Dorthe Ziff Hansen, Soderup Kirkevej 7, 4340 Tølløse	Er stærk modstander af udvidelsen -Katastrofal påvirkning af vandløb -Udvaskning af gylle til grundvandet -Kvælstof ødelægger planteflora -Kraftige lugtgener -Bygninger påvirker landskabet negativt -Personligt negativt påvirket af at være vidne til den uacceptable produktionsform -Store transportvogne gør det farligt at færdes på de små veje	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Natur -Grundvand og drikkevand -Lugt -Landskabelig vurdering -Transport
3	Knud Kjær Knudsen, Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse via konsulent	Oplyser at -Knud Kjær Knudsen bor nu på Bukkerupvej 67, 4340 Tølløse -Peter Kjær Knudsen lejer ikke staldene -Knud Kjær Knudsen ejer besætningen på ejendommen. Bemærker at naturbeskrivelse er lidt uklar.	Ændringerne er indført i den endelige miljøgodkendelse. Naturafsnit i miljøgodkendelsen er gennemgået, og der er ikke fundet behov for yderligere præcisering.

4	Nicolas Munkø, Gl. Tadrevej 2, 4340 Tølløse på vegne af Initiativgruppen for Soderup Vest	Har stor bekymring omkring de trafikale problemer med hensyn til sikkerhed på og ødelæggelse af Soderup Vests vejanlæg. Opfordrer til at tung og bred trafik ledes uden om Soderup, og at der gives afslag på ansøgningen om udvidelse.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Transport Specifik kommentar: Blandt andet på baggrund af tidligere, tilsvarende bemærkninger fra initiativgruppen er der stillet vilkår om, at egne transporter ikke må ske ad Gl. Højbjergvej/Jernbanevej.
5	Julie Jakobsen (adressebeskyttet)	Mener at: -Placeringen af husdyrbruget ikke er i overensstemmelse med kommuneplanens udpegning af områder til lokalisering af store husdyrbrug. -Placeringen heller ikke stemmer overens med Kommuneplanens udpegning af skovrejsningsområder. -Høring af trafiksikkerhedsplanen burde afvente afgørelse om miljøgodkendelse til Bukkerupgård. Er bekymret over tung trafik og at skolevej bliver farlig. Foreslår at der etableres en ny privatvej fra Bukkerupgård til større vej. Miljøgodkendelsen vil medføre at mulige tilflyttere vælger Holbæk Kommune fra.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Planlægning i forhold til store husdyrbrug -Skovrejsning -Transport -Husdyrgodkendelseslovens formål Specifikke kommentarer: Udarbejdelse af trafiksikkerhedsplan for kommunen sker uafhængigt af lokale projekter. Landbrugsteamet gør opmærksom på, at trafiksikkerhedsplan er i høring indtil 26. august 2016, og at forslag til forbedringer kan indsendes i forbindelse hermed.
6	Jan Jørgensen, Soderup Kirkevej 3, 4330 Tølløse	Har kommentarer til: -Hvorfor beboere i landområder skal udholde en industriproduktion -Mener ikke Danmark kan bære produktion af denne størrelse. -Frygter at grundvandsboring på Bukkerupgård vil medføre forurening af grundevandet. -Levende skel vil blive ødelagt af udbragt gylle. -Stank vil ødelægge livskvalitet -Svært at sælge bolig -Infrastruktur ødelægges af tung trafik. Er kommunen klar til at føre tilsyn og udbedre skader på vejene? -Transport ad Aastrupvej og via Kvarmløse - er beboerne blevet hørt -Hvad med gylleafsætning hvis situationen for Lunderød ændres og hvad hvis biogas ikke bliver til noget -Hvorfor sætte lid til ny teknologi der kan svigte	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om -Husdyrgodkendelsens formål -Transport -Grundvand og drikkevand -Natur -Lugt -Huspriser og salg af bolig Specifikke kommentarer: Konsekvens af udbringning af gylle indgå ikke i miljøgodkendelsen til Bukkerupgård, da gylle afsættes til anden bedrift med separat arealgodkendelse. Udkast til miljøgodkendelse er i henhold til almindelig praksis sendt i høring til alle inden for konsekvensområde for lugt.

		<p>-Kommende vejløsning i tunnel på Tadrevej vil forværre forholdene. -Tror ikke på at ansøger vil overholde løfter om transportveje, som ikke benyttes. -Sagen skal tages op i byrådssalen eller i Folketinget -Holbæk Kommune skal være rede til at opkøbe ejendomme og anvise anden bolig til omkringboende</p>	<p>Gylle fra ejendommen skal afsættes til godkendte udbringningsarealer. Eventuel ændring af gylleaftager ændrer ikke på dette – der skal blot findes en anden aftager.</p> <p>Vilkår i miljøgodkendelsen fastsætter, at de anvendte teknologier skal virke, efterses og repareres. Der føres tilsyn med overholdelse af vilkår.</p> <p>Kommende vejløsning på Tadrevej under jernbanen er ikke et spørgsmål, der behandles under husdyrgodkendelsesloven, Men det kan nævnes, at den kommende vejløsning er aftalt med lokalområdet.</p> <p>Hvilke transportveje, der ikke må benyttes, er præciseret i vilkår i miljøgodkendelsen.</p> <p>Folketinget har gennem lovgivning besluttet, at miljøgodkendelser til husdyrbrug udarbejdes af kommunerne. I Holbæk Kommune har byrådet besluttet at uddelegere beslutningen om miljøgodkendelse til administrationen. Dette ændrede byrådsmødet den 18. juni 2016 ikke ved.</p>
7	Inga B Hansen, Bukkerupvej 126, 4340 Tølløse	<p>Stiller krav om at kommunen giver afslag på ansøgningen, da den person, som i ansøgningen er angivet som lejer af staldene på Bukkerupgård, skulle have overtrådt regler og love gældende for landbrugsdrift og svineproduktion. Kravet stilles med baggrund i § 36 i husdyrgodkendelsesloven, hvorefter der kan gives afslag, hvis en person, der kan øve bestemmende indflydelse på husdyrbrugets drift er dømt eller har fået bøder på mere end 10.000 kr indenfor de sidste 10 år. Der henvises til domme refereret i medierne.</p>	<p>I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse blev det oplyst, at staldene lejes ud.</p> <p>§ 36 i husdyrgodkendelsesloven giver mulighed for at afslå en ansøgning i nærmere angivne tilfælde, hvor en person, der har bestemmende indflydelse på husdyrbrugets drift, er straffet efter konkrete bestemmelser i straffeloven samt konkrete bestemmelser i husdyrgodkendelsesloven eller miljøbeskyttelsesloven samt bekendtgørelser udstedt med hjemmel i disse love.</p> <p>Administrationen har undersøgt, hvorvidt lejer er straffet efter de love og paragraffer, som er nævnt i § 36. Det gælder blandt andet i forhold til § 36, nr. 3 (straf efter husdyrgodkendelsesloven eller miljøbeskyttelsesloven), hvor det kun er i tilfælde af skærpende forhold (forsætlig eller grov uagtsom-</p>

			<p>hed), at § 36 kan bringes i anvendelse. Undersøgelsen viste, at lejer ikke er straffet efter bestemmelser, som kan udløse anvendelse af § 36.</p> <p>Det bemærkes, at straf for overtrædelser af andre love og paragraffer end de, der er nævnt i § 36 i husdyrgodkendelsesloven, ikke kan medføre, at § 36 bringes i anvendelse.</p> <p>I hørings svar til udkast til miljøgodkendelse har ansøgers konsulent oplyst, at staldene alligevel ikke lejes ud. Ansøger vil således stå som ansvarlig for driften på Bukkerupgård.</p> <p>På ovenstående grundlag har Holbæk Kommune vurderet, at der ikke er grundlag for at bringe § 36 i husdyrgodkendelsesloven i anvendelse</p>
8	Torben Grathwohl, Grønnebjergvej 6, 4340 Tølløse	<p>Bekymret for tung transport på Grønnebjergvej som angivet i ansøgningsmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Da denne ikke er bygget til dette. -Vejunderføring, stenkiste under vejen gør den ustabil -Gylletransport langs vejen er risikabelt. -Vejen er smal <p>Løsning at der laves en vej fra Bukkerupgård til større vej.</p>	<p>I den oprindelige tekst fra ansøger er transportvej ad Grønnebjergvej indtegnet. Dette blev senere rettet med supplerende oplysninger fra ansøger. Transportvejen blev ændret til at gå via Bukkerupvej og ikke Grønnebjergvej. Dette nyere materiale har ligget til grund for sagsbehandlingen..</p>
9	Jan og Maria Hansen, Bukkerupvej 151 4340 Tølløse	<p>Tilslutter sig til fulde fælles hørings svar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11</p>	<p>Se kommunens kommentarer under nummer 11.</p>
10	Tingerup Bylaug, v/ Oldermand Birgitte Arildsø	<p>Er bekymret over den ekstra og tunge trafik gennem Tingerup. Ønsker at der også ved transport gennem Tingerup tages hensyn til trafikale forhold.</p> <p>Kommer med forslag til forbedringer:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Lastbiler tungere end 24 t må ikke køre gennem Tingerup -Etablering af trafikdæmpende foranstaltninger -Etablering af omfartsvej uden om Tingerup 	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Transport <p>Specifikke kommentarer:</p> <p>Ansøger har efter forelæggelse af hørings svar oplyst, at det absolut også er hensigten at tage hensyn til de trafikale forhold gennem Tingerup. Tekst i miljøgodkendelsen er tilrettet.</p> <p>Landbrugsteamet gør opmærksom på, at trafikikkerhedsplan er i høring indtil 26. august 2016, og at forslag til forbedringer kan indsendes i forbindelse hermed.</p>

<p>11</p>	<p>Bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup. Tilrådt af Soderup Bylav. Indsendt af Danie Rise, Rosenvænget 2; Inga B Hansen, Bukkerupvej 126 og Vinnie Andersen, Kilden 21</p>	<p>Bemærker at høringsperioden har ligget i skole- og industriferien, hvilket i væsentlig grad har vanskeliggjort udarbejdelsen af høringssvaret. Håber at kommunen på baggrund af denne høringsperiode og vores erfaringer, vil forebygge at der fremover sker i sådant tidsmæssigt sammenfald, der kompromitterer ånden i husdyrgodkendelseslovens § 55.</p> <p><i>Planlægning af husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder (DE)</i> Kræver at udvidelsen af produktionen standses, eller at produktionen henvises til områder, der af kommunen er udpeget til større husdyrbrug. Der henvises til Kommuneplan 2013-2025, som gruppen forventer vil blive fulgt i sagsbehandling – af hensyn til både nuværende og potentielle borgere.</p> <p><i>Fordobling af gyllestank og ammoniakudledning</i> Kræver at lugt og ammoniakudledning ikke må overstige det nuværende niveau, og at der i eksisterende stald indføres teknologi til opfyldelse af dette. Anvendt teknologi i den nye stald bruges blot til at udvide produktionen til det maksimalt tilladelige. Mener at udvidelsen og fordoblingen af lugt og ammoniakudledning ligger langt over, hvad omkringboende skal finde sig i – også fordi der er anden stor svineproduktion i området.</p> <p><i>Sikkerhed og tryghed på vores veje</i> Kræver, at en betingelse for udvidelsen skal være, at der etableres en vej, som kan led tunge transportere uden om Bukkerup, Soderup/Kvarmløse og Tingerup. Borgerne oplever allerede den nuværende tunge trafik som problematisk. Yderligere tung trafik vil øge bekymringen for trygheden for børn i trafikken og for risiko for uheld i vejkryds. Tidligere genopretning efter tung trafik på kommunale veje har været omkostningstung. Borgerne finder det uansvarligt og uacceptabelt af kommunen uden trafikforanstaltninger og uden vejforbedringer at bidrage til og tillade en yderligere underminering og trygheden og forringelse af tra-</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planlægning i forhold til store husdyrbrug - Lugt - Ammoniak - Transport - Sundhed og MRSA <p>Specifikke kommentarer: <i>Høringsperiode</i> Holbæk Kommune vil inddrage placering af høringsperioder i det kontinuerlige arbejde med procedurer for sagsbehandlingen.</p> <p><i>Transport af gylle og korn i spidsbelastningsperioder</i> Holbæk Kommune vurderer, at korte, intensive perioder med transport mindsker en del af generne for omkringboende som følge af transport i spidsbelastningsperioder. Holbæk Kommune vurderer derfor, at egne transportere i særligt intensive arbejdsperioder af hensyn til praktisk landbrugsdrift er acceptabelt uden begrænsning i dage eller tidsrum. Imidlertid er det korrekt, at den mulige periode for gylleudbringning udgør en stor del af året. For at begrænse perioden, hvor gylletransporter er undtaget fra vilkår 39, er vilkår 39 på baggrund af høringssvaret ændret i den endelige miljøgodkendelse således, at transport af gylle direkte fra gyllebeholdere og til udbringning i mark kun er undtaget fra vilkår 39 i to korte perioder i forårssæsonen og en kort periode i efterårssæsonen. Høstsæsonen er i forvejen velafgrænset. Så yderligere præcisering er ikke foretaget med hensyn til korntransporter. Formuleringen er dog ændret i vilkår 39.</p> <p><i>Udbringning af gylle</i> Udbringning af gylle er ikke en del miljøgodkendelsen til Bukkerupgård, da al gylle afsættes til biogasanlæg eller andre landbrugsbedrifter. Det kan derfor ikke sættes vilkår til selve</p>
-----------	---	--	--

	<p>fiksikkerheden ved at godkende, at der kommer mange flere og tungere transportere på vejene.</p> <p><i>Kørsel af gylle fra Bukkerupgård til udbringning på andre marker end Bukkerupgårds "egne" marker på helligdage og i week-ender</i></p> <p>Gruppen kræver, at vilkår 39 skærpes, så der ikke er undtagelse for vilkåret med hensyn til korn- og gylletransporter. Da den lovfæstede periode for udbringning af gylle er fra 1. februar til 1. oktober finder gruppen det uacceptabelt, at lastbiler med gylle kan køre uhindret alle dage og på alle tidspunkter i 2/3 af året.</p> <p><i>Udbringning af gylle fra Bukkerupgård og godt naboskab</i></p> <p>Ønsker opstramning om udbringning af gylle på marker hørende til Bukkerupgård – også selv om udbringningen formelt set sker under anden bedrift (Lunderød ApS).</p> <p>Der henvises til, at Bukkerup og Soderup er områder i landzone, der er udlagt til boligformål, og at udbringning af gylle i week-ender og på helligdage derfor ikke må ske nærmere end 200 meter.</p> <p>Ønsker at ansøger adviser elektronisk om planlagt gylleudbringning.</p> <p><i>562 transporter øger risici for forurening af drikkevand</i></p> <p>Kræver at transport af gylle ikke må ske ad Bukkerupvej i sydlig retning.</p> <p>Der henvises til stærkt forøget risiko for forurening af vandet fra Bukkerup Vandværk, som ligger tæt op af Bukkerupvej, i tilfælde af uheld med væltet gylletransport.</p> <p><i>Beredskabsplaner, der mindsker risici ved uheld</i></p> <p>Kræver at der til enhver tid skal være opdateret beredskabsplan, som skal foreligge både skriftlig og på visuelt medie, og at beredskabsplan udover på dansk også skal foreligge på medarbejderes modersmål. Baggrunden er erfaring med, at medarbejdere på landbrug kan reagere rådvildt og uhensigtsmæssigt.</p> <p>Anbefaler, at Holbæk Kommune på sin hjemmeside tydeligt</p>	<p>udbringningen af gylle.</p> <p>Kommunen vil dog medtage de to forslag i høringssvaret i den kommende sagsbehandling vedrørende særskilt areal-godkendelse, som omfatter markerne hørende til Bukkerupgård. I den forbindelse tolkes høringssvaret således, at gruppen af omkringboende også i forhold til Bukkerup ønsker en begrænsning på 200 meters afstand ved gylleudbringning lørdage, samt søn- og helligdage, selvom Bukkerup ikke er udlagt til boligformål ved lokalplan.</p> <p><i>Gylletransporter forbi Bukkerup Vandværk</i></p> <p>Som det fremgår af oversigt over årlig antal transportere (tabel 15) og tilhørende tekst i miljøgodkendelse vil der syd for Bukkerupgård og dermed forbi Bukkerup Vandværk efter udvidelsen maksimalt være det samme antal gylletransporter som i eksisterende miljøgodkendelse. Der er tale om 160 årlige gylletransporter med lastbil.</p> <p>Alle lovlige transportere kan køre ad Bukkerupvej – også transportere med potentielt farligt gods, som ikke er tilknyttet landbrugsdrift.</p> <p>På baggrund af ovennævnte to forhold vurderer kommunen, at der ikke er belæg for at kræve, at gylletransportere fra Bukkerupgård ikke må køre forbi Bukkerup Vandværk.</p> <p><i>Beredskabsplan</i></p> <p>I vilkår om beredskabsplan i udkast til miljøgodkendelse fremgår, at planen skal være kendt for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Dette betyder selvfølgelig, at planen også kan forstås af ansatte og andre – både i almindelige og pressede situationer.</p> <p>På baggrund af høringssvaret præciseres vilkår (nu med nummer 60) i miljøgodkendelsen, således at beredskabsplan også skal foreligge på modersmål for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.</p> <p>Holbæk Kommune vurderer, at i en presset situation opnås størst sikkerhed for hurtig og korrekt indgriben, hvis bered-</p>
--	--	--

		<p>oplyser, hvad borgere kan/skal gøre ved uheld i forbindelse med landbrug.</p> <p><i>Sikkerhed for vores helbred</i> Kræver at Holbæk Kommune: -Laver og implementer plan for udviklingen af MRSA CC398. -Genvurderer mulig øget risiko for luftvejslidelser i forbindelse med en produktionsudvidelse af denne størrelsesorden. Mener at det er uacceptabelt, at kommunen affærdiger bekymringerne omkring sundhed med, at dette skal der ikke tages højde for i husdyrgodkendelsesloven. Ønsker at Kommunen tager ansvar for folkesundheden i området, så det ikke ligges ud til den enkelte sårbare borger Fremhæver desuden uenighed mellem Professor Hans Jørn Kolmos og offentlige oplysninger omkring MRSA CC398. Forskeren har over for omkringboende påpeget forskellige områder, hvor han oplever fejl og uoverensstemmelser.</p>	<p>skabsplan findes i en let tilgængelig, skriftlig version. Kommunen finder derfor ikke, at der er behov for at kræve, at planen også findes i form af visuelt medie. Holbæk Kommune vil inddrage anbefalingen om øget fokus på information til borgere i tilfælde af uheld i det kontinuerlige arbejde med forbedring af kommunens hjemmeside.</p>
12	Bent Friis og Inga B Hansen, Bukkerupvej 126, 4340 Tølløse	<p>Støtter fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11</p>	<p>Se kommunens kommentarer under nummer 11.</p>
13	Lars Piil, Bukkerupvej 182, 4360 Kirke Eskilstrup	<p>Tilslutter sig fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11 Er desuden bekymret for: -Belastning af Bukkerupvej -Sikkerhed for cykeliser, gående og privat bilisme.</p>	<p>Se kommunens kommentarer under nummer 11. Der henvises desuden til nedenstående fælles kommentarer om: -Transport</p>
14	Lior Varsano og Dagmar Hagedorn, Bukkerupvej 134, 4340 Tølløse	<p>Støtter og giver opbakning til fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11</p>	<p>Se kommunens kommentarer under nummer 11.</p>
15	38 borgere primært omkring Tingerup. Indsendt af Søren Hansen og Bente Jørgensen, Hvalsøvej 330, 4360 Kirke Eskilstrup	<p><i>Lovens formål, hensynet til naboer og lokalbefolkningen og industri i landzone</i> Ønsker -at § 1 i husdyrgodkendelsesloven overholdes, -at der tages hensyn til lokalbefolkningens livsvilkår og livskvalitet, og -at generel statslig og EU miljølovgivning overholdes.</p>	<p>Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Husdyrgodkendelsens formål -Lugt -Ammoniak -Grundvand og drikkevand -Natur -Huspriser og salg af bolig</p>

		<p>Mener at området omdannes til svineindustriområde, og at de økonomiske omkostninger bliver store i forhold til faldende huspriser.</p> <p><i>Produktionsændringer, overproduktion og lugt</i> Mener at tilladt variation af ind- og udgangsvægt på slagtesvine- ne er en overproduktion og ønsker dette slettet.</p> <p><i>Gyllealarm og overdækning af gylletanke</i> Ønsker alarm på gyllebeholdere, og at overdækning af gyllebe- holdere lukkes senest 24 timer efter brug.</p> <p><i>Transport, trafikforhold og infrastruktur</i> Ønsker at interne transporter for samdrift mellem gårdene indgår i tallene for transporter. Ønsker oplyst, hvem der er erstatningspligtig, hvis veje, kloake- ring, vandledninger og husfundamenter tager skade af tung tra- fik. Mener ikke vejnettet kan klare de tunge transporter. Trafiksik- kerhed for bløde trafikanter tilgodeses ikke.</p> <p><i>Landskabet</i> Er uenig med kommunens vurdering og mener at udvidelsen vil være katastrofal for landskabet. Ønsker at vide om kommunen har fået rådgivning af landskabsarkitekt. Har spørgsmål til områdets udpegning som skovrejsningsområ- de.</p> <p><i>Gylle</i> Mener det er uklart, hvad der skal ske med gyllen, og at areal- godkendelser skal være udarbejdet inden, der gives godkendelse til Bukkerupgård. Frygter for sundhed, når der ventileres naturligt og ønsker 100% luftrensning.</p> <p><i>Ammoniak</i> Finder det uklart om ammoniakreduktionskravet er opfyldt, når ammoniaktabet fra ejendommen stiger ved udvidelsen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Transport -Landskabelig vurdering -Skovrejsning -Sundhed og MRSA -Beplantning af beskyttet dige -Teststald <p>Specifikke kommentarer: <i>Variation af ind- og afgangsvægt for slagtesvin</i> Det er almindelig praksis at acceptere mindre udsving i ind- og udgangsvægten, så længe det totale antal dyreenheder (DE) og det maksimale ton dyr på stald af gangen ikke over- skrides. Når dette overholdes, vil der ikke være tale om en overproduktion. Hvis vægten af forskellige årsager ligger lidt over normtal reduceres der i antal dyr på stald, således at der ikke sker overproduktion eller forøget emission. Dette vil der blive ført tilsyn med.</p> <p><i>Overdækning af gyllebeholder</i> Der er ikke særlige risikofaktorer ved gyllebeholderne på Bukkerupgård, og kommunen vurderer derfor, at der ikke er belæg for at kræve alarm på gyllebeholderne. I normerne for ammoniakfordampning og ved vurdering af lugt fra gyllebe- holdere med overdækning indgår gængs praksis for lukning efter brug. På denne baggrund vurderer kommunen, at der ikke er belæg for at skærpe krav med hensyn til lukning af overdækning.</p> <p><i>Transport</i> Opgørelse af antallet af transporter i miljøgodkendelsen om- fatter også transport mellem forskellige landbrugsejendom- me. Det er udelukkende gylle, som pumpes direkte fra gylle- beholder og til udbringningsarealer hørende til Bukkerup- gård, som ikke indgår i miljøgodkendelsens tal. Denne gyl- lemængde transporteres således ikke på offentlig vej.</p> <p><i>Gylle</i></p>
--	--	--	---

	<p>Ønsker at kumulativ effekt af alle svinebrug i området inddrages.</p> <p><i>Tilplantning af beskyttet dige</i> Uacceptabelt at tilplantning vil ødelægge diget og naturen. Kommunen fratager beføjelser fra anden myndighed ved at stille dispensation i udsigt.</p> <p><i>Lys</i> Uforståeligt, at kommunen kan vurdere, at lys ikke vil være til gene.</p> <p><i>Vand</i> Mener de oplyste tal for vandforbrug er sat for lavt, da ejendom på Tingerupvej 49 har næsten samme vandforbrug, men mindre tilladt produktion. Ønsker ikke at miste grundvand på grund af vandmangel eller forurening med gylle. Ønsker oplyst hvem der i givet fald er erstatningspligtig. Ønsker at rent drikkevand får høj prioritet af kommunen. Henstiller til at love om grundvand, drikkevand og vandmiljø overholdes.</p> <p><i>BAT-redegørelse</i> Ønsker fastsættelse af klar og tydelig tidsfrist for indsendelse af BAT-redegørelse.</p> <p><i>Er natur, miljø og biodiversitet grundigt undersøgt?</i> Finder kommunens undersøgelse af natur utilstrækkelig, hvis den udelukkende er foretaget i marts måned. Ønsker grundig undersøgelse af natur. Mener at flere naturområder får merdeposition over tålegrænsen. Er bekymret for at bilag IV-arter alligevel påvirkes.</p> <p><i>Teststald</i> Ønsker redegørelse for hvad der skal ske, hvis teststalden ikke lever op til det lovede, og for hvad sker der, når testperioden udløber.</p>	<p>Forhold vedrørende opbevaring af gylle og afsætning af gylle til biogasanlæg og/eller til udbringningsarealer er beskrevet i miljøgodkendelsens afsnit 3.2.5. og 3.3. og tilhørende vilkår 3, 32 og 49.</p> <p>Kommunen vurderer, at der ikke er behov for yderligere præciseringer – blandt andet med baggrund i afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet. For eksempel NMK-131-00168, hvori nævnet finder, at vilkår ”om forudsætningerne for udbringning af husdyrgødning fra minkfarmen på aftalearealer – arealgodkendelse efter husdyrbrugloven § 16 eller vurdering af udbringningsarealerne som værende ”rubuste” – indeholder den fornødne sikkerhed for, at udbringningen på aftalearealerne vil være i overensstemmelse med husdyrbruglovens § 16.”</p> <p><i>Lys</i> Kommunens vurdering er begrundet i afstand til nærmeste naboejendomme, den eksisterende og planlagte beplantning samt afskærmende effekt fra øvrige bygninger. På baggrund af høringssvaret er dette præciseret i teksten i miljøgodkendelsen. Endvidere har høringssvaret afstedkommet tilføjelse af vilkår (nr. 41) om lys i miljøgodkendelsen.</p> <p><i>Vand</i> Forelagt høringssvaret fastholder ansøger det projekterede vandforbrug, der er udregnet forholdsmæssigt ud fra den nuværende produktion. Ansøgers konsulent oplyser, at i miljøgodkendelse til ejendom på Tingerupvej 49 er vandforbruget opgivet til 11.200 m³ - altså væsentligt lavere end det projekterede vandforbrug på Bukkerupgård.</p> <p><i>BAT-redegørelse</i> Ansøgers BAT-redegørelse fremgår af tekstdokument, der er indsendt samtidig med ansøgning gennem det elektroniske ansøgningssystem, og den er således allerede indsendt. Ansøgers BAT-redegørelse er gengivet i miljøgodkendelsens</p>
--	--	---

		<i>Den første revurdering</i> Ønsker revurdering skal færdiggøres i 2024 og ikke kun påbegyndes.	afsnit 3.6. <i>Revurdering</i> Ifølge lovgivningen skal godkendelsen tages op til revurdering, når der er forløbet 8 år efter godkendelsen (i dette tilfælde i 2024) – et krav der naturligvis efterleves.
16	Soderup- Kirke Eskilstrup Menighedsråd v/ formand Anders Christensen	Har bekymring omkring: -At forøgelse af gyllemængde og udvidelse af stald vil medføre øgede lugtgener -At større og flere køretøjer på de små veje til fare for unge mennesker.	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Lugt -Transport
17	Jette Meyn, Præstemarken 22, 4340 Tølløse	Spørger til hvem og hvornår der skal søges om dispensation til beplantning af beskyttet dige, samt hvad der sker hvis dispensation ikke kan opnås. Mener det bør fremgå klart hvor længe det nye anlæg kan overskride grænseværdier for lugt og ammoniak	Der henvises til nedenstående fælles kommentarer om: -Beplantning af beskyttet dige -Teststald
18	Jacob Lorensen, Bukkerupvej 111, 4340 Tølløse	Støtter fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11	Se kommunens kommentarer under nummer 11.
19	Birthe Schimmell og Svend Erik Holst Jensen, Dumpedalvej 2, 4340 Tølløse	Vedhæfter høringssvar fra Inga B Hansen, se nummer 7 Mener at miljøgodkendelsen vil medføre usælgelige huse og ejendomme i mennesketomme landsbyer uden børn.	Se kommunens kommentarer under nummer 7. Der henvises desuden til nedenstående fælles kommentarer om: -Husdyrgodkendelseslovens formål -Huspriser og salg af bolig
20	Charlotte og Per Hove, Kilden 11, 4340 Tølløse	Indsender fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11	Se kommunens kommentarer under nummer 11.
21	Jørgen Emborg Pedersen, Kilden 21, 4340 Tølløse	Tilslutter sig høringssvar fra Inga B Hansen, se nummer 7	Se kommunens kommentarer under nummer 7.
22	Tommy og Tina Christensen, Kilden 2, 4340 Tølløse	Medsender fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11. Spørger desuden til hvordan kommunen stiller sig i forhold til § 36 i landbrugsloven	Se kommunens kommentarer under nr. 11. Idet kommunen formoder der i høringssvaret menes § 36 i husdyrgodkendelsesloven, henvises til kommunens kommentarer hertil i nr. 7.

23	Vinnie Andersen, Kilden 21, 4340 Tølløse	Tilslutter sig høringssvar fra Inga B Hansen, se nummer 7	Se kommunens kommentarer under nummer 7.
24	Henning Christiansen, Kilden 17, 4340 Tølløse	Støtter fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11	Se kommunens kommentarer under nummer 11.
25	Niels og Birgitte Stæhr, Bukkerupvej 189, 4360 Kirke Eskilstrup.	Tilslutter sig fælles høringssvar fra bekymrede borgere i Bukkerup og Soderup, se nummer 11. Indsendt efter udløb af høringsfrist.	Se kommunens kommentarer under nummer 11.

Planlægning i forhold til store husdyrbrug

Det er obligatorisk for kommunen udpege områder til lokalisering af store husdyrbrug. Udpegningen fremgår af Kommuneplan 2013-2025, hvor det i temaet med nr. 6 (Skov og Landbrug) under Baggrund for retningslinjer for Særligt værdifulde landbrugsområde er beskrevet blandet andet følgende om Større husdyrbrug: ”... Der er tale om områder, hvor store husdyrbrug kan placeres. Der er dermed ikke tale om områder, hvor husdyrbrug skal placeres....”.

http://kommuneplan.holbaek.dk/dk/kommuneplan_2013/temaer/skov_landbrug/saerligt_vaerdifulde_landbrugsomraader.htm. Endvidere fremgår det af tilhørende Notat om placering af større husdyrbrug, at ”det er vigtigt for omgivelserne at erkende, at der kan etableres et stort husdyrbrug i et område, der ikke er udpeget.”
http://kommuneplan.holbaek.dk/download/pdf/stoerre_husdyrbrug.pdf.

Udpegning har således ikke den konsekvens, at store husdyrbrug kun kan lokaliseres i områder til lokalisering af store husdyrbrug. I sagsbehandlingen af en ansøgning om udvidelse af en bedrift inddrages de samme forhold - i overensstemmelse med husdyrgodkendelsesloven - uanset om bedriften ligger indenfor eller udenfor områder udpeget til lokalisering af store husdyrbrug.

Ansøgningen for Bukkerupgård er sagsbehandlet i overensstemmelse med dette og høringssvar har ikke afstedkommet ændringer hertil.

Transport

I en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette fremgår af husdyrgodkendelsesloven og –bekendtgørelsen, samt af afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet¹⁰, hvoraf det også fremgår, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. I en miljøgodkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte interne adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje med offentlig adgang, der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning med videre kun må ske på bestemte tidspunkter.

¹⁰ Blandt andet NMK-132-00412 og NMK-132-00705

Ved udarbejdelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug er kommunens mulighed for at afhjælpe alle gener på grund af transport derfor begrænset. Og det er ikke muligt ifølge husdyrgodkendelsesloven at afvise at give miljøgodkendelse på baggrund af forhold vedrørende transport ad offentlig vej. Det er heller ikke muligt med hjemmel i husdyrgodkendelsesloven at kræve, at ansøger skal anlægge større vejanlæg for at undgå lovlige transportere på offentlige veje.

Transporterne til og fra Bukkerupgård vil foregå ad offentlige veje, som skal kunne tage den nødvendige trafik. De stillede vilkår om egne transportere kan ikke afhjælpe alle gener som følge af transporterne. Landbrugsteamet har derfor igen efter høringsperioden drøftet med vejmyndigheden de gener, som bekymrede borger har henvendt sig med: Støj, rystelser, trafikikkerhed og vedligeholdelse. I drøftelserne er inddraget gode ideer fra borgerne vedrørende blandt andet fartdæmpende foranstaltninger og cykelstier til forbedring af trafikikkerheden.

Vejmyndighed og vejdrift vil følge udviklingen i området.

Hvem der har ansvaret og er erstatningspligtig i tilfælde af skader på veje, spildevandsledninger og vandledninger, samt ved sætningsskader på huse som følge af vejtransport, afhænger af de aktuelle forhold og beror altid på en konkret vurdering.

Det kan bemærkes, at forslag til trafikikkerhedsplan er i høring indtil den 26. august 2016.

Landskabelig vurdering

I miljøgodkendelsen er de landskabelige forhold blevet vurderet i forhold til det ansøgte. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig landskabelig påvirkning. Den landskabelige vurdering er foretaget efter almindelig praksis af medarbejder i Holbæk Kommune, som er landskabsarkitekt.

Beplantning af beskyttet dige

Det pågældende dige ved Bukkerupgård er udpeget til at være beskyttet mod tilstandsændring efter museumsloven. Diget er ikke udpeget til at være beskyttet efter naturbeskyttelsesloven.

Holbæk Kommune har bedømt ud fra en foreløbig vurdering at der vil kunne opnås den fornødne dispensation fra museumsloven. Sådanne dispensationer gives af kommunerne, og Holbæk Kommune har således ikke udtalt sig om anden myndigheds ressortområde.

Dispensation skal søges af Knud Kjær Knudsen i så god tid, at han kan leve op til vilkåret om at plantning skal være etableret senest et år efter byggearbejdet er gået i gang.

Natur

Ammoniaktabets indflydelse om natur fremgår afsnit 3.2.6.2.

I kommunens vurdering af påvirkning af natur indgår kumulation fra omkringliggende husdyrbrug. Som en del af dette er der i vurderingen for kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 inddraget ammoniakbidrag fra den største af de husdyrejendomme, der ligger tæt på.

De naturområder, som ligger nærmest anlægget, er blevet besigtiget af ekstern konsulent med speciale i vurdering af terrestrisk natur. Iagttagelserne og konklusioner heraf er beskrevet i et notat og er så klare, at besigtigelse på andet tidspunkt af året ikke vil have givet andet resultat. Kommunen vurderer derfor, at der ikke er behov for yderligere kortlægning af natur omkring Bukkerupgård.

Det er kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil påvirke den omkringliggende natur i negativ retning. Merdepositionen er i tre tilfælde over 1,0 kg N/ha/år. Det er konkret vurderet, at for den pågældende mose er der ikke belæg for skærpe med hensyn til ammoniak. Og det er vurderet, at de to søer/vandhuller er af ringe naturværdi og ikke er begrænsede af kvælstof - derfor vil den øgede ammoniakdeposition ikke ændre tilstanden i netop disse vandhuller. Udover disse tre lokaliteter er merdepositionen ikke over 1,0 kg N/ha/år. Det er ligeledes vurderet, at udvidelsen ikke vil påvirke habitatområde eller anden følsom natur.

Det er almindelig praksis at vurdere, at bilag IV arter ikke påvirkes negativt, når deres leve og restesteder ikke påvirkes negativt. Kommunen mener ikke der er belæg for at ændre denne måde at vurdere på.

Lugt

Af hensyn til omkringboende indeholder husdyrgodkendelsesloven og –bekendtgørelsen krav om maksimal lugtgener. Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Af beregninger til miljøgodkendelsen fremgår, at kriterier for lugtgener er overholdt, idet der etableres lugtreducerende tiltag i form af luftrensingsanlæg og hyppig gylleudslusning i den nye stald.

Kumulation af lugt tages der i henhold til bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen hensyn til ved at forøge geneafstandene, hvis der indenfor 300 meter fra byzone og samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 dyreenheder. Dette er ikke tilfældet i området. Derfor beregnes ikke på kumulation af lugt.

I sagsbehandlingen vedrørende lugt har kommunen været opmærksom på omkringboendes bekymringer. Da lugtgenekriterierne er overholdt må kommunen, imidlertid vurdere, at de ansøgte tiltag er tilstrækkelige til at sikre, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ammoniakfordampning

Der er i husdyrgodkendelsesloven et generelt krav, om at ammoniakfordampningen fra stalde skal reduceres. Ammoniakreduktionskravet betyder ikke, at et husdyrbrugs ammoniakfordampning reduceres til mindre end nudriften – der vil normalt ske en stigning i fordampningen fra et husdyrbrug, der skal udvide. Reduktionen skal ses i forhold til hvor stor ammoniakfordampningen ellers ville være blevet ved det pågældende projekt, hvis dette var blevet gennemført med bedste staldsystem med normtal 2005/06 som udgangspunkt. På baggrund af hørings svar er teksten i afsnit 3.2.6.1 præciseret.

Kommunen skal endvidere vurdere om krav til den bedst tilgængelige teknik (BAT) er overholdt.

Både kravet om generel ammoniakreduktion og BAT er overholdt, og der er stillet vilkår i miljøgodkendelsen for at sikre, at de beskrevne staldteknikker og opbevaring af husdyrgødning etableres.

Sundhed og MRSA

Det er tydeligt, at der er faglig uenighed mellem Professor Hans Jørn Kolmos og de statslige myndighedsinstanser, hvor kommunen har hentet oplysninger, som gengivet i kommunens kommentarer i hvidbogen til forannonceringen af ansøgningen. Hvad der er det fagligt korrekte har imidlertid ikke betydning for afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven, idet husdyrgodkendelsesloven ikke indeholder regulering med hensyn til sundhed og MRSA.

Husdyrgodkendelsesloven giver således heller ikke mulighed for at pålægge kemisk luftrensning af 100 % af udgående luft på baggrund af et sundhedsmæssigt spørgsmål.

Emnet sundhed og MRSA er derfor ikke inddraget yderligere i afgørelsen om miljøgodkendelse.

Grundvand og drikkevand

I henhold til husdyrgodkendelsesloven skal der ved godkendelse af selve dyreholdet og tilhørende anlæg ikke vurderes særskilt i forhold til beskyttelse af grundvand og drikkevand. Beskyttelse af grundvand og drikkevand i forbindelse med udbringning af gylle på marker indgår ikke nærværende miljøgodkendelse, da gylle afsættes til andre bedrifter. Vurdering og beskyttelsen indgår i de nødvendige miljøgodkendelser (efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven) til udbringningsarealerne på disse bedrifter.

Der er imidlertid også regler og lovgivning inden for vandområdet. Derfor er der blandt andet udarbejdet ”Indsatsplan for grundvandet i Tølløse indsatsområde december 2008”, som fortsat er gældende. Efter indsatsplanen er skrevet, er der kommet yderligere lovgivning på området, bl.a. de Statslige Vandplaner¹¹, som har afløst regionsplanerne. Bukkerupgård ligger inden for ”Områder med Særlige Drikkevandsinteresser” (OSD). I Holbæk Kommune er 60 % af kommunens areal udlagt som OSD. Ifølge Statens Vandplaner må særligt truende aktiviteter som udgangspunkt ikke placeres inden for OSD. Det fremgår også af statens retningslinjer¹², at store husdyrbrug godt kan placeres inden for OSD.

Udvidelsen er således ikke i strid med reglerne og lovgivningen inden for vandområdet.

---

¹¹ Til vandplanerne er der lavet en ”statslig udmelding til vandplanernes retningslinjer 40 og 41 i forhold til byudvikling og anden ændret arealanvendelse i Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD) og indvindingsoplande”, som kan læses her: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/statsligudmelding_okt_0.pdf

¹² I det tilhørende bilag 1: https://erhvervsstyrelsen.dk/sites/default/files/bilag1tilstatensudmelding_okt_0.pdf står, at store husdyrbrug (over 500 dyreenheder) godt kan ny-placeres inden for OSD

Hvis Kommunen giver tilladelse til indvinding af vand til ansøger, vil der blive stillet vilkår om hvordan en ny boring skal udføres, så den på ingen måde kan blive ”et hul” ned til grundvandet. Men de nuværende standarder for brøndborere – sammenholdt med gængse vilkår i en eventuel ny indvindingstilladelse – vil en boring ikke udgøre en trussel for grundvandet.

Med hensyn til erstatning ved forurening af grundvandet kan oplyses, at ved jordforureninger er det som udgangspunkt forureneren der skal betale, hvis kilden kan findes. Det vil sige, at hvis der for eksempel sker et uheld, hvor en marksprøjte vælter, eller en gylletank bryder læk, er det forureneren, der betaler. Hvis nitratindholdet i grundvandet over årene langsomt stiger, er det meget svært at finde en specifik forureningskilde. I de tilfælde kan udgiften ende hos vandværket/forbrugerne, hvis der bliver behov for at etablere en ny boring.

Med hensyn til spørgsmål til reglerne for hvad der sker, hvis drikkevandet skulle slippe op, er ejeren af det pågældende indvindingsanlæg erstatningspligtig, hvis det skulle ske. I kommunens arbejde med at give tilladelse til indvinding af vand til vandværker og private vandindvindere er en vigtig del en vurdering af, om der er tilstrækkeligt med vand til rådighed, hvilket blandt andet indebærer, at kommunen følger det statslige retningslinjer på området.

I de statslige vandplaner 2010-2015 er der opstillet en prioritering af vandressourcerne. I områder, hvor vandressourcen ikke er tilstrækkelig til at tilgodese alle behov for vandindvinding og alle behov for vand i vandløb, søer og vandafhængige terrestriske naturtyper, bør der som udgangspunkt prioriteres således:

1. Befolkningens almindelige vandforsyning, dvs. husholdning og institutioner samt andre vandindvindinger, hvor der stilles krav om drikkevandskvalitet.
2. Opretholdelse af en miljømæssig acceptabel vandføring og vandstand i vandløb samt vandudskiftning og vandstand i søer og vandafhængige terrestriske naturtyper.
3. Andre formål, der omfatter indvinding til mere vandforbrugende industrier, vanding i jordbrugerhvervene og væksthuse mv.

Desuden er der givet retningslinjer med hensyn til indvinding af grundvand:

- der bør som udgangspunkt højst indvindes 35 % af grundvandsdannelsen i den relevante grundvandsforekomst,
- indvindingen bør højst medføre en reduktion af vandløbenes vandføring på 5 % henholdsvis 10-25 % af medianminimum, hvor miljømålene for vandløbet er høj økologisk tilstand henholdsvis god økologisk tilstand,
- der skal foretages en vurdering af, om indvindingen kan medføre væsentlig skade på et Natura 2000-område

Ved at tage alle ovenstående punkter med i kommunens vurdering, når der skal gives tilladelse til indvinding af vand, vurderer kommunen, at al gældende lovgivning overholdes.

Skovrejsning

Området omkring Bukkerupgård er udpeget som skovrejsningsområde i kommuneplanen. Uddrag fra bemærkninger til retningslinjer herom i kommuneplanen:

”I forhold til tidligere udpegninger i Regionplanen og den tidligere kommuneplan, hvor kun cirka 6 % af kommunens areal var udpeget til skovrejsningsareal, er arealet i dag udvidet væsentligt. Baggrunden herfor er, at mange nye skovrejsningsprojekter er beliggende uden for de eksisterende udpegede områder..... Formålet med at øge de udpegede skovrejsningsområder er at give større mulighed for privat skovrejsning. Med udpegningen af skovrejsningsområder kan vi sikre, at den private skovrejsning finder sted, hvor det er samfundsmæssigt mest hensigtsmæssigt”. (Fremhævnings er foretaget af administrationen.)

Kommune kan ikke pålægge private til at anlægge skov i de udpegede områder - blot fremme tilladelserne i de områder, hvor private selv ønsker at opføre skov. Det er ønsket at fremme skovrejsning, men det er ikke et krav, at der rejses skov i et udpeget område.

Husdyrgodkendelseslovens formål

Miljøgodkendelser gives efter husdyrgodkendelsesloven, som indeholder bestemmelser til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Den indledende §1 i loven opsummerer netop dette. Paragraffen referer til alle de efterfølgende paragraffer og krav som indgår i loven og tilhørende bekendtgørelse. Når de efterfølgende krav og afskæringskriterier overholdes, er det ifølge loven ensbetydende med at denne første paragraf er overholdt. Der er i de relevante afsnit i udkastet til godkendelsen vurderet på natur, grundvand, lugtgener, ammoniakfordampning med videre. Når disse overholdes, gives der tilladelse eller godkendelse. Loven giver plads til, at der kan gennemføres store udvidelser (som denne), blot kravene i loven overholdes - de samme krav som mindre landbrug også skal overholde.

Desuden har Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser¹³ bemærket at: *”det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug”*.

De i loven indbyggede afskæringskriterier, grænseværdier og krav menes således fra landspolitisk side at være det, der beskytter den brede befolkning og omkringboendes livskvalitet. Særskilt vurdering af omkringboendes livskvalitet og lignende har derfor ikke kunnet indgå yderligere i sagsbehandlingen.

Overordnede spørgsmål som:

- storproduktion af svin,
  - om der produceres for mange svin i Danmark,
  - økonomiske beregninger på samfundsmæssige udgifter i forhold til indtægt, og
  - bevarelse af landsbyer og fraflytning og fravalg af kommune
- er ikke noget husdyrgodkendelsesloven berører.

Huspriser og salg af bolig

I henhold til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser (for eksempel NMK 131-00151) er spørgsmålet om værdiforringelse af de omkringliggende ejendomme ikke et hensyn, der indgår i vurderingen af en ansøgning efter husdyrbrugsloven.

Muligheden for at kunne sælge og en eventuel værdiforringelse af omkringliggende ejendomme, samt kompensation herfor er derfor ikke indgået i kommunens sagsbehandling.

---

¹³ Blandt andet MKN-130-00253

Teststald

Produktionen nedsættes i den 1-2 årige periode, hvor der gennemføres test. Hermed vil krav til såvel lugt og ammoniaktab være overholdt – også i testperioden. Der sker dog en yderst beskeden merudledning af ammoniak i testperioden i forhold til ansøgt drift – men i et omfang Holbæk Kommune vurderer vil være uden betydning for natur og overholdelse af BAT-krav

Efter endt test skal producenten af staldkonceptet udarbejde en vurdering og evaluering af resultaterne. Ved behov kan det være nødvendigt at revidere vilkår indenfor den ellers fastlagte retsbeskyttelse. Dette skal naturligvis gøres med udgangspunkt i en proportionalitetsvurdering.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om, at miljøgodkendelsen kun må udnyttes, når forudsætningerne i Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om miljøeffekt for Agrifarms staldkoncept Intellifarm til slagtesvin og kemisk luftrensning Agri Airclean følges. Og der er stillet vilkår om, at test af den nye stald skal gennemføres i henhold til en af ETA Danmark godkendt testplan. Testplanen skal sendes til Holbæk Kommune, inden stalden tages i brug.

For at være sikker på miljøeffekten er der stillet vilkår om, at miljøeffekt skal opnås gennem andre virkemidler, såfremt testen ikke påviser samme miljøeffekt som angivet i den vejledende udtalelse.

Hvis effekten af lugtrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres, eller der skal installeres lugtreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 44 % svarende til udledning af maksimalt 112.613 OU. Dette vilkår stilles for at sikre, at lugtkrav til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone overholdes som forudsat i miljøgodkendelsen.

Hvis effekten af ammoniakrensningen udebliver, skal antallet af producerede slagtesvin reduceres. Alternativt skal der installeres ammoniakreducerende teknologi, med en samlet effekt på minimum 53 % svarende til udledning af ammoniak på maksimalt 7.368 kg N. Dette vilkår stilles for at sikre, at ammoniakemissionen fra husdyrproduktionen overholder de forudsatte værdier i miljøgodkendelsen. Begrundelsen for dette er blandt andet, at denne emission er forudsat som udgangspunkt for beregnede og vurderede depositioner af ammoniak på naturområder.

Miljøeffekt af staldteknologien – både under og efter test – er således sikret ved opstilling af vilkår 6, 9, 10, 15-29.